

วารสารโรงเรียนนายเรือ

ห้องสมุด ร.ร.นร.

บทความ

- ◇ บรรณาธิการแถลง.....พล.ร.ต.ค.वलันต์ แจ้งยอดสุข
- ◇ ผู้ดูแลดวงตาแห่งท้องทะเล.....น.อ.จรินทร์ บุญเหมาะ
- ◇ Social Engineering.....น.ต.ผศ.ดนัย ปฏิยุทธ์
- ◇ e-Learning คืออะไร.....น.อ.หญิง युวดี เปรมวิชัย
- ◇ ว่าด้วยเรื่องของพม่า.....น.ท.หญิง ผศ.ชนิษนาฏ รัตน์พฤษ์
- ◇ การบันทึกบัญชีในชีวิตประจำวัน...เพื่อการออมในอนาคต.....น.ท.หญิง จิตต์จิรา ตั้งจิตวงศ์
- ◇ ที่มาของความเชื่อของชาวพุทธเกี่ยวกับเทวดาและพรหม : กรณีศึกษาจาก
ประวัติของพระพาหิยทารุจิริยเถระ.....น.อ.ทองใบ อีรานันท์ทางกูร
- ◇ รายงานการวิจัย ความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร
ในส่วนของกองทัพเรือ ปีการศึกษา ๒๕๕๘.....น.อ.หญิง ดร.ประอร สุนทรวิภาต,
ร.อ.หญิง จุฬาลักษณ์ สุนทรวิภาต,
ร.ท.หญิง ธรรมรส ช่างไม้งาม
- ◇ ข่าวนายเรือ.....กองบรรณาธิการวารสารโรงเรียนนายเรือ

วารสารโรงเรียนนายเรือ

วารสารโรงเรียนนายเรือ

วัตถุประสงค์

วาระที่ออก

โรงเรียนนายเรือเป็นเจ้าของ

เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้และวิทยาการ เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนความรู้

ระหว่างนักวิชาการ และประชาสัมพันธ์โรงเรียนนายเรือ

เป็นวารสารราย ๓ เดือน

ที่ปรึกษา

พล.ร.ท.อภิชาติ เฟิงศรีทอง พล.ร.ต.นิคม หอมเจริญ พล.ร.ต.ดำรงศักดิ์ ห้าวเจริญ พล.ร.ต.ประสาน สุขเกษตร

คณะผู้จัดทำ

พล.ร.ต.ศ. วสันต์	แจ้จ้อยอดสูช	บรรณาธิการ
น.อ.หญิง กาญจนา	พุทธนิมิตต์	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
น.อ.ศ. มนต์ชัย	กาทอง	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
น.อ.ศราวุธ	วงศ์เงินยวง	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
น.อ.หญิง กมลเสศ	อิมโอชา	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
น.อ.หญิง เกศริน	มาร์ตนะ	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
น.อ.หญิง ประอร	สุนทรวิภาต	ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ประจำกองบรรณาธิการ

น.อ.วีระ	แป้นสุขเย็น	น.อ.หญิง ชนิตา	เดชชา	น.อ.สมมารถ	กุ่มกระบี่
น.อ.รศ.ดร.นเรศ	เพชรนิน	น.อ.โสภณ	รัชตภาภิรักษ์	น.ท.หญิง ผศ.ชนิษนาฏ	รัตนพฤกษ์
น.ต.ตัญย	ปฎิยุทธ	พ.จ.อ.หญิง สิริกร	เนียมแจ้	จ.อ.คมสันต์	เขียนชาศรี
จ.อ.หญิง ยุวภา	สุขอุดม	จ.อ.ปราโมทย์	เปี่ยมอรุณ		

ฝ่ายประสานงานการพิมพ์

น.อ.สำเร็จ	มาเกิด	น.อ.เผด็จ	ลิ้มนราภิรมย์	ร.อ.เชิดชาย	ครุฑา
พ.จ.อ.ประวิทย์	เกียรติมีผล	พ.จ.อ.จิรายุ	ปลั่งวงศ์	พ.จ.อ.ประวุฒิ	เพชรชู
จ.อ.มณฑล	อุณหะนันท์	จ.อ.อมร	คงสีเขี้ยว	จ.อ.อำนาจ	ไชยรัตน์
จ.อ.สมสมัย	จันทร์รอด	จ.อ.ชัยรัตน์	จงจิตรี	จ.อ.อรุณ	พันธุ์เอี่ยม

ฝ่ายแจกจ่าย

น.ต.หญิง นวลเพ็ญ	กลีบบัว	จ.อ.อำพล	บุษบกอ่อน	นายถิรวิทย์	คำจวนจันทร์
------------------	---------	----------	-----------	-------------	-------------

ผู้ใดประสงค์จะส่งบทความลงในวารสารฉบับนี้ ส่งได้ที่ผู้จัดทำตามที่อยู่ของสำนักงาน

สำนักงาน

โรงเรียนนายเรือ ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ ๑๐๒๗๐

โทร. ๐๒-๔๗๕-๓๘๘๗, ๐๒-๔๗๕-๓๘๐๖, ๐๒-๔๗๕-๓๘๖๒

ขอคิดเห็นในบทความที่นำลงในวารสารโรงเรียนนายเรือเป็นของผู้เขียน มิใช่ข้อคิดเห็นหรือ
นโยบายของหน่วยงานใด และมีได้ผูกพันต่อทางราชการ การกล่าวถึงคำสั่ง กฎ ระเบียบ เป็นเพียง
ข่าวสารเบื้องต้นเพื่อประโยชน์แก่การค้นคว้าเท่านั้น

สารบัญ

ISSN 1513-7627 วารสารโรงเรียนนายเรือ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๘

- บรรณาธิการแถลง..... พล.ร.ต. ศ. วสันต์ แจ่มยอดสุข
- ผู้ดูแลดวงตาแห่งท้องทะเล น.อ. จรินทร์ บุญเหมาะ ๑
- Social Engineering น.ต. ผศ. ดนัย ปฏิยุทธ์ ๑๒
- e-Learning คืออะไร น.อ. หญิง ยวดี เปรมวิชัย ๒๑
- ว่าด้วยเรื่องของพม่า น.ท. หญิง ผศ. ชนิษนาฏ รัตนพฤกษ์ ๓๒
- การบันทึกบัญชีในชีวิตประจำวัน...เพื่อการออมในอนาคต น.ท. หญิง จิตต์จิรา ตั้งฐิตวงศ์ ๔๙
- ที่มาของความเชื่อของชาวพุทธเกี่ยวกับเทวดาและพรหม : กรณีศึกษาจาก
ประวัติของพระพาหิยทารุจิจริยเถระ น.อ. ทองใบ ชีรานันท์ทางกูร ๕๓
- รายงานการวิจัย ความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร
ในส่วนของกองทัพเรือ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ น.อ. หญิง ดร. ประอร สุนทรวิภาต, ๕๘
ร.อ. หญิง จุฬาลักษณ์ สุนทรวิภาต,
ร.ท. หญิง ธรรมรส ช่างไม้งาม
- ข่าวนายเรือ กองบรรณาธิการวารสารโรงเรียนนายเรือ ๖๗

จัดพิมพ์โดย ... กองเครื่องช่วยการศึกษา ฝ่ายบริการ โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรือ เจ้าของ

พล.ร.ต.ต.วสันต์ แจ่มยอดสุข พิณมณฑา น.อ.สำเร็จ มาเกิด พุฒิพิมพ์

บรรณานุกรมการแปล

สวัสดิ์ครับ

พบกันอีกครั้งสำหรับบรรณานุกรมการแปล วารสารโรงเรียนนายเรือฉบับนี้ยังคงนำเสนอบทความที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจสำหรับผู้อ่านทุกท่านอย่างต่อเนื่อง

สาระภายในเล่มเริ่มต้นด้วย บทความเรื่อง ผู้ดูแลดวงตาแห่งท้องทะเล โดย น.อ.จรินทร์ บุญเหมาะ เล่าเรื่องราวอีกแง่มุมหนึ่งของหน่วยงานที่ทำหน้าที่เสมือนผู้ดูแลดวงตาแห่งท้องทะเล ให้สามารถนำทางแก่เรือต่าง ๆ ที่เดินเรืออยู่ในน่านน้ำไทยให้สัญจรไปมาด้วยความปลอดภัย ซึ่งน้อยนักที่บุคคลทั่วไปจะทราบรายละเอียดการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงานดังกล่าว 📍 บทความเรื่อง **Social Engineering** โดย น.ต.ผศ.ต๋นัย ปฎิยุทธ์ นำเสนอศาสตร์และศิลป์ที่ผู้ประสงค์ร้าย (Cracker) ใช้หลอกลวงผู้คนให้เปิดเผย Password หรือข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ โดยอาศัยเครื่องมือต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราที่เราคาดไม่ถึง รวมทั้งแนะนำวิธีการป้องกันและแก้ไขเมื่อเราถูกโจมตีโดยผู้ประสงค์ร้ายเหล่านั้น

📍 ติดตามด้วยบทความเรื่อง **e-Learning** คืออะไร โดย น.อ.หญิง ยุวดี เปรมวิชัย ซึ่งแนะนำให้ผู้อ่านทราบความหมายของ e-Learning รวมทั้งชี้ให้เห็นข้อแตกต่างของ e-Learning กับการเรียนในห้องเรียนและสิ่งสำคัญที่จะพัฒนาการเรียน การสอนแบบ e-Learning ให้สมบูรณ์ได้นั้นขึ้นอยู่กับอะไร ผู้สนใจเรื่องดังกล่าวสามารถอ่านรายละเอียดต่าง ๆ ได้ในฉบับนี้ครับ 📍 บทความเรื่อง **ว่าด้วยเรื่อง**

ของพม่า โดย น.ท.หญิง ผศ. ขนิษฐา รัตนพฤษ์ นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประเทศพม่าประเทศเพื่อนบ้านใกล้ชิดติดต่อประเทศไทยทางทิศตะวันตก ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจความเป็นมาทางประวัติศาสตร์อันขมขื่นที่ฝังรากลึกอยู่ในจิตใจของชาวพม่า สภาพสังคมที่มีความหลากหลายของเผ่าพันธุ์ต่าง ๆ อันนำไปสู่ความขัดแย้งทางสังคมและการเมือง ในที่สุดก็ส่งผลกระทบต่อทัศนคติของชาวพม่า ในการมองโลก และสุดท้ายก็ส่งผลต่อท่าทีในการดำเนินนโยบายต่างประเทศซึ่งจะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านของไทยในอีกมุมหนึ่งที่น่าสนใจ ติดตามเป็นอย่างยิ่ง 📍

📍 ต่อจากนั้นเป็นบทความเรื่อง การบันทึกบัญชีในชีวิตประจำวัน.. เพื่อการออมในอนาคต โดย น.ท.หญิง จิตต์จิรา ตั้งจิตวงศ์ นำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน แนะนำการทำบัญชีใช้จ่ายเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการออมเพื่ออนาคต 📍

📍 ต่อด้วยบทความเรื่อง ที่มาของความเชื่อของชาวพุทธเกี่ยวกับเทวดาและพรหม : กรณีศึกษาจากประวัติของพระพาหิยทวารุจิรยเถระ โดย น.อ.ทองใบ อีรานันท์ทางกูร นำเสนอเรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นวิถีของชาวพุทธ นอกจากจะนับถือพระรัตนตรัยและยังนับถือเทวดาและพรหมไปพร้อม ๆ กัน 📍 และส่งท้ายด้วยรายงานการวิจัย ความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือก

เข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพเรือ ปีการศึกษา ๒๕๔๘ โดย น.อ.หญิง ดร. ประอร
สุนทรวิภาต, ร.อ.หญิง จุฬาลักษณ์ สุนทรวิภาต และ ร.ท.หญิง ธรรมรส ช่างไม้งาม ซึ่งทำการวิจัยความ
พึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพเรือ ปีการศึกษา ๒๕๔๘
ที่ผ่านมา เพื่อประเมินคุณภาพการดำเนินงาน และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการสอบคัดเลือก
ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น และท้ายเล่มยังคงมี **ข่าวหายเรือ** ที่จะนำเสนอข่าวสาร ความเป็นไปในด้านต่าง ๆ
ภายในโรงเรียนนายเรืออย่างต่อเนื่อง และพบกันใหม่ในฉบับหน้า.....สวัสดิ์ครับ 🌐

บรรณาธิการ

ผู้ดูแลดวงตาแห่งท้องทะเล

น.อ. จรินทร์ บุญเหมาะ

ผู้อำนวยการกองวิชาการเรือและเดินเรือ ฝ่ายศึกษา โรงเรียนนายเรือ

คำนำ

เมื่อเอ่ยถึงกรมอุทกศาสตร์ บุคคลทั่วไปมักทราบว่าเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานทางด้านเวลา มาตรฐานของประเทศ และการทำน่านน้ำขึ้นน้ำลง สำหรับบุคคลในกองทัพเรืออาจนึกถึงงานด้านสำรวจ และสร้างแผนที่ของกรมอุทกศาสตร์ ทั้งนี้ก็เนื่องจาก ก่อนการอ่านข่าวประจำวันของสถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย จะมีการเทียบเวลา และแจ้งเวลาน้ำขึ้นน้ำลงเต็มทีซึ่งตามด้วยประโยคว่า คำนวนโดย กรมอุทกศาสตร์กองทัพเรือ ส่วนในกองทัพเรือ นั้น แผนที่เดินเรือที่มีตรากรมอุทกศาสตร์ประทับอยู่นั้น ได้รับการแจกจ่ายไปใช้งาน เกือบจะทุกหน่วยงานในกองทัพเรือ ไม่ใช่แค่เฉพาะหน่วยเรือเท่านั้น ในความเป็นจริงนั้น นอกจากจะรับผิดชอบงานด้านแผนที่ทะเล วิทยาศาสตร์ทางทะเล และการอุทกนิยามวิทยา ทางทะเลแล้ว กรมอุทกศาสตร์ยังเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การติดตั้ง และดูแลประภาคาร กระจังไฟ และทุ่นเครื่องหมายทางเรือ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เปรียบเสมือนดวงตาแห่งท้อง ทะเล ในการช่วยนำทางให้แก่เรือต่าง ๆ ที่เดินอยู่ในน่านน้ำไทย ให้สัญจรไปมาด้วยความปลอดภัยอีกด้วย ผู้เขียนซึ่งเคยปฏิบัติหน้าที่ในกองเครื่องหมายทางเรือมาก่อน จึงใคร่จะเล่าเรื่องราวอีกแง่มุมของ กรมอุทกศาสตร์ ซึ่งน้อยนักที่บุคคลทั่วไปจะทราบในรายละเอียดมาให้ผู้อ่านได้รับทราบ

ความเป็นมาของกรมอุทกศาสตร์

กรมอุทกศาสตร์ เป็นหน่วยงานเก่าแก่หน่วยงานหนึ่งของกองทัพเรือ สืบประวัติความเป็นมา ย้อนหลังไปได้ถึงร้อยกว่าปี โดยมีงานอุทกศาสตร์เกิดขึ้นครั้งแรกในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ในสมัยนั้นได้มีกรมทหารเรือเกิดขึ้นแล้ว กองทัพเรือได้รับการจัดให้เป็นไปในแนวทางแบบประเทศทางยุโรป ในครั้งนั้นสันนิษฐานว่า ต้นกำเนิดของกรมอุทกศาสตร์ปัจจุบัน คงเป็นเพียงคลังเก็บแผนที่ และเครื่องมือเดินเรือที่จัดหามาจากต่างประเทศ เพื่อสำหรับแจกจ่ายแก่เรือต่าง ๆ ในกองทัพเรือเท่านั้น ต่อมาด้วยความจำเป็นที่จะต้องจัดหาแผนที่ให้เพียงพอแก่ความต้องการและครบถ้วน ทุกบริเวณในน่านน้ำไทย จึงได้มีความคิดริเริ่มที่จะให้งานด้านอุทกศาสตร์ได้ดำเนินการด้วยคนไทยเอง วัฒนาการของกรมอุทกศาสตร์ตามลำดับเวลา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ประมวลได้ดังนี้

- พ.ศ. ๒๓๙๙ อังกฤษขออนุญาตเข้ามาสำรวจน่านน้ำไทย โดยฝ่ายไทยอำนวยความสะดวกและ ส่งผู้เข้าร่วมสำรวจเป็นครั้งคราว

- พ.ศ.๒๕๑๔ รัฐบาลไทยว่าจ้าง นาวาโท อัลเฟรด ลอฟตัส นายทหารเรืออังกฤษ เข้ามารับราชการสำรวจแผนที่ทะเลให้
- พ.ศ.๒๕๔๐ สำนักงานแผนที่ทะเล ยกฐานะขึ้นเป็นกองแผนที่ทะเล ขึ้นตรงต่อกรมทหารเรือ
- พ.ศ.๒๕๔๖ กองแผนที่ทะเลขึ้นกับกรมยุทธศึกษาทหารเรือ
- พ.ศ.๒๕๕๕ กองแผนที่ทะเลเปลี่ยนชื่อเป็นกองอุทกศาสตร์ สังกัดกรมยุทธศึกษาทหารเรือ
- พ.ศ.๒๕๖๑ กองอุทกศาสตร์เปลี่ยนชื่อเป็นแผนกที่ ๗ สังกัดกรมเสนาธิการทหารเรือ
- พ.ศ.๒๕๖๒ กรมเจ้าท่าโอนกิจการระจอบไฟมาให้กองทัพเรือ แผนกที่ ๗ กรมเสนาธิการทหารเรือ มีหน้าที่รับผิดชอบดูแล
- พ.ศ.๒๕๖๔ แผนกที่ ๗ เปลี่ยนชื่อเป็นกองอุทกศาสตร์ และต่อมาในปีเดียวกันเมื่อ วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๔ กองอุทกศาสตร์ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นกรมอุทกศาสตร์ ขึ้นตรงต่อกระทรวงทหารเรือ มีพลเรือจัตวา ฟริต ทอมเซน ชาวเดนมาร์ก เป็นเจ้ากรมอุทกศาสตร์คนแรก และก็ได้ถือเอาวันนี้เป็นวันสถาปนากกรมอุทกศาสตร์ นับแต่นั้นมา

กิจการเดินเรือ และงานเครื่องหมายทางเรือในประเทศไทย

ตามประวัติศาสตร์ชาติไทย นับแต่สมัยอาณาจักรสุโขทัย สืบเนื่องถึงกรุงศรีอยุธยา และกรุงรัตนโกสินทร์ ไทยได้ขยายอาณาเขตมาจรดฝั่งทะเล มีการติดต่อกับค้าขายทางทะเลกับต่างประเทศ เช่น จีน ญว มลายู สุมาตรา ซึ่งเป็นประเทศในทวีปเอเชียก่อน สำหรับชาติในยุโรปโปรตุเกสนับเป็นชาติแรกที่เข้ามาติดต่อกับค้าขายกับไทยทางทะเล ในสมัยพระรามาธิบดีที่ ๒ (พ.ศ.๒๐๓๔ - ๒๐๗๒) ตามด้วยชาติ สเปน เดนมาร์ก ฮอลันดา อังกฤษ และฝรั่งเศส โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ.๒๑๙๙ - พ.ศ.๒๒๓๑) ไทยมีการติดต่อกับค้าขายกับชาติต่าง ๆ ทางทะเลเป็นอย่างมาก สมัยนี้ไทยได้ส่งคณะทูตไปเจริญไมตรีกับพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งประเทศฝรั่งเศสโดยทางเรือถึง ๔ ครั้ง ครั้งสำคัญคือคราวที่พระวิสุตรสุนทร (ปาน) เป็นหัวหน้าคณะทูตไทย ออกเดินทางจากกรุงศรีอยุธยาไปฝรั่งเศสเมื่อ พ.ศ.๒๒๒๙

แม้ว่ากิจการเดินเรือของไทยจะก้าวหน้าไปมาก แต่เมื่อหันกลับมาดูการให้บริการด้านเครื่องหมายทางเรือ ซึ่งเปรียบเสมือนดัชนีชี้ความเจริญทางการเดินเรือแล้ว ประเทศไทยเพิ่งจะมองเห็นความสำคัญ และริเริ่มให้มีขึ้นในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์นี้เอง ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๓๙๔ - พ.ศ.๒๔๑๑) ทางราชการพิจารณาเห็นว่า มีเรือสินค้าเข้ามาในกรุงเทพมหานครมากขึ้น จึงได้ปรับปรุงกิจการของกรมทำให้ทันกับความเจริญทางการเดินเรือ โดยจัดให้มี การท่าเรือ การนำร่อง การเครื่องหมายทางเรือ และออกกฎหมายเกี่ยวกับการเดินเรือ ทางการค้าได้ว่าจ้าง กัปตันจอห์น บุช ชาวอังกฤษ เข้ามาดูแลงานของกรมเจ้าท่า งานชิ้นแรกทางด้านเครื่องหมายทางเรือของกัปตันบุช คือ ใน พ.ศ.๒๓๙๖ ได้เป็นหัวแรงในการจัดสร้างระจอบไฟปากน้ำเจ้าพระยา ให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ของ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้งนี้เพื่อความสะดวกแก่เรือที่เดินทางเข้าสู่กรุงเทพฯ ฯ กัปตันบุช ยังได้วางท่อนเครื่องหมายทางเรือ และจัดสร้างกระโจมไฟในน่านน้ำไทยอีกหลายแห่ง ด้วยการปฏิบัติราชการ อย่างอุทิศสาหัส ท่านจึงได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นพระยาวิสุตรสาครดิษฐ์

กิจการเครื่องหมายทางเรือเข้ามาอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงทหารเรือ

ต่อมาทางราชการพิจารณาเห็นว่า งานเครื่องหมายทางเรือเป็นกิจการสำคัญ ซึ่งทางราชการ จะต้องจัดสร้างประภาคาร กระโจมไฟ และวางท่อนเครื่องหมายทางเรือเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามหลักสากล ในการนี้จำเป็นต้องใช้เรือและเจ้าหน้าที่จำนวนมาก เกินกว่ากรมเจ้าท่าจะรับผิดชอบได้ จึงได้พิจารณาเห็นเหมาะสมว่า ควรมอบกิจการนี้ให้กระทรวงทหารเรือเป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้น กองกระโจมไฟ จึงได้รับการโอนจากกรมเจ้าท่า มาอยู่กับกระทรวงทหารเรือ เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๒ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งกระทรวงทหารเรือได้มอบหมายให้ แผนกที่ ๗ กรมยุทธการทหารเรือเป็นผู้ดูแล ต่อมากองกระโจมไฟได้เปลี่ยนชื่อเป็นกองเครื่องหมายทางเรือ และแผนกที่ ๗ ก็กลายเป็น

พระบรมราชโองการให้โอนกระโจมไฟและท่อนมาอยู่กับกระทรวงทหารเรือ

กรมอุทกศาสตร์ ในปัจจุบันงานเครื่องหมายทางเรืออยู่ในความรับผิดชอบของกองเครื่องหมายทางเรือ กรมอุทกศาสตร์ มีที่ตั้งหน่วยอยู่ที่บางนาบริเวณใกล้เคียงกรมสรรพาวุธทหารเรือ เดิมริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีเครื่องหมายช่วยการเดินเรือในความรับผิดชอบ

- ประภาคาร ๑๔ แห่ง
- กระจังไฟ ๖๘ แห่ง
- กระจังเรดาร์ (Racon) ๑ แห่ง
- กระจังไฟนำ ๒ แห่ง
- ทู่นไฟ ๓๓ ทู่น

เครื่องหมายช่วยการเดินเรือเหล่านี้ ได้รับการติดตั้ง หรือทอดไว้ ในทะเลเปิด หรืออยู่ในบริเวณเขตท่าเรือของกองทัพเรือ โดยกระจายอยู่ทั้ง ๓ ฝั่งของน่านน้ำไทย อนึ่ง กิจการเครื่องหมายทางเรือในประเทศไทยนั้น มิใช่มีเพียงกรมอุทกศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบเท่านั้น แต่ยังมีหน่วยงานอื่นอีก โดยแบ่งความรับผิดชอบกัน ดังนี้

ก. กรมอุทกศาสตร์ รับผิดชอบในการติดตั้ง ดูแล เครื่องหมายทางเรือในทะเลเปิด และเขตท่าเรือของกองทัพเรือ ทั้งยังเป็นทีปรึกษาตามมาตรฐานเครื่องหมายทางเรือ ให้แก่หน่วยงานอื่น ๆ

ข. กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีหรือกรมเจ้าท่าเดิม รับผิดชอบในการติดตั้ง ดูแล เครื่องหมายทางเรือในเขตร่องน้ำ ตามแม่น้ำสายต่าง ๆ ในประเทศทั้งหมด

ค. การท่าเรือแห่งประเทศไทย รับผิดชอบในการติดตั้ง ดูแล เครื่องหมายทางเรือ ในเขตร่องน้ำท่าเรือที่อยู่ในความรับผิดชอบ เช่น ร่องน้ำเจ้าพระยา เป็นต้น

ตามเขตความรับผิดชอบที่แจ้งข้างต้น เมื่อผู้ใดตรวจพบความบกพร่องของเครื่องหมายทางเรือ ณ ที่ใดแล้ว และรายงานโดยตรงไปยังหน่วยงานข้างต้นที่รับผิดชอบ การแก้ไขจะทำได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นการดีกว่าที่จะรายงานมายังกรมอุทกศาสตร์ เพราะถ้ามิใช่เครื่องหมายทางเรือที่อยู่ในความรับผิดชอบแล้ว คงทำได้เพียงแต่ส่งผ่านข่าวต่อไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบให้เท่านั้น

กรมอุทกศาสตร์เข้าเป็นสมาชิกของสมาคมประภาคารระหว่างประเทศ

การเดินเรือเป็นสิ่งสากลที่กระทำกันทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศที่มีชายฝั่งทะเล เมื่อมีการสัญจรทางทะเลเพิ่มมากขึ้น ก็ทำให้มีการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้การเดินเรือมีความปลอดภัยปราศจากอุบัติเหตุ ทุกประเทศจึงได้ออกกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเครื่องหมายทางเรือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับทูนเครื่องหมายขึ้นมาใช้

จากผลการสำรวจใน พ.ศ.๒๕๑๙ พบว่า ทั่วโลกมีระบบการวางทูนเครื่องหมายทางเรือแตกต่างกันไปมากกว่า ๓๐ ระบบ ความแตกต่างดังกล่าว ก่อให้เกิดความสับสนอย่างมากกับนักเดินเรือต่างชาติต่างภาษา ซึ่งเดินทางไปสู่น่านน้ำต่างประเทศ มีหลักฐานปรากฏอย่างชัดเจนหลายครั้งว่า ความสับสนนี้มีส่วนทำให้เกิดอุบัติเหตุทางทะเลอย่างร้ายแรงหลายครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการติดตั้ง หรือการโดนกันของเรือ ซึ่งแต่ละครั้งทำให้มีการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก

ได้มีความพยายามระดับประเทศหลายครั้งหลายหน ที่จะแก้ไขความแตกต่างของระบบทุ่น เครื่องหมายช่วยการเดินเรือ และทำให้มีเอกภาพ แต่ก็ประสบความล้มเหลวในการเจรจา เนื่องจากแต่ละ ประเทศมักจะยึดติดกับระบบที่ตนใช้จนเคยชิน ความพยายามนี้เกือบจะบรรลุในปี พ.ศ.๒๕๓๘ เมื่อ สันนิบาตชาติเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในเรื่องนี้ขึ้น จากข้อตกลงในครั้งนั้นมีการเสนอให้แยกระบบทุ่น จตุรทิศหรือทุ่นแสดงที่อันตราย (Cardinal Marks) และระบบทุ่นทางข้าง (Lateral Marks) ออกจากกัน เนื่องจากเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ ขึ้นเสียก่อน จึงไม่มีประเทศใดให้สัตยาบัน กับข้อตกลงครั้งนั้น

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดลง ได้มีการประชุมในเรื่องเครื่องหมายทางเรือ (Aids to Navigation) ในระดับประเทศอีกหลายครั้ง และแนวความคิดในการก่อตั้งสมาคมประภาคารระหว่าง ประเทศก็ก่อเป็นรูปเป็นร่างขึ้น กระทั่งในการประชุมที่เนเธอร์แลนด์เมื่อ พ.ศ.๒๕๔๘ ที่ประชุมได้ลงมติ เป็นเอกฉันท์ ให้จัดตั้งสมาคมประภาคารระหว่างประเทศขึ้นเพื่อให้เป็นองค์กรที่มีหน้าที่ดำเนินการใน เรื่องเครื่องหมายทางเรือเป็นการถาวร โดยใช้ชื่อว่า “สมาคมประภาคารระหว่างประเทศ” (International Association of Lighthouse Authorities- IALA) ก่อตั้งเป็นทางการเมื่อ ๑ กรกฎาคม ๒๕๐๐ และภายใน ๖ เดือนหลังการก่อตั้ง สำนักงานประภาคารของ ๒๑ ประเทศ ก็สมัครเข้าเป็นสมาชิก

ในส่วนของประเทศไทย หลังจากที่เฝ้าสังเกตกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาคมประภาคาร ๗ เป็น ระยะเวลาพอสมควร ได้พิจารณาเห็นว่า การเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมดังกล่าว จะเป็นประโยชน์อย่าง ยิ่ง คือ ทำให้ประเทศไทยได้รับความเชื่อถือจากนานาประเทศ ในเรื่องมาตรฐานของงานด้าน เครื่องหมายทางเรือ มีโอกาสอย่างต่อเนื่องในการติดตามเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าของงานเครื่องหมายทาง เรือ และยังมีโอกาสเข้าร่วมในการแก้ปัญหา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ทางด้านเทคนิค เครื่องหมายช่วยการเดินเรือ กับเพื่อนสมาชิกนานาประเทศ เหล่านี้เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะป็นปัจจัย สำคัญที่ช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพของงานด้านการเครื่องหมายทางเรือของประเทศ ซึ่งจะมีผลให้การเดินเรือ ในน่านน้ำไทยมีความปลอดภัย ดังนั้น เมื่อ ๒๔ มกราคม ๒๕๑๖ กรมอุทกศาสตร์จึงได้สมัครเข้าเป็น สมาชิกของสมาคมประภาคารระหว่างประเทศ ในนามตัวแทนของประเทศไทย ภายหลังจากก่อตั้งสมาคม ประภาคาร ๗ ๑๖ ปี

จากการเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมประภาคาร ๗ ดังกล่าว จึงเป็นที่มั่นใจได้ว่า งานด้าน เครื่องหมายทางเรือของกรมอุทกศาสตร์ จะก้าวตามเทคโนโลยีที่รู้ตหน้าไป และมีมาตรฐานเทียบได้ใน ระดับสากล ดังเช่นประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย

ร.ล.สุริยะ และปฏิบัติการซ่อมบำรุงเครื่องหมายทางเรือ

ในช่วงก่อนปี พ.ศ.๒๕๒๒ นั้น งานซ่อมบำรุงเครื่องหมายทางเรือของกรมอุทกศาสตร์ ซึ่ง ดำเนินการโดยกองเครื่องหมายทางเรือ จำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนเรือจากกองเรือยุทธการในการ

ลำเลียงบุคคล และสัมภาระ เดินทางไปตามที่ต่าง ๆ ที่มีกระโจมไฟ ประภาคาร หรือทุ่นเครื่องหมายทางเรือทอดอยู่ เพื่อกระทำการเปลี่ยนทุ่นเครื่องหมาย หรือบำรุงเครื่องหมายทางเรือเหล่านั้น การดำเนินการเช่นนี้ เป็นไปด้วยความซุกซลัก ไม่สะดวก ตลอดมา เนื่องจากต้องเป็นไปตามสถานการณ์ว่า กองเรือยุทธการพอจะเจียดเรือมาสนับสนุนกรมอุทกศาสตร์ได้หรือไม่ ปัญหาอีกประการหนึ่งคือ ความเข้าใจในภารกิจของเรือที่ให้การสนับสนุนกับเจ้าหน้าที่กองเครื่องหมายทางเรือที่แตกต่างกัน เช่น การนำเรือเข้าไปใกล้ที่ตื้นอันตรายเพื่อทำการวางทุ่นนั้น เป็นสิ่งที่นักเดินเรือทั่วไป เห็นว่าเป็นการผิดปกติ และเสี่ยงภัยต่อการติดตื้นของเรือ และอาจปฏิเสธไม่ปฏิบัติตามคำขอของเจ้าหน้าที่ฝ่ายอุทกศาสตร์ เหตุการณ์เป็นเช่นนี้ตลอดมา จนกระทั่งเมื่อ น.อ.สุขเกษม ณ ลำปาง (ต่อมาเป็น พล.ร.ต. ผู้ช่วยเจ้ากรมอุทกศาสตร์) หัวหน้ากองตรวจค้นวิชาอุทกศาสตร์ ได้เดินทางกลับจากการประชุมสมาคมประภาคารระหว่างประเทศ เมื่อ เดือนพฤษภาคม ๒๕๐๘ ท่านได้เขียนรายงานการประชุม และเสนอข้อคิดเห็นต่อกองทัพเรือ ซึ่งนำไปสู่เหตุการณ์สำคัญ ๒ ประการ คือ ประการแรก กรมอุทกศาสตร์ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมาคมประภาคารระหว่างประเทศ ประการสอง ได้มีการเสนอให้จัดหาเรือสำหรับใช้ในงานเครื่องหมายทางเรือของกรมอุทกศาสตร์โดยเฉพาะ และในประการหลังนี้ ได้เข้าสู่การพิจารณาของสภาพนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ในที่สุดก็ได้รับการอนุมัติให้ต่อเรือเพื่อใช้ในภารกิจเครื่องหมายทางเรือ ของกองทัพเรือ ๑ ลำ คือ ร.ล.สุริยะ สร้างโดยบริษัทอุทกกรุงเทพ จำกัด นับเป็นเรือเหล็กขนาดใหญ่ลำแรกที่ต่อในประเทศไทย และขึ้นระวางประจำการสังกัดหมวดเรืออุทกศาสตร์เมื่อ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๒ มีคุณลักษณะเฉพาะคือ

- ความยาวตัวเรือ	๕๔.๒ เมตร
- ความกว้าง	๑๐ เมตร
- กินน้ำลึก	๓.๐๕ เมตร
- ระวังขั้วน้ำเต็มที่	๙๖๐ ตัน
- ระยะทำการ	๓,๐๐๐ ไมล์ทะเล
- มีใบจักรผลักดันหัวเรือ (Bow Thruster)	
- ปั่นจันทุก้อนได้หนัก	๑๐ ตัน
- คนประจำเรือ	๖๐ คน

นับตั้งแต่ได้เข้ามาประจำการในกรมอุทกศาสตร์ ร.ล.สุริยะ ได้รับการพิสูจน์ว่า เป็นเรือที่มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านเครื่องหมายทางเรืออย่างยิ่ง โดยนับแต่ขึ้นระวางประจำการในปี พ.ศ.๒๕๒๒ แล้ว ถ้าไม่มีเหตุขัดข้อง ต้องเข้าซ่อมในอู่แล้ว ร.ล.สุริยะ จะออกปฏิบัติงานซ่อมบำรุง ปรภาคาร กระโจมไฟ ทู่น และส่งกำลังบำรุงปรภาคารต่าง ๆ ทุกปี ๆ ละ ๓ ภาคคือ

ก. ภาคตะวันออกของอ่าวไทย ออกปฏิบัติงานในช่วงระหว่าง กรกฎาคม – สิงหาคม ราชการประมาณ ๔๕ วัน

ข. ภาคตะวันตกของอ่าวไทย ออกปฏิบัติงานในช่วงระหว่างเดือน กรกฎาคม – สิงหาคม ราชการประมาณ ๕๐ วัน

ค. ภาคตะวันตกของประเทศไทย (อันดามัน) ออกปฏิบัติงานในช่วงระหว่าง มีนาคม – พฤษภาคม ราชการประมาณ ๗๐ วัน

เห็นได้ว่า ร.ล.สุริยะ เป็นเรือที่ต่อขึ้นมาใช้งานได้อย่างคุ้มค่ากับเงินที่เสียไปทุกบาททุกสตางค์ เป็นเรือที่มีชั่วโมงทะเลมากที่สุดลำหนึ่งของกองทัพเรือ ลูกเรือแต่ละคนมีประสบการณ์ทะเลสูง โดยเฉพาะการเดินทางระยะไกล การเดินเรือในน่านน้ำจำกัด และการปฏิบัติงานกับเครื่องหมายทางเรือชนิดต่าง ๆ

ในการปฏิบัติงานของทุกภาค มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ ร.ล.สุริยะ จะขนเอาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ไปกับเรือ เช่น ขวดก๊าซอะเซทิลีน (ปัจจุบันไม่ได้ใช้แล้ว) น้ำมันเชื้อเพลิงบรรจุถังขนาด ๒๐๐ ลิตร ทั้งชนิดดีเซลและเบนซิน สี และครุภัณฑ์ที่จะนำไปจ่ายปรภาคาร เป็นต้น เมื่อเดินทางไปถึงปรภาคารที่มีเจ้าหน้าที่อาศัยอยู่ เรือก็จะทอดสมอ และนำเรือโถงลง วัสดุอุปกรณ์ประจำปี เครื่องอุปโภคต่าง ๆ และน้ำมันเชื้อเพลิงในถัง ขนาด ๒๐๐ ลิตร จะได้รับการลำเลียงลงเรือโถง โดยเฉพาะน้ำมันเชื้อเพลิงดีเซลที่ใช้กับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าของปรภาคารนั้น การส่งคราวหนึ่งอาจถึง ๓๐-๔๐ ถัง ในการลำเลียงนี้ลูกเรือที่ไม่ติดเวรยาม และเจ้าหน้าที่กองเครื่องหมายฯ ทุกนายในเรือ ต้องร่วมกันลำเลียงสิ่งของต่าง ๆ ด้วยเรือโถง เทียวแล้วเทียวเล่า ไปส่งที่ชายฝั่งของปรภาคาร และลำเลียงต่อไปยังสถานที่เก็บของปรภาคารในที่สุด การลำเลียงของให้ปรภาคารแต่ละแห่งจะกินเวลาประมาณ ๑-๒ วัน

สำหรับการซ่อมบำรุงกระโจมไฟต่าง ๆ ที่เรียงรายอยู่ตามชายฝั่งและเกาะนั้น เรือใหญ่จะจอด ณ บริเวณใกล้กระโจมไฟ ตรงจุดที่สามารถขึ้นไปยังกระโจมไฟได้สะดวก จากนั้นชุดซ่อมบำรุงกระโจมไฟจะนั่งเรือโถงไปเกยหาด เพื่อเดินทางขึ้นกระโจมไฟต่อไป กระโจมไฟเหล่านี้โดยมากมีที่ตั้งอยู่บนยอดสูงของเกาะ เส้นทางขึ้นมักจะคลุมด้วยไม้หนาทึบ ชุดปฏิบัติงานจำเป็นต้องกางป่าขึ้นไปเป็นแนวจนถึงกระโจมไฟ กระโจมนี้ ถ้าเป็นชนิดที่ใช้ก๊าซเป็นแหล่งกำเนิดพลังงานของตะเกียงแล้วชุดซ่อมบำรุงจะต้องชักลากขวดบรรจุก๊าซอะเซทิลีนขึ้นไปเปลี่ยนด้วย ขวดก๊าซเหล่านี้แต่ละลูกมีน้ำหนัก ๕๐ - ๑๐๐ กิโลกรัม ขึ้นอยู่กับว่าขนาดเล็กหรือใหญ่ แต่ละแห่งจะใช้ก๊าซขนาดใหญ่ประมาณ ๖ - ๘ ขวด เพื่อให้มีก๊าซใช้ตลอดทั้งปี ดังนั้นการซ่อมบำรุงกระโจมไฟแต่ละแห่ง ผู้ปฏิบัติงานจะต้องตรากตรำเป็นอันมาก ทั้งจะต้องลุยน้ำ ย่ำโคลน และแบกสัมภาระต่าง ๆ ขึ้นฝั่งกางป่า และนำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ พาขึ้นไปจนถึงกระโจมไฟบนยอดเกาะ หรือเนินเขา ผู้ที่สุขภาพไม่แข็งแรงหรือขาดความอดทน อาจจะได้กับเจ็บไข้ได้ป่วยเลยทีเดียว นอกจากความลำบากตามที่กล่าวแล้ว ชุดปฏิบัติงานยังต้องระแวดระวังอันตรายจากสัตว์ป่า เช่น งูพิษ ต่อ ผึ้ง ซึ่งพบกันอยู่เสมอ ๆ ในการขึ้นปฏิบัติงานทุกครั้งจึงมีเจ้าหน้าที่พยาบาล พร้อมเครื่องปฐมพยาบาล และเซรุ่ม ติดตามไปด้วยทุกครั้ง และเจ้าหน้าที่พยาบาลก็มักจะมีโอกาสได้ทดสอบความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาอยู่บ่อยครั้ง

เมื่อขึ้นถึงตัวกระโจมไฟ ปฏิบัติการซ่อมบำรุงก็จะเป็นไปตามขั้นตอน คือ ถ้าเป็นตะเกียงระบบก๊าซ ก๊าซขวดใหม่จะได้รับการเปลี่ยนทดแทนในห้องเก็บก๊าซ ขวดก๊าซที่ใช้แล้วจะถูกลำเลียงกลับไปยังเรือเพื่อนำไปบรรจุใหม่จากโรงงาน ตะเกียงจะได้รับการทำความสะอาดทั้งภายนอก และภายใน แล้วประกอบเข้าให้ทำงานตามเดิม ถ้าเป็นตะเกียงระบบพลังงานแสงอาทิตย์ วงจรไฟฟ้าต่าง ๆ แผงรับแสงอาทิตย์ และแบตเตอรี่จะได้รับการตรวจสอบ และทำความสะอาดจนทั่วถึง ในส่วนของตัวกระโจมไฟนั้น รอบ ๆ ฐานกระโจม วัชพืชถูกถางออกให้เตียน ถ้ากระโจมเป็นโครงสร้างชนิดหอคอยคอนกรีต การซ่อมบำรุงจะกระทำได้ง่ายโดยการทาสีน้ำให้ทั่วทั้งภายนอกและภายใน แต่สำหรับกระโจมไฟ

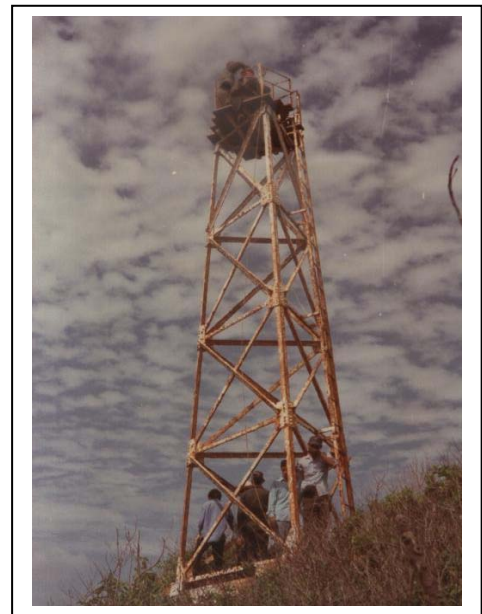

เจ้าหน้าที่กองเรือหมายทางเรือ
ปรณิบัติบำรุงแผงสุริยะของ
ตะเกียงชนิดใช้พลังงานแสงอาทิตย์

ชนิดโครงเหล็กโปร่งแล้ว การซ่อมบำรุงจะค่อนข้างลำบากเนื่องจากโครงสร้างเหล่านี้จะเป็นสนิม และกร่อนมากเพราะไอน้ำเค็มกัด ก่อนทาสีจึงต้องมีการเคาะเอาสนิมออกก่อน เวลาที่มีอย่างจำกัด ทำให้การเคาะสนิมและทาสีนี้ต้องเลือกเฉพาะจุดสำคัญของโครงสร้างเท่านั้น จากประสบการณ์ที่ผ่านมาพบว่า กระจังไฟที่สร้างขึ้นใหม่ หลังจากที่ยกตัวรับโอนกิจการมาจากกรมเจ้าท่าแล้วนั้น ส่วนใหญ่เป็นแบบโครงเหล็กโปร่ง ต่างจากแบบเดิมของกรมเจ้าท่าที่เป็นแบบหอคอยคอนกรีต หรือก่ออิฐถือปูน

กระจังไฟเกาะเต่าแบบหอคอย

กระจังไฟเกาะรังบรรทัดแบบโครงเหล็ก

กระจังไฟแบบโครงเหล็กโปร่งนี้ยากในการบำรุงรักษา และอันตรายในการปฏิบัติงาน เนื่องจากเนื้อเหล็กไวต่อการกัดกร่อนจากไอน้ำเค็มมาก กว่าที่จะได้รับการซ่อมบำรุงแต่ละครั้งในรอบปีนั้น เหล็กบางส่วนก็ขาด หรือทะลุไปแล้วโดยเฉพาะกระจังไฟที่มีความสูงมาก ๆ นั้น เป็นอันตรายต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งปีนขึ้นไปซ่อมบำรุงอย่างยิ่งเพราะส่วนที่สึกกร่อนอาจหักลงมาได้ ซึ่งเคยมีนายทหารประสบอุบัติเหตุตกจากกระจังไฟจนถึงแก่ชีวิตมาแล้ว เนื่องจากพื้นกระจังชำรุด กระจังไฟแบบโครงเหล็กโปร่งยังมีข้อด้อยอีกประการหนึ่งคือ เป็นเครื่องหมายกลางวัน (Day Mark) ที่เลวต่อการที่เรือต่าง ๆ จะพิสูจน์ทราบ และใช้เป็นที่หมายในการแบร์ริง หาเส้นตำบลที่เรือ โครงเหล็กเหล่านี้ยังมีอายุค่อนข้างสั้น เมื่อเทียบกับแบบหอคอยคอนกรีต ตัวอย่างเช่น กระจังไฟหินสั้มปะยื้อ ซึ่งเป็นแบบหอคอยคอนกรีตนั้น มีอายุถึงร้อยปีเศษ ยังคงอยู่ในสภาพดี ขณะที่กระจังไฟแบบโครงเหล็กโปร่งนั้น ในช่วงเวลา ๑๕ ปีผ่านไปก็เตรียมหางบประมาณ

ไว้ซ่อมสร้างใหม่ทดแทนได้แล้ว การที่กระโຈມไฟส่วนใหญ่ ในช่วงหลังสร้างด้วยโครงเหล็กโปรงนี้ เข้าใจว่า ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างคงจะถูก และก่อสร้างได้ง่าย แต่ถ้ามองกันในระยะยาวแล้ว กระโຈມไฟแบบคอนกรีต น่าจะช่วยประหยัดได้มากกว่า แม้ว่าขั้นต้นจะลงทุนสูงกว่า และก่อสร้างยากกว่าก็ตาม

งานอีกอย่างหนึ่งของ ร.ล.สุริยะคือ การวางท่อนเครื่องหมายต่าง ๆ ตามเขตรองน้ำ และ อันตรายต่าง ๆ ในการวางท่อนนี้ นับเป็นสิ่งที่ต้องการการปฏิบัติงานเป็นคณะ ที่สอดคล้องกันอย่างยิ่ง เพราะเป็นปฏิบัติการที่มีอัตราเสียงสูง ทั้งต่อผู้ปฏิบัติ และต่อตัวเรือเอง ในการเก็บ – วางท่อนนั้นมีขั้นตอน คือ เรือใหญ่จะปล่อยเรือเล็กออกไปตรวจสอบตำบลที่ของท่อนเครื่องหมายที่ควรจะอยู่ แล้วหมายไว้ด้วย ท่อนลอยขนาดเล็ก เพื่อชี้ที่หมายให้แก่เรือใหญ่ จากนั้นเรือใหญ่จะตรงไปยังท่อนเดิมที่ทอดอยู่แล้ว เพื่อทำการเก็บขึ้นมาซ่อมบำรุงบนเรือใหญ่ ในขณะที่จะมีการจัดชุดนำเรือ ซึ่งจะหาที่เรือด้วยการวัดมุมแนวนอน สองมุม และแจ้งให้ ผบ.เรือทราบอย่างต่อเนื่องทุก ๆ ๑ นาที หรือน้อยกว่า ทำให้ทราบได้ตลอดเวลาว่า เรือจะตกไปที่อันตรายหรือไม่ ขณะเดียวกันที่หน้าระวางเจ้าหน้าที่อีกชุดหนึ่ง จะเตรียมการใช้น้ำมัน เชื้อเพลิง และยกลูกท่อนเกาขึ้นมาบนเรือ เมื่อเรือใหญ่แล่นเข้าเทียบท่อนแล้ว เจ้าหน้าที่หน้าระวางจะรีบเกี่ยว ลูกท่อนด้วยตะขอของปั้นจั่น และหะเบสขึ้นไว้บนเรือรวมทั้งโซ่และตุ้มน้ำหนักด้วย ในช่วงนี้มีอันตราย อยู่ ๒ ประการ คือ ประการแรก เจ้าหน้าที่ที่ทำงานหน้าระวางจะต้องระวังต่อการที่ลูกท่อนที่ยกขึ้นมาจะ หล่นทับ หรือแกว่งมาฟาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งใกล้พื้นที่อันตรายมาก อาจจะถึงกับเห็นโชดหินใต้น้ำจาก กราบเรือได้อย่างชัดเจน ขนาดที่ผู้ไม่เคยประสบมาก่อน ถึงกับมีอาการขนหัวลุกด้วยความหวาดเสียวต่อ การติดตั้นของเรือเลยทีเดียว การนำเรือช่วงนี้ต้องแม่นยำ ไม่ผิดพลาด เมื่อเก็บท่อนลูกเกาขึ้นมาไว้บนเรือ แล้ว ต่อไปก็เป็นการวางท่อนลูกใหม่เตรียมไว้ลงไปแทน ณ จุดที่ได้ทิ้งท่อนลูกเล็กหมายไว้ เสร็จแล้ว เรือใหญ่ก็จะถอยออกจากที่อันตรายเข้าสู่เขตน้ำลึก ปฏิบัติการนี้แม้จะมีความเสียงสูง แต่ด้วยความ ชำนาญของชุดนำเรือ และชุดปฏิบัติงานหน้าระวาง ที่ปฏิบัติงานด้วยความฉับพลัน และสอดคล้องกัน ทำให้โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุเป็นไปได้ยาก ยกเว้นเหตุสุดวิสัยจากกรณี มีที่ตื้นไม่ปรากฏในแผนที่ หรือ ข้อบกพร่องของเครื่องมือเท่านั้น ที่อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้

ร.ต.สุริยะวางทูน
เครื่องหมายทางเรือ

บทส่งท้าย

เมื่อใดที่ผู้อ่านมีโอกาสได้พบเห็นหรือใช้เครื่องหมายการเดินเรือซึ่งเปรียบเสมือนดวงตาแห่งท้องทะเลที่เรียงรายอยู่ทั่วน่านน้ำไทยเพื่อทำหน้าที่ช่วยนำทางอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน ให้แก่นักเดินเรือเดินทางในน่านน้ำไทยด้วยความปลอดภัย หลังจากอ่านบทความนี้จบท่านคงจะได้ทราบแล้วว่ามิบุคลากรกลุ่มหนึ่งในกองทัพเรือ ทำหน้าที่ดูแลดวงตาแห่งท้องทะเลเหล่านี้ให้ทำงานได้อย่างต่อเนื่องไม่ติดขัด แม้จะตรากตรำ เหน็ดเหนื่อยในการปฏิบัติหน้าที่เหล่านี้ เขาเหล่านั้นก็ยินดีที่จะปฏิบัติงานเงียบ ๆ อยู่เบื้องหลัง ด้วยความภาคภูมิใจ

บรรณานุกรม

กรมอุทกศาสตร์. การสำรวจแผนที่ทะเลในน่านน้ำสยามฯ. ธนบุรี : โรงพิมพ์กรมอุทกศาสตร์, ๒๔๖๔.
_____. รายงานประจำปี. ธนบุรี : โรงพิมพ์กรมอุทกศาสตร์, ๒๔๙๗.
แซน ปัจจุบันนท์, พล ร.ต. ประวัติการทหารเรือไทย. ธนบุรี : โรงพิมพ์กรมสารบรรณทหารเรือ, ๒๕๐๘.
ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. พจนานุกรมนักเรียนฉบับเฉลิมพระเกียรติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, ๒๕๓๐.
วิบูล วิจิตรวาทการ. เรื่องสนุกในแผ่นดินพระนารายณ์. กรุงเทพฯ : หมีก๊อจัน, ๒๕๓๖.
สายัณต์ เจริญผล, น.ต. เครื่องหมายช่วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย. กรุงเทพฯ : กรมอุทกศาสตร์, ๒๕๓๕.

Social Engineering

น.ต.พศ. ดนัย ปฏิยัท
อาจารย์ฝ่ายศึกษา โรงเรียนนายเรือ

บทนำ

การโกงเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ข่าวสาร ฯลฯ นั้นอาจจะกระทำได้หลากหลายวิธี เช่น Hacking, Cracking แต่วิธีอีกวิธีหนึ่งที่เป็นที่นิยมเช่นกันคือวิธีที่เรียกว่า Social Engineering

Social Engineering คือ วิธีการในด้านที่ไม่เกี่ยวกับเทคนิค ซึ่งเป็นศาสตร์และศิลป์ที่ผู้ประสงค์ร้าย (Cracker) ใช้หลอกผู้คน (แต่ไม่ใช่การควบคุมจิตใจหรือบังคับให้คนทำงานสิ่งใดเห็นไปจากพฤติกรรมที่ปรกติของเขาและมันไม่ใช่การหลอกที่ได้ผลร้อยเปอร์เซ็นต์ทุกครั้งไป) ให้เปิดเผย Password หรือข่าวสารอื่น ๆ ซึ่งข่าวสารเหล่านี้เมื่อตกอยู่ในมือผู้ประสงค์ร้ายเหล่านี้ จะทำให้ระบบต่าง ๆ เกิดความเสี่ยงต่อการถูกโจมตี โดย Social Engineering จะอาศัยหลักคือธรรมชาติของการชอบช่วยเหลือผู้อื่นและความอ่อนไหวของผู้คน โดยมักจะปลอมเป็นบุคคลที่ฟังดูน่าเชื่อถือ ลูกจ้างคนใหม่ ช่างซ่อม หรือนักวิจัย

จากการสำรวจพบว่าโดยเฉลี่ยใน ๑ วัน คนอเมริกันจะถูกชักจูงด้วยข้อความ ๑,๕๐๐ ข้อความ จากโฆษณาภายในประเทศอย่างเดียว

ในปี ๑๙๙๘ ในจำนวนข่าวสารที่ส่งทาง E-mail ๗.๓ ล้านข้อความ จำนวน ๙๖% นับเป็น E-mail ขยะ (E-mail ที่มีแต่โฆษณาขายของ) และผู้คนได้รับ E-mail มากเป็นสองเท่า ของจำนวนที่เขาส่งในแต่ละวัน

ระดับ

ระดับของ Social Engineering มี ๒ ระดับ คือกายภาพ (Physical) เช่น ที่ทำงาน โทรศัพท์ ถังขยะ และจิตใจ (Psychological)

วิธีการ

การชักจูงคนอื่นให้คล้อยตามได้นั้นมี ๒ วิธีด้วยกันคือ

- ชักจูงโดยตรง เป็นการชักจูงที่กระทำใด้ยาก เพราะต้องคิดก่อนตัดสินใจโดยการถามบุคคลนั้น ๆ เกี่ยวกับข้อมูลโดยตรง อาจจะได้ข้อมูลจากบุคคลแค่คนเดียวหรือข้อมูลจากหลาย ๆ คนแล้วนำมาประกอบเข้าด้วยกัน

๒. ชักจูงทางอ้อม เป็นการชักจูงที่กระทำได้ง่าย เพราะไม่ต้องคิดมาก (การไม่มีข้อขัดแย้งกับผู้ถามเป็นสิ่งที่ดี การให้ความร่วมมือจะได้รับมากกว่า ถ้าการเข้าถึงและการสอบถามไปในทางที่ละมุนละม่อม) เช่น การชักจูงโดยทำให้เกิดความรู้สึกอย่างมาก เช่น ความรู้สึกดีใจที่ถูกรางวัล

ปัจจัยที่มีผลต่อการชักจูงทางอ้อมมีดังต่อไปนี้

๑. เจ้าหน้าที่ (Officer)

บุคคลมักจะตอบสนองอย่างดีต่อบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ ตัวอย่างเช่น การวิจัยถึงการตอบสนอง ของพยาบาล ๒๒ คนใน Ward ต่าง ๆ ต่อคำสั่งของผู้ปลอมตัวเป็นนักกายภาพของโรงพยาบาล ในการให้ยา ๒๐ มิลลิกรัม แก่ผู้ป่วยใน Ward นั้น ๆ องค์กรประกอบ ๔ อย่างที่พยาบาลควร จะถามบุคคลที่แอบอ้างเป็นนักกายภาพของโรงพยาบาล (แต่ไม่ถาม) คือ

- มาจากคำสั่งที่พยาบาลไม่เคยเห็นหน้าหรือพูดคุยก่อนเลย
- การสั่งจ่ายยาทางโทรศัพท์ ผิดนโยบายของพยาบาล
- ยานั้นไม่ได้อนุญาตให้ใช้ใน Ward นั้น ๆ
- ยาที่ถูกสั่งจ่ายนั้นเป็นยาอันตรายและมีความแรงเป็น ๒ เท่า ของยาที่อนุญาตให้จ่ายใน แต่ละวัน

แต่กระนั้นก็ตาม ๙๕% ของพยาบาลได้ทำตามผู้ที่แอบอ้างว่าเป็นนักกายภาพ

๒. หายาก (Difficulty)

ผู้คนมักจะตอบสนองอย่างดี เช่น มีสิ่งบอกเหตุว่า สิ่งของเฉพาะนั้นๆ ที่เราต้องการมีจำนวน น้อย และจะขายเฉพาะช่วงนั้น ๆ ดอกเตอร์ Jack Brehm อาจารย์มหาวิทยาลัย สแตนฟอร์ด ได้ชี้ให้เห็นว่าบุคคลมักจะมีความปรารถนามากยิ่งขึ้น เมื่อเข้าใจว่าความอิสระในการได้รับสิ่งของนั้นมีจำกัด ยิ่งถ้ารู้ว่าบุคคลอื่นจ้องที่จะได้มาซึ่งครอบครองของสิ่งเดียวกัน ก็จะทำให้ปรารถนามากยิ่งขึ้นไปอีก

๓. ความชอบและความคล้าย

มักเป็นธรรมชาติที่มนุษย์มักชอบใครก็ตามที่คล้าย ๆ กับเรา บุคคลที่เกิดความชอบในกีฬา, ดนตรี, ศิลปะ หรือความสนใจอื่น ๆ ที่คล้ายกัน ทำให้เราเจรจากับบุคคลนั้น ๆ ง่ายขึ้น และรู้สึกชอบเขา ได้อย่างรวดเร็ว

๔. ประโยชน์ซึ่งกันและกัน

เป็นกฎของปฏิภริยาในสังคมที่รู้จักกันเป็นอย่างดีแพร่หลายว่า เมื่อใครก็ตามที่ให้แก่เรา เราก็ รู้สึกว่าต้องให้ตอบแทนแก่คน ๆ นั้น ถึงแม้ว่าสิ่งที่เขาให้เรานั้นอาจจะไม่เป็นที่ต้องการของอีกฝ่ายหนึ่ง แต่ก็ต้องตอบแทนตรง บางครั้งค่าตอบแทน อาจจะแพงกว่าที่เขาทำให้กับเรา

๕. การผูกมัดและความคงที่

สังคมจะให้ความสำคัญต่อความคงที่ในความประพฤติของบุคคล ถ้าเราสัญญาว่าจะทำอะไรและไม่ได้กระทำตามสัญญา เราก็จะไม่ให้ความเชื่อถือคน ๆ นั้นอีกต่อไป ดังนั้นเราจึงต้องพยายามอย่างมากในการกระทำเพื่อให้คงที่กับการกระทำในอดีตเก่าก่อน ถึงแม้ว่าในอนาคตเราจะมองกลับมาและรู้สึกว่าสิ่งที่เราทำนั้นเป็นสิ่งที่โง่เขลา

๖. การยอมรับของสังคม (Social Proof)

ในสถานการณ์หลาย ๆ สถานการณ์ในสังคมไทยนั้น การจะตัดสินใจว่าการกระทำไหนสำคัญที่สุดให้ดูว่าคนอื่นที่อยู่ใกล้เรานั้นทำหรือพูดอย่างไร ซึ่งการกระทำแบบนี้เรียกว่า “Social Proof” ซึ่งเป็นกรรมวิธีที่ทำให้เรากระทำการใด ๆ ถึงแม้ว่าจะขัดกับความสนใจของเรา โดยไม่ต้องเสียเวลาในการคิดในเชิงรุก

๗. การตัดสินใจตามกระแส (Go with the flow หรือ Conformity)

บางสถานการณ์ของสังคม การประพฤติปฏิบัติตนก็ต้องกระทำเพื่อไม่ให้คนอื่นเกลียดหรือดูโง่เขลาต่อหน้าฝูงชน โดยทำตามสิ่งที่คนในสังคมส่วนใหญ่กระทำกัน

๘. การกระจายความรับผิดชอบ (Diffusion of Responsibility)

ผู้ให้ข้อมูลจะไม่ลังเลและจะตอบถ้าตนเองรู้สึกว่าการให้ข้อมูลไม่ได้ตกที่ตนเองคนเดียว ตัวอย่างเช่น การที่ผู้หลอกบอกว่าคนอื่น ๆ ได้ให้ข้อมูลที่ต้องการหมดแล้ว ก็จะทำให้ผู้ถูกถามลดความเครียดในการกรอกข้อมูล

๙. โอกาสในการประจบประแจง (Chance for Ingratiation)

การได้มีโอกาสได้กระทำการใด ๆ เพื่อให้ได้หน้าหรือผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาย่อมอยากที่จะกระทำสำหรับคนบางคน

๑๐. ภาระหน้าที่ทางศีลธรรม (Moral Duty)

สิ่งนี้เป็นสิ่งที่คนจะปฏิบัติตามเพราะเขารู้ว่าเป็นหน้าที่ทางศีลธรรมที่ต้องกระทำและเป็นส่วนหนึ่งของความรู้สึกผิด คนชอบที่จะหลีกเลี่ยงความรู้สึกผิดและถ้ามีโอกาสที่จะรู้สึกผิด เขาก็จะหลีกเลี่ยงไม่ให้มันเกิดขึ้นมา

๑๑. การมีส่วนร่วมแต่เก่าก่อน (Foot in the Door)

จากการวิจัยพบว่าคนจะปฏิบัติตามคำขอร้องที่ยิ่งใหญ่ถ้าหากในอดีตคนเคยได้ทำตามคำขอร้องที่เล็ก ๆ น้อย ๆ จากบริษัทเดียวกันนั้นมาก่อน

๑๒. การมีส่วนเกี่ยวข้องต่ำ (Low Involvement)

รปภ. คนทำความสะอาดหรือพนักงานต้อนรับ มักจะมีความเกี่ยวข้องน้อยกับระบบคอมพิวเตอร์ จึงคิดว่าตัวเองไม่ได้มีผลกระทบใด ๆ ต่อการร้องขอข้อมูล เขาจึงไม่วิเคราะห์ข้อดีหรือข้อเสียของการร้องขอข้อมูล ยิ่งไปกว่านั้นถ้า Social Engineer บอกเหตุผลดี ๆ ประกอบเข้าไปด้วยโอกาสที่จะได้ข้อมูลก็มีมากขึ้นไปอีก

จุดอ่อน

สิ่งที่เสี่ยงต่อการถูกโจมตี คือ

๑. สมุดโทรศัพท์ เพราะสมุดโทรศัพท์ จะให้ชื่อ เบอร์โทรของคนที่เราจะปลอมเป็นคนนั้น ๆ
๒. แผนผังการทำงาน แผนผังการทำงานจะทำให้เราทราบว่า ใครอยู่ในตำแหน่งใดของบริษัทนั้น ๆ
๓. บันทึกช่วยจำ บันทึกช่วยจำจะให้ข่าวสารเกี่ยวกับการแสดงความเป็นตัวตนของผู้เขียน
๔. คู่มือของนโยบายบริษัท คู่มือนโยบายแสดงว่าบริษัทนั้นๆ มีความปลอดภัยหรือไม่
๕. ตารางการนัดหมาย ตารางการนัดหมายจะบอกว่า ลูกจ้างคนไหนจะอยู่หรือไม่อยู่ที่ทำงานในเวลานั้นๆ
๖. เหตุการณ์
๗. วันหยุดพักผ่อน
๘. ข่าวสาร ข่าวสารของข้อมูลที่สำคัญ เช่น Login, Password, Source code
๙. Hardware Hardware ที่ควรระวัง เช่น Hard Drive เก่า ๆ ไม่ใช้งานอาจจะถูกนำมา Restore เมื่อได้มาซึ่งข่าวสารที่มีประโยชน์ได้

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการทำ Social Engineering มีดังนี้

๑. โทรศัพท์

๑.๑ ทั่วไป

เป็นเทคนิคที่ง่ายที่สุดของ Social Engineering มันจะเร็ว ไม่มีความเจ็บปวดและบุคคลที่ซึ่เกี่ยวข้องก็สามารถทำได้ แค่โทรศัพท์ไปหากก็สามารถทำได้

๑.๒ อุปกรณ์ มีข้อควรพิจารณาดังนี้

๑.๒.๑ อุปกรณ์ Hardware คือโทรศัพท์ ซึ่งโทรศัพท์ที่ดีนั้นไม่ควรจะมี Call Waiting เพราะทำให้ดูไม่น่าเชื่อถือ โทรศัพท์ควรมีคุณภาพที่ดี Call ID ควรมี เพื่อที่จะโทรศัพท์กลับไปเบอร์ที่โทรมานั้น ๆ ได้

๑.๒.๒ Voice Changer ก็มีประโยชน์ เพราะการมีเสียงออกเด็ก ๆ ก็ฟังดูไม่น่าเชื่อถือ

๑.๒.๓ พยายามไม่ใช่ดูโทรศัพท์ที่มีเสียง Background ดัง เพราะฟังดูไม่น่าเชื่อถือ ถ้าจะใช้โทรศัพท์สาธารณะ ให้พยายามใช้ดูโทรศัพท์ที่เงียบ ๆ

๑.๓ เทคนิค มีข้อควรพิจารณาดังนี้

๑.๓.๑ ค้นหาเป้าหมาย เช่นต้องการหา Password เข้าสู่โครงข่ายของโรงเรียน เราก็โทรเข้าไปที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ เราก็บอกว่า Account (ทราบมาก่อนแล้วหน้านี้) เราไม่สามารถเข้าไปได้เพราะลืม Password ก็ขอ Password ใหม่ ใช้ Voice Changer เป็นผู้หญิงก็ดี เพราะผู้ที่ทำหน้าที่ในการรับโทรศัพท์โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย

๑.๓.๒ โดยปกติก่อนที่เราจะโทรไปหลอกใคร ๆ นั้น เราต้องมีข้อมูลของคนที่เราจะสวมรอย เช่น มีเลขที่บัตรประจำตัว วันเดือนปีเกิด

๑.๓.๓ เมื่อเราปลอมสำเร็จแล้ว ให้ถามคำถามมากที่สุดเท่าที่จะหาได้ แต่ไม่ควรมากเกินไปเพราะอาจจะนำไปถูกสงสัยได้

๑.๓.๔ เมื่อเราปลอมมาเป็นใครก็ได้แต่ให้พยายามฝึกพูดให้เหมือน เขา/เธอ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น ถ้าเขา/เธอ พูดเสียงเหน่อ หรือคิดคำพูดใหม่ๆ ก็พยายามเลียนให้เหมือนวิธีที่ดีที่สุด คือ โทรไปหาคนที่เราจะปลอมเป็นบุคคลนั้น ๆ เพื่อฟังเสียงและสไตล์การพูดของเขา

๑.๔ ตัวอย่าง ตัวอย่างของการหลอกในการสนทนา เช่น

“คุณได้โทรไปประเทศอียิปต์ ในช่วงหกชั่วโมงที่ผ่านมาไหม” ผู้หลอก ถาม

“ไม่” ชาวบ้านตอบ

“แต่เราตรวจพบว่าท่านใช้ไป ๒,๐๐๐ บาท ในการโทรนะครับและคุณก็ต้องจ่ายด้วยนะครับ”

“OK ผมจะช่วยคุณ โดยคุณบอกเบอร์สมาชิกของการโทรมานะครับ แล้วผมจะลบบัญชีนี้ให้”

๒. ไปรษณีย์

ผู้คนมักไม่ค่อยเชื่อถือใครก็ตามที่พูดคุยชักชวนตัวเราในการทำอะไรก็ตามทางโทรศัพท์ แต่ผู้คนจะเชื่อถือคำเขียนมากกว่า โดยมีข้อควรพิจารณาดังนี้

๒.๑ อุปกรณ์

แสตมป์ ของจดหมาย แต่ถ้าจะดูให้นำเชื่อถือ ต้องมีที่อยู่ให้ส่งกลับ

๒.๒ วิธีการปฏิบัติ

เอาที่อยู่ของผู้คนที่เราต้องการมา เพื่อใส่ส่งจดหมายไปให้โดยในจดหมายนั้น ๆ พยายามให้กรอกข่าวสารที่เราต้องการ เช่น เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน โดยการกรอกพยายามทำให้อยู่ในรูปที่ง่าย

๓. อินเทอร์เน็ต

การ Hacking ต่างกับ Social Engineering ก็คือ Hacking จะใช้ข้อได้เปรียบในจุดอ่อนทางความปลอดภัย ส่วน Social Engineering จะใช้ข้อได้เปรียบในความจุดอ่อนของความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ และการเชื่อง่าย

๓.๑ การปฏิบัติ

๓.๑.๑ เช่นปลอมตัวเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใน Chatroom ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้คนมอบข้อมูลที่เราต้องการได้

๓.๑.๒ ส่ง E – mail ออกไปให้ผู้ใช้งานทุก ๆ คน (โดยหวังไว้ว่าคนใดคนหนึ่งของผู้ใช้งานจะตอบกลับมา) โดยบอกว่าเป็น System Administrator และต้องการ Password จากผู้ใช้งาน โดยโกหกว่าจะใช้ในการทำงาน Admin. ซึ่งบุคคลที่ง่ายต่อการถูกหลอกก็คือ บุคคลที่เล่น Internet ใหม่ ๆ ที่ยังไม่รู้เล่ห์เหลี่ยมของบุคคลเหล่านี้ บางครั้งก็อาจใส่ Viruses, Worm, หรือ Trojan Horse ลงไปใน Attachment ของ E-mail เพื่อทำหน้าที่เป็น Backdoor ให้ผู้ประสงค์ร้ายเข้าไปในระบบภายหลัง

๓.๑.๓ วิธี “Frame – Spooting” คือการที่บุคคลสามารถใส่หน้า Web Site ลงไปบนอีกหน้า Web Site โดยไม่ได้รับอนุญาต คนที่เข้าไปเยี่ยมชม Web Site ที่ถูกใส่ Web Site ปลอม ก็อาจจะคัดลอกข้อมูลที่ถูกถามในหน้า Web Site นั้น ๆ

๓.๑.๔ วิธี “ Pump and Pump” คือ บุคคลในหน่วยงานที่ใช้วิธีหลากหลายเพื่อให้ผู้ลงทุนในเน็ตเกิดความสนใจในบริษัทและทำให้เกิดการ Pump (เพิ่ม) ค่าของราคาหุ้น จนกระทั่งสูงได้ระดับ บริษัทจึงขายหุ้นเพื่อให้ได้กำไร ซึ่งวิธี Pump and Pump จะใช้เทคนิคการอ้างสิทธิ์และวิธี Social Proof กล่าวคือการที่ผู้ส่งเสริมมูลค่าหุ้นร่วมมือกับบุคลากรในบริษัทจ่ายเงินให้นักเขียนในจดหมายแจ้งข่าวในอินเทอร์เน็ต เพื่อเขียนข่าวที่ดีในเชิงสร้างสรรค์หรือบางครั้งก็ทำถึงขั้นปล่อยข่าวลวง ให้แก่บริษัท ทำให้ผู้ลงทุนเข้ามาอ่านและเข้าถึงข่าวสารนั้น ๆ

๓.๑.๕ วิธี “Running Program” เป็นวิธีที่ผู้ประสงค์ร้ายส่ง Program มาให้ Run ทางอินเทอร์เน็ต (โดยอาจปลอมเป็น Admin.) โดยหลังจาก Run โปรแกรมนี้แล้ว Username และ Password ของผู้ใช้จะถูกส่งกลับไปให้ผู้ประสงค์ร้ายโดยอัตโนมัติ

๔. ตัวตนเอง

๔.๑ อุปกรณ์

การแต่งกายจะต้องดูดี หวีผมให้เรียบร้อย สุภาพเรียบร้อย ดัดบัตรประจำตัว ก็จะทำให้ดูน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น หรือไม่ก็บัตร Vision Pass

๔.๒ วิธีการปฏิบัติ

๔.๒.๑ เดินดูรอบ ๆ Office เพื่อหาข้อมูลตามโต๊ะทำงานต่าง ๆ

๔.๒.๒ ใช้วิธีทำเร็วกว่า “Shoulder Surfing” นั่นคือการมอง Password ผ่านไหล่ขณะที่คน ๆ นั้น พิมพ์ Password

๔.๒.๓ ขอใช้ Account คนอื่น

๔.๒.๔ ถาม Help Desk

เพราะบุคลากรที่มาทำงานที่ Help Desk นั้น จะไม่ค่อยมีความรู้เรื่องรักษาความปลอดภัยของข่าวสารข้อมูลมากนัก ดังนั้นเมื่อมีใครก็ตามมาถามเรื่องข้อมูล บุคลากร Help Desk ก็มักตอบหรือให้ข่าวสารนั้น ๆ ไป นอกจากนั้น Help Desk ยังถูกฝึกฝนมาให้เป็นผู้ที่ไม่ติดรั้วกับผู้คนและให้ข่าวสารต่าง ๆ แก่บุคคลที่เข้ามาสอบถาม

๔.๒.๕ ปลอมเป็นบุคคลอื่น เช่น ปลอมเป็นช่างซ่อม, หน่วยสนับสนุนสารสนเทศ, ผู้จัดการ, เพื่อนร่วมงานเพราะในบริษัทใหญ่ ๆ นั้น ลูกจ้างจะไม่รู้จักทุกคน บัตรประจำตัวก็สามารถปลอมได้

๔.๒.๖ Reverse Social Engineering (RSE) คือการปลอมเป็นบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ และลูกจ้างจะต้องการข่าวสารจากเขา แต่วิธีนี้ต้องการการเตรียมตัวอย่างมาก เช่น RSE ประกอบด้วย การโจมตี (Sabotage), การโฆษณา (Advertising), การช่วยเหลือ (Assisting), ทำให้โครงข่ายมีปัญหา และโฆษณาว่าตัวเองคือผู้ที่สามารถช่วยเหลือได้ ขณะช่วยเหลือก็เอาข่าวสารจากสถานที่ทำงานนั้น ๆ

๔.๒.๗ Dumpster Diving หรือ Trashing นั่นคือการหาข่าวสารในถังขยะ ซึ่งบริษัทมักจะทิ้งข้อมูลต่าง ๆ ลงไปในถังขยะ เช่น สมุดโทรศัพท์ของพนักงานในแผนกต่าง ๆ แผนภูมิแสดงการจัดองค์กร บันทึกรายชื่อลูกค้า คู่มือนโยบายของบริษัท ปฏิทินการนัดหมาย เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและวันหยุด คู่มือของระบบต่าง ๆ Source code ฮาร์ดแวร์ที่ไม่ต้องการใช้ รายชื่อ Login และ Password

วิธีป้องกัน

การป้องกัน Social Engineering มีดังนี้

๑. สงสัยโทรศัพท์ที่ไม่ได้รับการเชื่อถือ ที่โทรมาถามข่าวสารเกี่ยวกับลูกจ้างหรือข่าวสารภายในบริษัท ถ้าใครก็ตามบอกว่ามาจากองค์กรใด พยายามพิสูจน์ความเป็นตัวตนที่แท้จริงของผู้ที่โทรมาถาม (โดยการสอบถามไปยังองค์กรที่ผู้โทรมานั้นบอกว่าทำงานอยู่)
๒. ไม่ให้ข่าวสารส่วนตัวหรือข่าวสารเกี่ยวกับองค์กรจนกว่าคุณจะได้รับรู้ตัวตนที่แท้จริงของบุคคลที่ต้องการข่าวสารนั้น
๓. ไม่บอกข่าวสารส่วนตัวหรือข่าวสารทางการเงินในอีเมลและไม่ตอบอีเมลที่ถามข่าวสารพวกนี้
๔. ไม่ส่งข่าวสารที่สำคัญไปทางอินเทอร์เน็ตโดยปราศจากการตรวจสอบระดับของความปลอดภัยในการส่งข่าวสารของ Web Site นั้น ๆ

๕. พยายามสังเกต URL ของ Web Site ให้ดีเพราะ Web Site ที่ประสงค์ร้ายมักจะมี URL คล้ายกันมากกับ Web Site ที่มันจะหลอกลวงให้เหมือน
๖. ถ้าเราไม่แน่ใจว่าอีเมลที่ได้รับนั้นถูกต้องตามที่สมควรจะเป็นหรือไม่ ให้ทำการตรวจสอบโดยการติดต่อบริษัทที่อีเมลนั้นกล่าวอ้างโดยตรง ไม่ใช่ข่าวสารที่แสดงในอีเมลเพื่อการติดต่อ
๗. ติดตั้งซอฟต์แวร์ไฟร์วอลล์ ตัวกรองอีเมล ให้กับระบบคอมพิวเตอร์เพื่อป้องกันอีเมลที่เข้ามาด้วยจุดประสงค์ร้าย
๘. System Admin. ต้องอบรมให้ความรู้แก่ User ของตัวเองเกี่ยวกับ Social Engineering
๙. พยายามทำให้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นส่วนหนึ่งของงานของทุกคน ไม่ว่าเขาจะใช้คอมพิวเตอร์หรือไม่ก็ตาม

วิธีแก้ไข

เมื่อคุณถูกกระทำโดย Social Engineering วิธีการแก้ไขมีดังนี้

๑. ถ้าคุณคิดว่าได้เปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับองค์กรของคุณ ให้รายงานเรื่องแก่บุคคลภายในองค์กรที่มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับปัญหานี้
๒. ถ้าคุณคิดว่าบัญชีด้านการเงินอาจถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไข ติดต่อสถาบันการเงินของคุณและปิดบัญชีนั้น ๆ และคอยสังเกตการคิดค่าต่าง ๆ ต่อบัญชีของคุณ
๓. ถ้าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรุนแรง แจ้งให้ตำรวจจัดการ
๔. ถ้ารู้ว่าถูก Social Engineering และได้บอก Password ไปแล้วด้วย ให้ทำการเปลี่ยน Password ใหม่โดยทันที

สรุป

สาเหตุที่ผู้คนใช้วิธี Social Engineering มากกว่าวิธีอื่น เช่น Hack ก็เพราะว่า ใช้ Social Engineering ง่ายกว่า เพราะแค่โทรศัพท์ไปถามก็สามารถกระทำได้แล้ว โดยเทคนิคในด้านต่าง ๆ ของ Social Engineering นั้นไม่จำเป็นว่าการแอบฟัง การดูเสมือนว่าไม่ทราบอะไร การดูหน้าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่ Social Engineering จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการรู้เท่าทันวัฒนธรรมซึ่งขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีสารสนเทศ นั่นคือไม่ทราบว่าข่าวสารที่รู้ันั้นมีความสำคัญมาก เลย์ไม่ได้ระมัดระวังในการป้องกันข่าวสารนั้น จุดอ่อนที่เกิดจาก Social Engineering นี้จะเป็นการเกิดขึ้นทั่วไป เมื่อไม่รู้ไม่แน่ใจว่าจะได้ข่าวสารโดยวิธี Social Engineering ก็ให้ทำท่าทางเป็นมิตรที่ดีกับผู้ที่ต้องการข่าวสารนั้นมาเพราะผู้คนทั่ว ๆ ไปมักจะเชื่อบุคคลทางโทรศัพท์และต้องการช่วย ถ้าบุคคลที่ถามนั้นทำตัวน่าเชื่อถือและบุคคลทั่ว ๆ ไปก็มักจะตอบสนองด้วยความสุภาพต่อผู้หญิง อาจจะยกย่อง ชมเชยหรือล้อเล่นบ้าง ก็อาจจะช่วย

ผู้ถูกถามให้อ่อนลง ไม่แข็งขึ้น ถ้าจริงใจจริง ๆ ก็อาจพูดว่า “ผมสับสน ช่วยหน่อยนะครับ” แต่ Social Engineer ที่ดีก็จะรู้ว่าควรที่จะหยุดถามข่าวสารเมื่อใดก่อนที่ผู้ถูกถามจะรู้ตัว

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการป้องกันการเกิด Social Engineering คือการไม่ให้ข่าวสารที่สำคัญแก่ใครก็ตามจนกระทั่งคุณแน่ใจแล้วว่าเขาคอนั้นคือใครก็ตามที่เขาบ่งบอกว่าเป็นและมีสิทธิและหน้าที่ที่สามารถเข้าถึงข่าวสารเหล่านั้น

ให้พยายามนี้อยู่เสมอว่า “คุณจ่ายเงินมากมายเพื่อซื้อเทคโนโลยีและการบริการ แต่โครงสร้างของโครงข่ายก็ยังมีจุดอ่อนต่อการถูกโจมตีเสมอ”

อ้างอิง

๑. <http://www.morehouse.org/hin/blckcrwl/hack/soceng.txt>

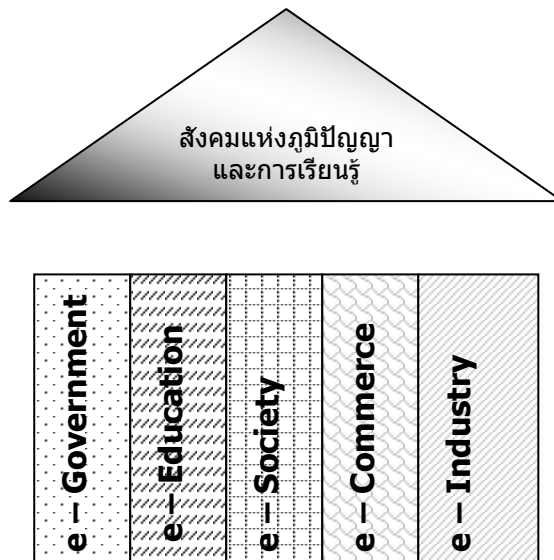
๒. <http://www.us-cert.gov/cas/tips/ST04-014.html>

e - Learning คืออะไร

น.อ.หญิง ยุวดี เปรมวิชัย

ประจำโรงเรียนนายเรือ

“สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้” เป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งของรัฐบาลไทยในการพัฒนาประเทศไทยในปัจจุบันนี้ โดยรัฐบาลต้องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษาของประเทศให้เป็น “สังคมดิจิทัล สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเรียนที่เห็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered)” การก้าวสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เป็นกลยุทธ์หนึ่งในกลยุทธ์ ๕ e ซึ่งประกอบด้วย e - Government, e - Education, e - Society, e - Commerce และ e - Industry

รูปที่ ๑ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้

โรงเรียนนายเรือเป็นสถาบันหลักด้านการศึกษาของกองทัพเรือ จึงต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ด้าน e - Education โดยตรง ซึ่ง e - Education หมายถึงการนำเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มาใช้กับระบบการศึกษาทั้งหมด ตลอดทุกขั้นตอนการศึกษา จนจบหลักสูตรการศึกษา ได้แก่ การบริหารจัดการด้านการศึกษา ประกอบด้วย หลักสูตร บุคลากรด้านการปกครอง ครู-อาจารย์ วิธีการเรียนการสอน ระบบห้องสมุด หนังสือและตำรา ฯลฯ จะเห็นว่าการเรียนการสอนประกอบอยู่เป็นส่วนหนึ่งในระบบการศึกษา e - Education เช่นเดียวกับระบบห้องสมุด (e-Library) หนังสือและตำรา (e-Book) ที่มีมาก่อนแล้ว จึงเรียกเฉพาะส่วนการเรียนการสอนว่า e-Learning นั่นเอง

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ หมวด ๙ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กำหนดดังนี้

“.....มาตรา ๖๓ รัฐต้องจัดหาคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ พื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคมและการสื่อสารในรูปแบบอื่นใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาระบบศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทำนุบำรุงศาสนาและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

มาตรา ๖๔ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียนตำรา หรือ สื่อทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิต และมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม..... ”

ความหมายของ e – learning

e – Learning คือ การเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning) พัฒนาการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต (Internet) หรือ อินทราเน็ต (Intranet) ซึ่งต้องประกอบด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการสอน เทคโนโลยีเครือข่าย เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหาของบทเรียนประกอบด้วยข้อความ, รูปภาพ, วิดีโอ และมัลติมีเดียอื่น ๆ ถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web - browser โดยผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นทุกคนสามารถติดต่อปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้ เหมือนกับอยู่ห้องเรียนจริงตามปกติ โดยอาศัยการสื่อสารทาง e – Mail, Web-board , Chat จึงเป็นการเรียนสำหรับทุกคน ทุกเวลา ทุกสถานที่ (Learn for all, anyone anywhere and anytime)

Online Learning มีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวิธีในการ Online เช่นอาจเป็น Video Conference System คือการเรียนผ่าน Video หรือ Distance Learning คือการเรียนการสอนทางไกลผ่าน TV, วิทยุ เป็นต้น เช่น ระบบการเรียนของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (มสธ.) ซึ่งการ Online Learning ทั้งสองชนิดนี้ยังไม่ใช่ e – Learning เพราะมีผู้ให้คำจำกัดความ e – Learning ไว้หลายท่านดังนี้

อ.ไพฑูริย์ ศรีฟ้า Srithai.com“e – Learning คือ การเรียนการสอนทางไกลที่ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านทาง World Wide Web ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลมากมายที่มีอยู่ทั่วโลกอย่างไร้เขตจำกัด ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดต่าง ๆ แบบออนไลน์ โดยใช้เครื่องมือช่วยอำนวยความสะดวกอยู่ใน WWW อย่างไม่มีขีดจำกัดทั้งด้านระยะทาง ระยะเวลา สถานที่ ตอบสนองต่อศักยภาพและความต้องการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี”

ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์..... “e – Learning หมายถึง การเรียนรู้บนฐานเทคโนโลยี (Technology – based Learning) ซึ่งครอบคลุมถึงการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ อาทิ การเรียนรู้บนคอมพิวเตอร์ (Computer - based Learning) การเรียนรู้บนเว็บไซต์ (Web – based Learning)

ห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) และความร่วมมือดิจิทัล (Digital Collaboration) เป็นต้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภท อาทิ อินเทอร์เน็ต (Internet) อินทราเน็ต (Intranet) การถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียม แถบบันทึกเสียงและโทรทัศน์ที่สามารถโต้ตอบกันได้ (Interactive TV) และ ซีดีรอม (CD – ROM)”

ผศ.ดร.ถนอมพร เลหาจรัสแสง “คำว่า e – Learning โดยทั่ว ๆ ไปครอบคลุมความหมายที่กว้างมากหมายถึงการเรียนลักษณะใดก็ได้ ซึ่งใช้ถ่ายทอดเนื้อหาผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งใช้เทคโนโลยีของ Web (Web Technology) ในการถ่ายทอดเนื้อหา และเทคโนโลยีระบบการจัดการคอร์ส (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานด้านต่าง ๆ ของการเรียนการสอน โดยผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาในลักษณะ Online จากแผ่นซีดีรอม ก็ได้ และเนื้อหาสารสนเทศของ e – Learning ต้องสามารถนำเสนอโดยอาศัยเทคโนโลยีมัลติมีเดีย (Multimedia Technology) และเทคโนโลยีเชิงตอบโต้ (Interaction Technology) ”

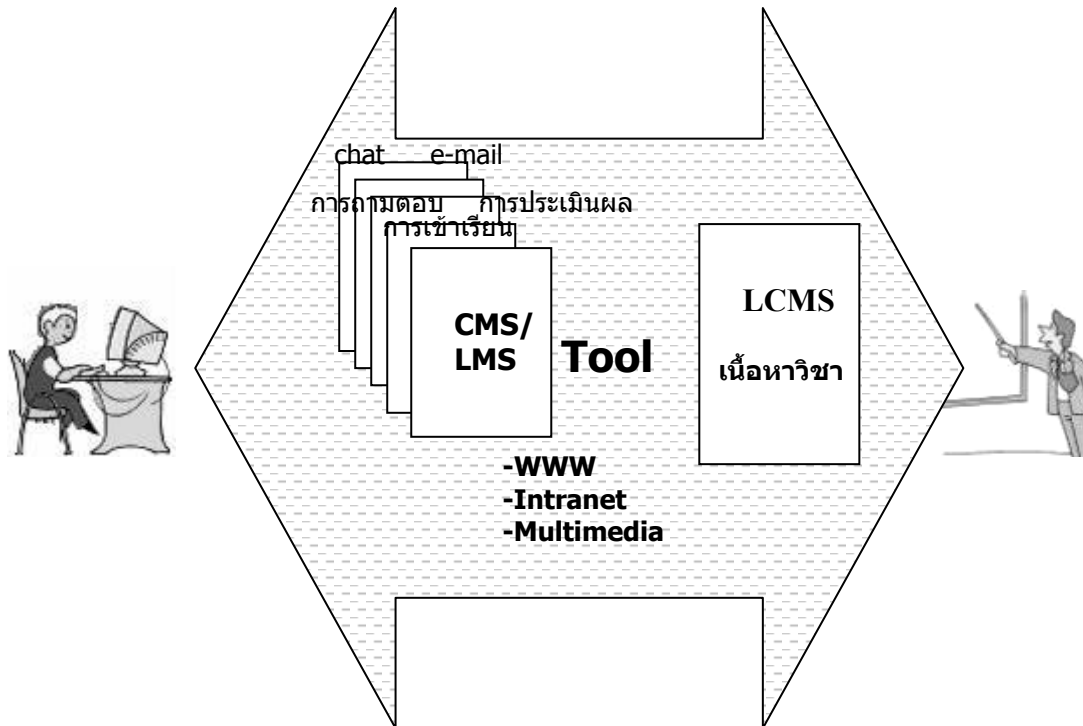
จากคำจำกัดความทั้งหลายทำให้สรุปได้ว่า e – Learning คือ ระบบการเรียนการสอนโดยอาศัยเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์มาเกี่ยวข้อง โดยมีระบบที่สำคัญประกอบเข้าด้วยกัน ๒ ระบบคือ

๑) ระบบการบริหารจัดการหลักสูตร (Course Management System หรือ Learning Management System: CMS/LMS) เป็นระบบการจัดผู้เรียน โดยมุ่งสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมือนกับเป็นห้องเรียนจริงตามปกติ (Virtual Classroom) ได้แก่ มีการตรวจสอบการเข้าเรียน ชื่อผู้เรียน ความก้าวหน้าในการเรียน การถามตอบ การประเมินผลการเรียน ห้องสมุดหรือแหล่งค้นคว้า เอกสารอ้างอิง เป็นต้น

๒) ระบบการจัดการเนื้อหาการสอน (Learning Content Management System : LCMS) เป็นส่วนควบคุมเนื้อหาวิชาในการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา เป็นหน้าที่โดยตรงของอาจารย์ประจำวิชาที่ต้องทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการจัดเนื้อหา (Subject Management Expert : SME) ของวิชาที่ตนรับผิดชอบ และมีทีมงานในการพัฒนาเนื้อหาวิชา (Content Development) ให้สมบูรณ์พร้อมสำหรับการนำเสนอ

โดยทั้ง ๒ ส่วน คือ CMS/LMS และ LCMS ที่ประกอบเป็นระบบ e – Learning ต้องใช้ช่องทาง (Learning Tool) ต่าง ๆ ของเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือนำเสนอไม่ว่าโดย WWW Intranet, ซีดีรอม เป็นต้น ขณะเรียนต้องสามารถโต้ตอบสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และ ผู้เรียนกับผู้เรียนได้ จึงต้องมี e – Mail, Web-board, Chat อยู่ในระบบ e – Learning นั้น ๆ โดย ไม่ต้องพึ่งภายนอก การนำเสนอเนื้อหาต้องนำเสนอได้ทั้งขณะ Online บน Internet และ Offline ที่ผู้เรียนสามารถ Extract File ไปเรียนเองโดยไม่ต้องใช้ Internet ได้

ระบบ e-Learning

รูปที่ ๒ ระบบ e-Learning

ความแตกต่างของ e – Learning กับ WBL, WBI และ WBT

การเรียนรู้ผ่าน WWW มีหลายรูปแบบ ดังนี้

WBL (Web – based Learning) หมายถึงการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งหมดที่มีการนำเสนอบน WWW ต่าง ๆ

WBI (Web – based Instruction) หมายถึงการเรียนรู้เฉพาะการศึกษาของสถานศึกษาเท่านั้น เช่น การเรียนของมหาวิทยาลัยระดับปริญญาโท – เอก ทาง Internet

WBT (Web – based Training) หมายถึงการฝึกฝนเฉพาะด้าน (on the Job) ที่องค์กรต้องการให้ผู้ปฏิบัติงาน จึงสร้างแบบฝึกฝนไว้บน WWW ซึ่งผู้สนใจอื่น ๆ ที่ไม่ใช่บุคลากรขององค์กรก็ศึกษาได้ ผ่านเว็บไซต์นั้น

e – Learning จึงเป็นพัฒนาการรูปแบบการเรียนการสอนมาจาก WBT นั้นเองโดยมีส่วนที่เพิ่มเติมมาจาก WBT คือระบบ LMS/CMS ที่ใช้บริหารจัดการการเรียนการสอน ซึ่งสามารถเปรียบเทียบข้อแตกต่างของ e – Learning และ WBT ได้ดังนี้

ข้อแตกต่างของ e – Learning และ WBT

e – Learning (มีระบบ LMS/CMS)	WBT
๑. คัดเลือกหรือจำกัดผู้เรียนตามระดับความรู้	๑. ไม่จำกัดผู้เรียน
๒. มีระบบ e – Mail, Web- board, Chat อยู่ในระบบ (Internal)	๒. ผู้เรียนต้องมี e – Mail เอง (External)
๓. มีการควบคุมเนื้อหาการเรียน เช่น จากบทที่ ๑ ต้องสอบจึงเปิดดู บทที่ ๒ ได้ ถ้าสอบไม่ผ่านต้องเรียนบทที่ ๑ ใหม่	๓. ไม่ควบคุมเนื้อหาแล้วแต่ผู้สนใจ จะเปิดดูเรื่องใดก่อนก็ได้
๔. มีระบบห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) มีรายชื่อผู้เรียน จำนวนครั้งที่เข้าเรียน โดยอาจารย์ผู้สอน (Instructor) เป็นผู้ตรวจรายชื่อได้	๔. ไม่รู้เกี่ยวกับผู้เรียนเพราะไม่มีระบบ LMS / CMS
๕. ผู้เรียน-ผู้สอน หรือ ผู้เรียน-ผู้เรียน สามารถโต้ตอบสื่อสารกันได้	๕. ไม่มีระบบโต้ตอบ

กรณีที่มีผู้สงสัยว่า e – Learning พยายามทำให้เป็นห้องเรียนเสมือนจริงอย่างยิ่ง แล้วทำไมไม่ใช้การเรียนจริงทางห้องเรียนแบบเดิม ส่วนที่ e – Learning ต่างจากการเรียนในห้องเรียนจริงพอจะสรุปได้ดังนี้

ข้อแตกต่างของ e – Learning และ ห้องเรียนจริง

e – Learning	ห้องเรียน
๑. ไม่จำกัดจำนวนผู้เข้าเรียน	๑. จำกัดจำนวนผู้เข้าเรียนด้วยขนาดของห้อง (ขนาดมาตรฐาน คือ ผู้เรียนไม่เกิน ๓๐ คน / ห้อง)
๒. การทำการสอนทุกครั้งเนื้อหาตรงกันเสมอ เรียนซ้ำได้ตามต้องการ	๒. เมื่อครูทำการเรียนการสอนซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ได้คุณภาพเนื้อหาผิดกัน เช่น ครูสอนหลายห้อง แต่ละห้องอาจสอนแตกต่างกัน
๓. การวัดผลเป็นแบบอัตโนมัติ	๓. การวัดผลอาจมีความไม่ยุติธรรม(เป็นระบบอุปถัมภ์)
๔. มีความสามารถในการใช้มัลติมีเดียมา ประกอบเพิ่มความคงทนในการจำให้ผู้เรียน	๔. ความคงทนในการจำจากครูสอนมีความผันแปรต่าง ๆ เช่น ขณะสอนนักเรียนหลับ
๕. เมื่อมีการเรียนการสอนหลายห้อง จะมีจำนวนผู้เรียน-ผู้สอนมาก ใช้ค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอนมีจำนวนสูง	๕. ค่าใช้จ่ายเฉพาะครั้งแรก ถึงผู้เรียนมาก เพียงใดก็มีค่าใช้จ่ายเท่าที่ลงทุนครั้งแรก ค่าใช้จ่ายจึงต่ำกว่าห้องเรียนจริง
๖. ผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้องกำหนดเวลาเรียนให้ตรงกัน	๖. ผู้เรียนและผู้สอนต้องมีเวลาตรงกัน

แต่อย่างไรก็ตาม e – Learning ก็ไม่ได้เหมาะกับผู้เรียนทุกคน เพราะผู้เรียนบางคนหรือบางระดับการเรียนไม่สามารถเรียนจาก e – Learning ได้ทั้งหมด

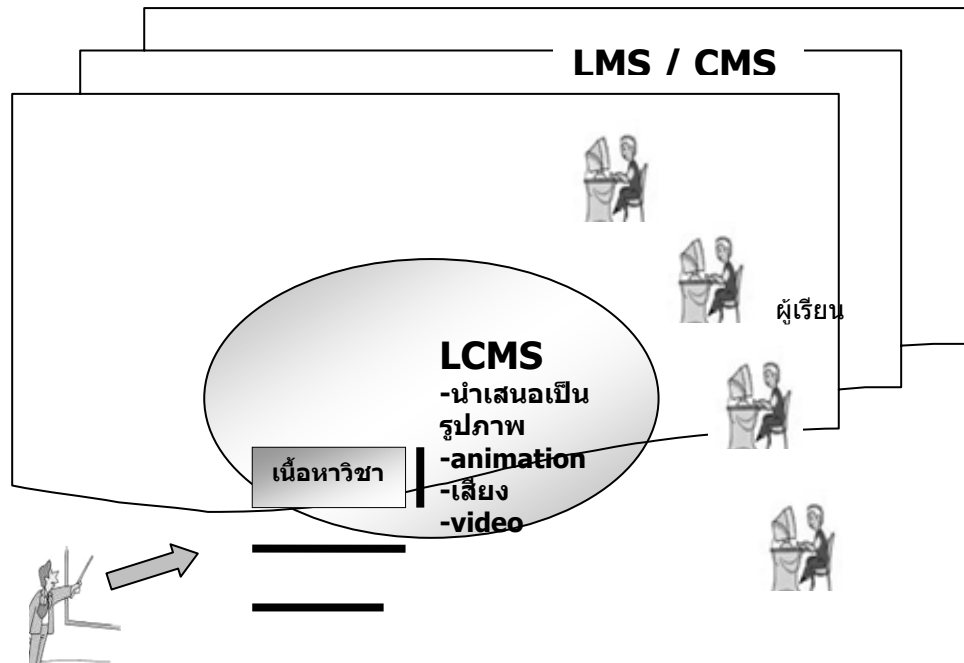
อาจารย์กับ e – Learning เกี่ยวข้องกันอย่างไร?

จากที่ได้กล่าวแล้วว่า e – Learning ประกอบด้วย ๒ ระบบ คือ LMS / CMS และ LCMS โดยระบบ LMS / CMS มาจากการวิเคราะห์จัดการของนักวางระบบ (System Analysis) ซึ่งปัจจุบันสถานศึกษาที่ต้องการระบบ LMS / CMS สามารถมีหนทางเลือกได้ ๒ หนทาง คือ

หนทางแรก สร้างระบบเองโดยการวิเคราะห์เขียนโปรแกรมโดยบุคคลในหน่วยหรือจ้างนักวิเคราะห์ ออกแบบระบบจากบริษัทรับออกแบบระบบต่าง ๆ ต้องมีการสืบเสาะทรัพยากร เป็นค่าใช้จ่ายทั้งด้านบุคลากร เวลา และจำนวนเงินงบประมาณ แต่มีข้อดี คือระบบที่เสร็จสมบูรณ์ซึ่งได้จากการสร้างระบบเอง จะตรงตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้น ๆ ทุกประการ และปรับแก้ได้ตามต้องการ

หนทางที่สอง ใช้ Software ที่เปิดให้ใช้เป็นสาธารณะ (Open Source e – Learning System) เนื่องจากปัจจุบันหน่วยงานหรือสถาบันต่างๆ ทั้งต่างประเทศ และในประเทศไทย ได้สนใจทำการศึกษาและวิจัยระบบ e-Learning จึงมีหลายหน่วยงานที่พัฒนาระบบขึ้นมา ระหว่างการศึกษาวิจัยจึงทำการเปิดเป็น Open Source ให้ผู้ที่สนใจ Download ไปใช้ได้ ตัวอย่างได้แก่ ระบบ e – Learning ของ www.atutor.com, www.moodle.org หรือ www.learnsquare.com โดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) หรือ Software ชื่อ maxlearn ที่โรงเรียนนายเรือได้รับจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใช้อู่ที่กองวิศวกรรมศาสตร์ ฝ่ายศึกษา เป็นต้น ซึ่งก็จะไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ หนทางนี้ประหยัดแต่มีข้อจำกัดด้านการใช้งานที่อาจไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของแต่ละสถานศึกษาและไม่สามารถปรับแก้ได้

เมื่อสถานศึกษา มีระบบ LMS / CMS เรียบร้อยแล้วไม่ว่าโดยวิธีใดที่กล่าวมาข้างต้น ก็ต้องมีเนื้อหาวิชา (Content) อยู่ในระบบ e – Learning ด้วย อาจารย์คือส่วนประกอบที่สำคัญที่จะทำให้เกิดเนื้อหาวิชาที่ทำการสอน ใน ส่วน LCMS นั้นเอง และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชา (Subject Matter Expert : SME) โดยอาจารย์เป็นผู้ร่างเนื้อหาบทเรียนแล้วส่งให้ฝ่ายพัฒนาเนื้อหาในการนำเสนอ (Script and Story Development) หรืออาจารย์ที่มีความสามารถด้านพัฒนาเนื้อหาในการนำเสนอด้วยก็จะเป็นการดียิ่งขึ้น ซึ่งมีระบบ LMS / CMS ควบคุมอยู่ภายนอก

อาจารย์

รูปที่ ๓ อาจารย์กับ LCMS

เหตุที่ LCMS ต้องมีส่วนประกอบอื่น ๆ นอกจากเนื้อหาที่ได้รับจากอาจารย์ เพราะต้องนำไปสร้างรูปแบบเพื่อนำเสนอ โดยอาศัยมัลติมีเดียให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย ดึงดูดความสนใจ เพิ่มความสามารถด้านการจดจำ ให้แก่ผู้เรียน โดยใช้การออกแบบ Script มาประกอบกับ Content ที่มีอยู่ จึงจะได้เป็นเนื้อหาวิชาที่พร้อมสำหรับการเรียนการสอนในระบบ LCMS ของการเรียนในระบบ e-Learning ซึ่งไม่ได้มีแต่อาจารย์ผู้สอนเท่านั้น จำเป็นต้องมีฝ่ายพัฒนาเนื้อหาในการนำเสนอด้วย

การออกแบบการเรียนการสอน หรือการพัฒนาเนื้อหาในการนำเสนอ ควรยึดหลักการนำเสนอเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ ตามหลักการ ๙ ประการตามหลักการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของกาเย่ Kagne ได้แก่

เร่งเร้าความสนใจ	(Gain Attention)
บอกวัตถุประสงค์	(Specify Objective)
ทบทวนความรู้เดิม	(Activate Prior Knowledge)
นำเสนอเนื้อหาใหม่	(Present New Information)
ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้	(Guide Learning)
กระตุ้นการตอบสนองบทเรียน	(Elicit Response)
ให้ข้อมูลย้อนกลับ	(Provide Feedback)
ทดสอบความรู้ที่ได้	(Assess Performance)
สรุปและนำไปใช้	(Review and Transform)

บทเรียนที่ผ่านการออกแบบการเรียนการสอนไปแล้ว บทเรียนใดที่จะมีสภาพตามแนวคิดดังกล่าว จึงต้องผ่านและประเมินบทเรียนนี้เป็นขั้นสุดท้ายก่อน นำเสนอในระบบของ e – Learning

มาตรฐานของ e – Learning

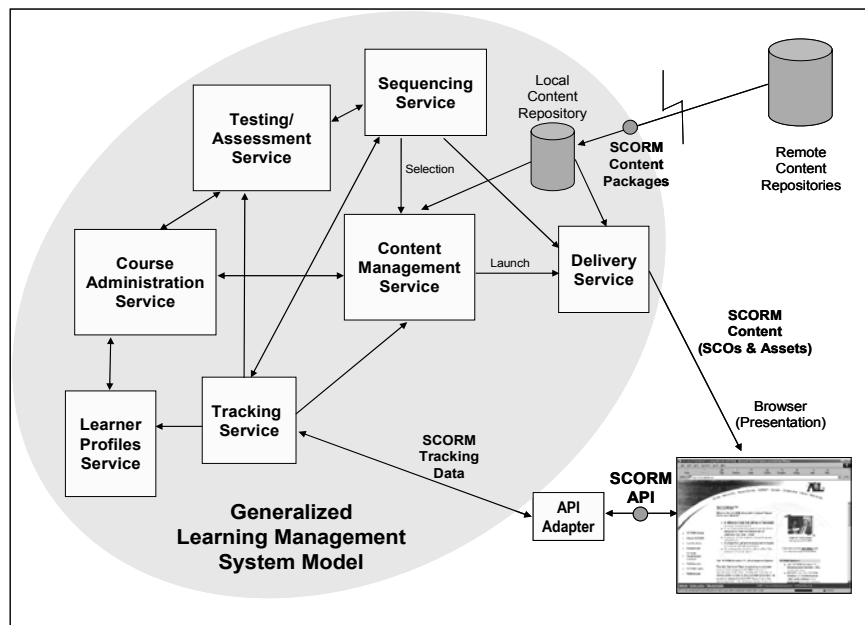
ในเมื่อระบบ e – Learning มีระบบย่อย ๒ ระบบ คือ LMS / CMS และ LCMS องค์กรต่าง ๆ ก็พัฒนาระบบ e – Learning ไปต่าง ๆ กัน ในอนาคตที่ต้องมีการใช้องค์ความรู้ร่วมกัน องค์กรต่าง ๆ คงไม่สามารถเรียกดูข้อมูลการเรียนการสอนที่พัฒนาไปคนละทิศทางได้ การรักษามาตรฐานของ e – Learning เริ่มจากหน่วยงาน AICC (Airline Industry Computer – Based Training Committee : www.aicc.org) ของสหรัฐอเมริกาโดยมีประเด็นของการรักษามาตรฐานของ e – learning ว่ามีเพียง LCMS เท่านั้นที่ต้องรักษามาตรฐานเพราะมีส่วนที่ต้องใช้ร่วมกันในการเรียนการสอน ได้แก่ ชื่อหัวข้อการเรียน การสอน, เนื้อหาการเรียนการสอน ฯลฯ ซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะ Meta – data ให้สามารถสื่อกันได้ทั่วโลก และต้องเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย จึงเป็นการใช้เนื้อหาร่วมกัน (Sharable Content Object)

ที่ต้องกำหนดให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน มาตรฐานนี้เรียกว่า “SCROM” (Sharable Content Object Reference Model) ซึ่งเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวเพื่อให้ e – Learning ขององค์กรต่าง ๆ ใช้ทำงานร่วมกันได้

SCROM จึงเป็นมาตรฐานที่ใช้กับ LCMS เท่านั้น และเพียง LCMS มุ่งให้เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และสืบค้นข้อมูลได้ทั่วโลกมาตรฐาน SCORM ของ e – Learning จึงแบ่งเป็น ๒ มาตรฐาน อธิบายในขั้นต้นเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจคือ

มาตรฐานที่ ๑) e – Learning ต้องมีลักษณะเข้ามาตรฐาน SCORM ด้าน **Content Package** คือการรวมเอกสาร, รูปภาพ, มัลติมีเดีย เข้าเป็นก้อนเดียวกัน มาตรฐานส่วนนี้จะช่วยรักษาสิทธิต่าง ๆ เช่น รักษาความถูกต้องของข้อมูลไม่ให้ถูกแก้ไขได้โดยง่าย ป้องกันลิขสิทธิ์ ป้องกันการปฏิเสธว่าเป็นผู้รับส่งข้อมูล และรักษาสิทธิส่วนตัว ปกป้องข้อมูลจากการลอบดูจากผู้ไม่มีสิทธิ์ในการใช้ข้อมูลหรือถูกคัด แปลงข้อมูล โดยสรุปคือบทเรียนที่เป็น e – Learning ต้องป้องกันการลอกเรียนโดยการคัดลอก (Copy) ได้อย่างค่อนข้างสมบูรณ์ ซึ่งลักษณะนี้สนับสนุนด้านการเข้าถึงข้อมูลของผู้เรียน เพราะข้อมูลเป็นก้อนเดียวกัน

มาตรฐานที่ ๒) e – Learning ต้องมีลักษณะ SCORM ด้าน **API** (Application Program Interface) ซึ่งหมายถึงข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ต้องเหมือน ๆ กัน เพื่อให้ทุกโปรแกรมบทเรียนมีการส่งข้อมูลได้เร็วและเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายเหมือน ๆ กัน เพื่อความสะดวกของผู้เรียน e – Learning ดังแผนภาพของ Content Package และ API ดังนี้

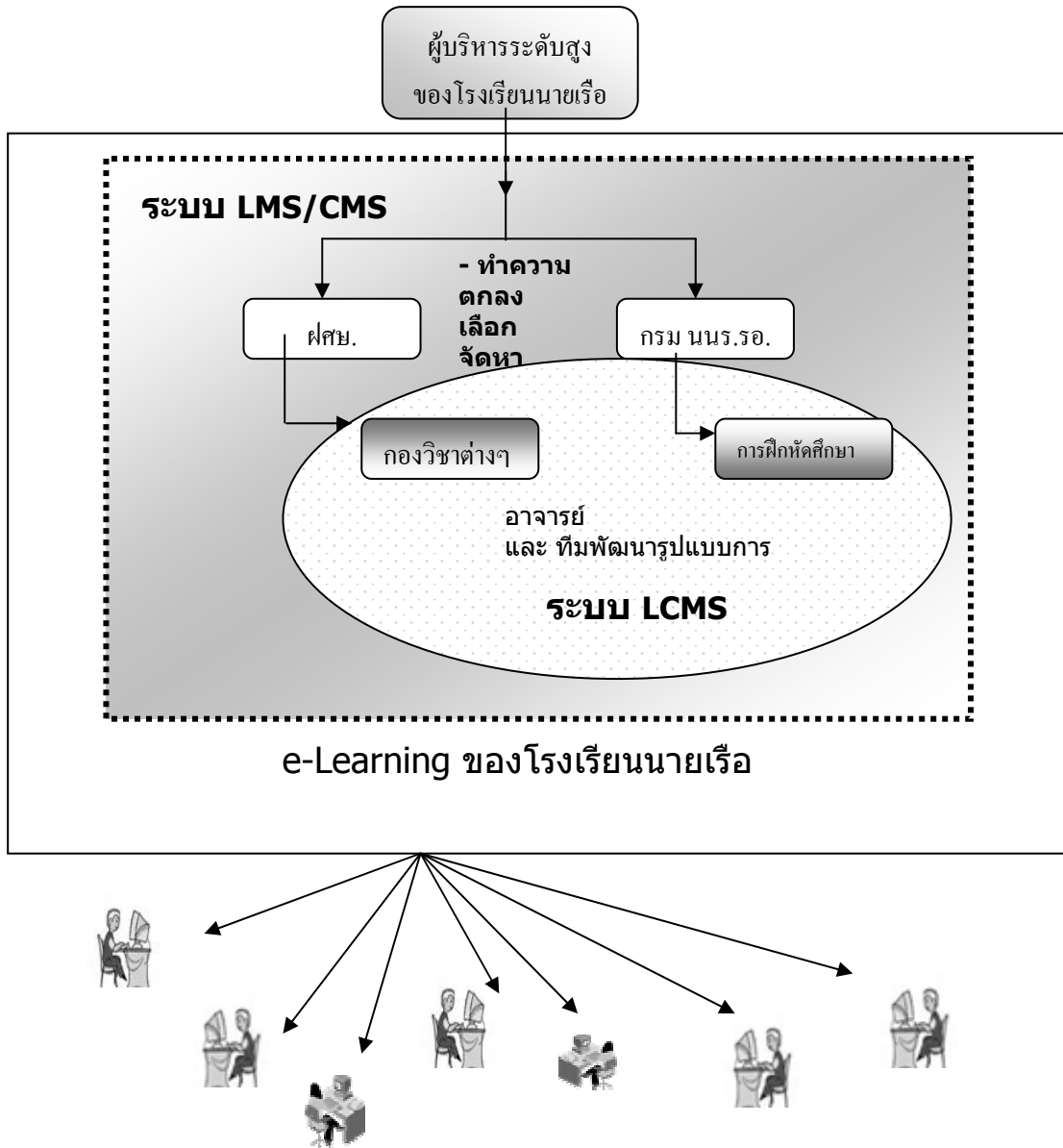
รูปที่ ๔ แผนภาพของ SCORM Content Package และ API

ที่มา เอกสารประกอบการสอน Instruction Design for e – learning ของ บุญเลิศ อรุณพิบูลย์ NECTEC

สำหรับในประเทศไทยหน่วยงานที่ทำหน้าที่รักษามาตรฐาน SCORM ของ e – Learning คือ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช : NSTDA National Science and Technology Development Agency) โดยหน่วยงานที่ทำหน้าที่รักษามาตรฐานนี้ เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นในลักษณะโครงการพิเศษ ชื่อ “การเรียนรู้แบบออนไลน์ แห่ง สวทช.(NSTDA Online Learning Project ; NOLP) โดยใช้มาตรฐาน SCORM จากสหรัฐอเมริกา ที่เรียกว่า ADL SCORM (Advanced Distributed Learning SCORM)

ทีมงานของ e - Learning

ภาพลักษณ์ของ e - Learning เป็นสิ่งที่แสดงความเห็นพ้องร่วมกันของสถานศึกษา ตั้งแต่การสรรหา ระบบ LMS/CMS มาใช้ร่วมกันในองค์กรเดียวกัน การพัฒนาบุคลากรด้านการพัฒนารูปแบบ การนำเสนอ การทำความเข้าใจกับอาจารย์ผู้สอนให้เข้าใจความสำคัญการร่าง Script ฯลฯ ประการสำคัญต้องเริ่มจากผู้บริหารระดับสูงเห็นความสำคัญของ e – Learning แล้วจึงนำไปสู่การพัฒนาไปถึงการเรียนการสอนแบบ e – Learning ที่สมบูรณ์ได้ โรงเรียนนายเรือเป็นสถาบันการศึกษาหลักของกองทัพเรือ การเตรียมการพัฒนาการเรียนการสอนไปสู่ e - Learning คงจะเป็นสิ่งที่ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับงานด้านการศึกษาในอนาคตอันใกล้ และสิ่งที่ต้องพิจารณาคือ e – Learning มีใช้สิ่งที่อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้สามารถทำแต่โดยลำพัง

รูปที่ ๕ การพัฒนาการเรียนการสอนไปสู่ e – Learning ของโรงเรียนนายเรือ

เอกสารอ้างอิง

บุญเลิศ อรุณพิบูลย์. เอกสารประกอบการสอน Instruction Design for e – Learning.

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC).

พิพัฒน์ ดวงคำสวัสดิ์. เอกสารประกอบการสอน หลักสูตร Content Development.

www.thai2learn.com

www.nstda.or.th

ว่าด้วยเรื่องของพม่า

น.ท.หญิง ผศ.ชนิษนาฏ รัตนพฤษ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฝายศึกษา โรงเรียนนายเรือ

ถึงแม้ว่าสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อไทยและสื่อต่างชาติจะได้ลงเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศพม่าออกมาเป็นระยะ ๆ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา แต่ผู้เขียนเห็นว่าเรายังรู้จักพม่าเพียงผิวเผินเนื่องจากพม่าใช้นโยบายปิดประเทศมาตั้งแต่ ค.ศ.๑๙๖๒ จนกระทั่งปลายทศวรรษที่ ๑๙๘๐ รัฐบาลทหารพม่าจึงเริ่มใช้นโยบายเปิดประเทศมากขึ้นเพื่อรับการลงทุนจากต่างชาติ โดยชาวส่วนใหญ่ก็จะมีลักษณะซ้ำ ๆ วนเวียนอยู่ไม่ก็ชาว อาทิ ชาวการกักตัวสลักกับการปล่อยตัวนางองซาน ซูจี ผู้นำพรรคฝ่ายค้าน ชาวการปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้สนับสนุนนางองซาน กับกลุ่มผู้สนับสนุนรัฐบาลทหารพม่า ชาวการจับตัว กักขังกลุ่มผู้เรียกร้องประชาธิปไตยในพม่า และชาวเกี่ยวกับการที่พม่าเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดอันดับต้น ๆ ของโลก นอกจากนี้ในส่วนที่กระทบกับประเทศไทยก็มักจะเป็นชาวเกี่ยวกับแรงงานชาวพม่าลักลอบเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย และนำมาซึ่งปัญหาแก๊งค์มไทยในหลาย ๆ เรื่อง ซึ่งชาวเหล่านั้นทำให้ภาพลักษณ์ของพม่าในสายตาของคนทั่วไป เห็นถึงความถดถอยต่าง ๆ ในสังคมพม่า เป็นเพราะการที่พม่าเป็นประเทศปิด และระบอบเผด็จการทหารของพม่าเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ปัญหาต่าง ๆ เป็นปัญหาเรื้อรังที่ยังมองไม่เห็นว่าจะอนาคตของพม่าจะเป็นอย่างไรต่อไป

อย่างไรก็ตามชาวที่ผ่านสื่อต่าง ๆ ออกมา ก็ยังนับว่าน้อยมาก และยังไม่ได้ให้ข้อมูลเชิงกายภาพและเป็นกลางพอที่จะทำให้เรารู้จักประเทศพม่าได้อย่างแท้จริง ยังมีชาวไทยอีกจำนวนมากที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในสังคมพม่า โดยที่หากเราพิจารณาพม่าจากสื่อแต่เพียงอย่างเดียว อาจทำให้การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ไม่ถูกต้องนัก และการทำความเข้าใจในสังคมของพม่านั้นเป็นสิ่งจำเป็น ในฐานะที่พม่าเป็นหนึ่งในประเทศที่มีประวัติศาสตร์ร่วมกับไทย และเป็นเพื่อนบ้านใกล้ชิดที่สุดประเทศหนึ่งของไทยเนื่องจากมีพรมแดนประเทศติดกับประเทศไทยถึงกว่า ๒๐๐๐ กิโลเมตร

ข้อเท็จจริงประการหนึ่งที่เรารู้สึกไม่ได้ก็คือในทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศนั้น ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ที่ไม่ราบรื่นกับประเทศพม่า อันเนื่องจากความทรงจำทางประวัติศาสตร์ที่ดี รวมทั้งเหตุการณ์ที่กลุ่ม God Army ยึดโรงพยาบาลราชบุรีก็ดี เหตุการณ์ยึดสถานทูตพม่าในประเทศไทย และกรณีตำราเรียนประวัติศาสตร์ของพม่า และอื่น ๆ โดยที่ในปัจจุบันความสัมพันธ์ไทย – พม่าก็จะเน้นหนักไปในเรื่องของเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนเป็นหลัก ในขณะที่ประเทศไทยมีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศตะวันตก เห็นความสำคัญของประเทศตะวันตกมาช้านานจนอาจกล่าวได้ว่าเราละเลยที่จะสนใจประเทศเพื่อนบ้าน นำไปสู่ความหวาดระแวงและความไม่ไว้วางใจระหว่างกันในภูมิภาค นอกจากนี้ข้อเท็จจริงที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือเราคงไม่สามารถยกดินแดนไทยหนีไปจากพม่าหรือเพื่อนบ้านอื่น ๆ เช่น ลาว กัมพูชา หรือมาเลเซียได้ ดังนั้นจึงมีหนทางเดียวที่จะทำให้เราอยู่กับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่าง

สันติก็คือการเรียนรู้อันซึ่งกันและกันให้มากที่สุด ทั้งจุดด้อย จุดเด่น จุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนในอนาคต

อะไรที่มาปิดกั้นการเรียนรู้อันซึ่งกันและกัน เป็นเรื่องที่ต้องศึกษาค้นคว้า เหตุปัจจัยดังกล่าวมาจากปัจจัยภายในของประเทศเพื่อนบ้านเอง หรือมาจากประเทศไทย หรือทั้งสองปัจจัยเป็นเหตุปัจจัยร่วมกัน ที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และทำความเข้าใจ?

หากเราพิจารณาคร่าว ๆ ว่าถ้าต้นเหตุของความไม่เข้าใจกันมาจากปัจจัยภายในของประเทศพม่า นั่นเอง เป็นที่แน่ชัดว่าปัญหาภายในของพม่าที่มีมากมายเหลือเกิน ซึ่งในที่สุดแล้วนำมาซึ่งความขาดเอกภาพ ขาดความปรองดองภายในชาติอย่างรุนแรง เนื่องจากประชากรมีหลายเชื้อชาติ กอปรกับการปกครองแบบเผด็จการของรัฐบาลทหารของพม่าที่ไม่ยอมให้มีการเปิดเสรีทางการเมือง ทำให้สังคมพม่าเรียกได้ว่าไม่เคยอยู่ในสถานการณ์ปกติ หรือกล่าวได้ว่าสถานการณ์ความรุนแรงในพม่าไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งทางการเมือง ความตกร่ำทางเศรษฐกิจ ประชาชนยากจนข้นแค้น และการกดขี่ข่มเหงชนกลุ่มน้อยเป็นสถานการณ์ปกติในสังคมประเทศพม่า

สภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้รัฐบาลพม่าไม่มีเวลาปกติที่จะสามารถพัฒนาประเทศได้เลย รัฐบาลทหารพม่ายังใช้นโยบายปิดประเทศตั้งแต่รัฐบาลทหารได้ยึดอำนาจจากรัฐบาลพลเรือนที่เข้ามาปกครองพม่าหลังจากการได้รับเอกราชจากอังกฤษ เมื่อ ค.ศ.๑๙๔๘ ทำให้พม่าเองก็ขาดการติดต่อกับโลกภายนอก ข่าวสารต่าง ๆ ที่ออกมาจากพม่าให้โลกรับรู้จึงมีน้อยมาก และที่สำคัญยิ่งกว่านั้นก็คือ แม้แต่ระหว่างชนกลุ่มต่าง ๆ ภายในพม่าเองก็ขาดการติดต่อสัมพันธ์หรือไปมาหาสู่ เพื่อสร้างความรู้จักคุ้นเคย ความเข้าใจอันดีต่อกันและกันให้ดีขึ้นอันเนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่เป็นภูเขาได้แบ่งแยกชนกลุ่มต่าง ๆ ออกจากกัน

การสู้รบระหว่างชนกลุ่มต่าง ๆ กับกองทัพพม่า ความตกร่ำทางเศรษฐกิจ ตลอดจนความย่ำแย่ทางสังคมของพม่า ในที่สุดก็นำไปสู่ความยากจนข้นแค้น ขาดแคลนอาหารและปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ชีวิตความเป็นอยู่เป็นไปด้วยความยากลำบาก ประชาชนไม่เห็นโอกาสในการพัฒนาตนเอง ทำให้ประชาชนชาวพม่าจำนวนมากหลบลบหนีเข้ามาแสวงหาโอกาสที่ดีกว่าในประเทศไทย ซึ่งแน่นอนที่สุดว่าจำนวนผู้หลบลบหนีเข้าเมืองกว่าล้านคนได้สร้างปัญหาสังคมและความเสียหายแก่ประเทศไทยและสังคมไทยเป็นอย่างมาก จากการที่ผู้หลบลบหนีชาวพม่า เมื่อเข้ามาอยู่ในประเทศไทย และได้สร้างปัญหามากมายแก่สังคมไทย ซึ่งนับว่าเป็นภาระที่หนักหนาของรัฐบาลไทยที่จะต้องตามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่เว้นแต่ละวัน

หากมองเหตุปัจจัยที่มาจากประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศเปิดรับแนวทางการพัฒนาแบบตะวันตก โดยการพึ่งตนเองและพึ่งพาประเทศพัฒนาแล้ว ได้ทำให้มีความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าประเทศไทยบางครั้งจะเคยมีระบอบการปกครองแบบเผด็จการ แต่ก็เปิดประตูรับอารยธรรมตะวันตกและแนวคิดต่าง ๆ จากตะวันตก และถึงแม้ว่าในช่วงที่มีการปฏิวัติรัฐประหารเกิดขึ้น แต่การเมือง

กับเศรษฐกิจก็แยกออกจากกัน กล่าวคือการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ไม่กระทบบรรยากาศของการลงทุนจากต่างชาติ ที่ผ่านมารัฐบาลไทยอาจจะละเลยความสัมพันธ์ในระดับภูมิภาค ต่อเมื่อกระแสโลกาภิวัตน์ที่พัดเข้าสู่ประเทศต่าง ๆ อย่างรุนแรงโดยเฉพาะประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนา และตกอยู่ในฐานะเป็น “ฝ่ายรับ” แต่เพียงอย่างเดียว (One – way Globalization) รัฐบาลไทยเห็นว่าการพึ่งพาต่างชาติตะวันตกไม่ได้นำมาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติ ดังนั้น รัฐบาลจึงได้หันมาให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคเดียวกัน และเป็นความสัมพันธ์ที่อยู่ในระดับเดียวกันกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ พม่า ลาว และกัมพูชา อย่างจริงจังมากขึ้น รวมทั้ง พม่า ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดที่สุดด้วย

อย่างไรก็ตาม ภาพรวมของการพัฒนาประเทศ รวมทั้ง บทบาทต่าง ๆ ของรัฐบาลของประเทศไทยในสังคมโลก น่าจะทำให้ไทยดูโดดเด่นเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น จึงอาจจะทำให้ไม่เป็นที่น่าพอใจของประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้ ประเทศเพื่อนบ้านของไทยน่าจะมีความต้องการความสัมพันธ์ที่เท่าเทียม และอยู่ในระดับเดียวกันมากกว่า

และสุดท้ายเมื่อมองเหตุปัจจัยที่เป็นปัจจัยร่วมจากทั้งสองฝ่าย คือไทยและพม่า ที่ทำให้ทั้งสองฝ่ายขาดความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนนั้น มีความเป็นไปได้อย่างยิ่งว่า น่าจะมาจากความบาดหมางในประวัติศาสตร์ที่สู้รบกันมา โดยต่างฝ่ายต่างเขียนประวัติศาสตร์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกันไปคนละทาง และยังไม่พร้อมที่จะชำระประวัติศาสตร์ร่วมกัน จึงทำให้ขาดความไว้วางใจและละเลยที่จะให้ความสนใจในการแสวงหาช่องทางในการลดความรู้สึกที่เคยเป็นศัตรูต่อกันมาตั้งแต่อดีตให้หมดไป

ความจริงแล้ว ประวัติศาสตร์พม่าในยุคอาณานิคม พม่าไม่เพียงแต่สูญเสียเอกราชทางการปกครองแก่อังกฤษ หากชาวพม่ายังสูญเสียโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่ชนต่างชาติไปเกือบหมดสิ้น จิตสำนึกเชิงประวัติศาสตร์ของพม่าจึงไม่ใช่เรื่องของสงครามพม่ารบไทย แต่เป็นเรื่องพม่ารบกับอังกฤษ ซึ่งในที่สุดพม่าก็เป็นฝ่ายพ่ายแพ้จากการรบหลายครั้งหลายครา พม่าซาบซึ้งถึงผลร้ายต่าง ๆ ที่เคยเผชิญกำลังเผชิญ และจะต้องเผชิญต่อไปในอนาคต โดยที่ไม่รู้ว่าจะพบกับความสงบหรือสันติภาพเมื่อใด และยังคงจำสภาพที่ถูกกอบโกยผลประโยชน์ในแผ่นดินตนโดยชนต่างชาติได้เป็นอย่างดี ประวัติศาสตร์ของพม่าจึงเป็นประวัติศาสตร์อันขมขื่นจากการตกเป็นอาณานิคม ซึ่งส่งผลสำคัญต่อทัศนคติ และการกำหนดนโยบายทั้งภายในและระหว่างประเทศในเวลาต่อมา

ผู้เขียนเห็นว่าการศึกษาเรื่องของพม่ามีแง่มุมมากมาย และเห็นว่าก่อนที่จะศึกษาวิเคราะห์พม่าในประเด็นอื่น ๆ นั้น เราควรจะได้มาดูข้อมูลทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อตรงต่อการดำเนินนโยบายทั้งภายในและระหว่างประเทศของพม่า

การยึดมั่นในเผ่าพันธุ์และลัทธิของชาวพม่า

จากการที่พม่าตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ทำให้ชาวพม่ารู้สึกหวาดกลัวโลกภายนอก และมีการต่อต้านวัฒนธรรมต่างชาติ ที่มักสะท้อนให้เห็นได้อยู่บ่อย ๆ ทางสื่อต่าง ๆ ของรัฐบาลทหารพม่า และสิ่งพิมพ์ทั่วไป รวมถึงนักเขียนของฝ่ายรัฐบาลหรือแม้แต่ักเขียนอิสระก็ตาม ต่างได้เสนอ มุมมองแสดงความห่วงใยต่อการที่ชาวพม่ารุ่นใหม่ละทิ้งจารีตประเพณีไปติดบ่วงวิถีวัตถุนิยมและเสรีนิยม กันมากขึ้น ดังปรากฏเป็นความเปลี่ยนแปลงทางเสรีนิยมที่ผิดไปจากเดิม เช่น การแต่งกาย ความ บันเทิง ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างหนุ่มสาว ประเด็นเหล่านี้มักถูกหยิบยกมาวิพากษ์วิจารณ์กันอยู่ เสมอ และที่มองว่ากำลังเป็นปัญหาทางสังคมในปัจจุบันคือ การที่ผู้หญิงพม่ามีสามีเป็นชาวตะวันตกหรือ คนต่างศาสนา ซึ่งก็มีนักเขียนพม่าที่เขียนนิยาย เพื่อทั้งเตือนสติและเสียดสีผู้หญิงพม่าที่ขาดการยึดมั่น ในเผ่าพันธุ์ โดยเฉพาะต่อผู้หญิงพม่าบางส่วนที่จากบ้านเกิดไปแต่งงานกับชาวต่างชาติแล้วหวนกลับมา ซึ่งผู้หญิงอย่างนางอองซาน ซูจี ผู้นำประชาธิปไตยฝ่ายต่อต้านรัฐบาลพม่าก็รวมอยู่ด้วย

นอกจากพม่าจะต่อต้านการแต่งงานกับชนต่างชาติแล้ว พม่ายังไม่สามารถที่จะสร้างความ ประองตองกับคนต่างศาสนาอีกด้วย ในทัศนะของชาวพม่าที่มีต่อคนต่างศาสนานั้น ชาวพุทธพมามองว่าการ ที่หญิงพม่าได้แต่งงานและต้องถูกเปลี่ยนไปนับถือศาสนาอื่นนั้น ถือเป็น การรุกทางศาสนา ถึงขนาดมีโวหาร ไร้พุดช่มคนต่างศาสนา เช่น แยกหรือกะลา^๑ ว่า “หากสู้แยกไม่ไหว ให้ตามพวกยะไข่” ยะไข่เป็นชนร่วมเชื้อ สายกับพม่าและเป็นเมืองพุทธที่มีพื้นที่ชิดกับคนต่างศาสนา กล่าวกันว่าพวกยะไข่ไม่ค่อยยอมอ่อนข้อให้ ผู้อื่น และร้ายจนพวกแยกไม่กล้ามาต่อแยะด้วย บ้างก็ว่าพวกยะไข่มักรู้เห็นเป็นใจกับพวกแยกด้วยซ้ำ และ ด้วยความมีนิสัยรอบจัดของพวกยะไข่ พม่าจึงแต่งโวหารไว้กระหนาบพวกยะไข่ว่า “หากเจออยู่กับยะไข่ ให้ตียะ ไข่ก่อนตีกู” เห็นได้ว่าแม้ชาวพม่าจะพึงยะไข่ไว้เป็นกันชนกับพวกแยกก็ตาม แต่พม่าก็รังเกียจยะไข่ยิ่งกว่ากู พม่ากับยะไข่จึงเข้ากันได้แบบไม่สนิทใจ ชาวพม่าบางคนยังให้ทัศนะว่า ผู้หญิงยะไข่มักไม่ยอมแต่งงานกับ ชาวพม่าแท้ ๆ ส่วนพม่าเองก็ไม่ชอบยะไข่ เพราะมองว่ายะไข่มักมีนิสัยใจคอไปทางพวกแยกมากกว่าพม่า

เพียงแต่พิจารณาระหว่างพม่า ยะไข่ และคนต่างศาสนา ก็พอจะบอกได้ว่าสังคมพม่ามีรอย ร้าวจากความขัดแย้งทั้งในทางศาสนาและเผ่าพันธุ์ ส่วนการต่อต้านชาติตะวันตกก็มีมานานและเป็นปมที่ ผูกไว้อย่างแน่นหนา แม้แต่การแต่งงานกับคนต่างศาสนา ต่างเผ่าพันธุ์ หรือต่างชาติ ยังถูกยกขึ้นมาเป็น ประเด็นให้ได้คัดค้านและต่อต้านกันอยู่ไม่ขาด จนน่าจะถือได้ว่าความกลัวสูญชาติ สูญเผ่าพันธุ์ และสูญ เอกลักษณะทางวัฒนธรรมนั้น เป็นมรดกทางความรู้สึกนึกคิดของชาวพม่าที่ยังคงสร้างความหวาดระแวง ต่อกันได้อย่างไม่รู้จบ

^๑ พม่าเรียกแยกหรือฝรั่งว่า “กะลา” ซึ่งแฝงนัยที่ค่อนข้างดูแคลน เนื่องจากพม่าไม่ค่อยชอบกะลาจากความทรงจำที่สั่งสมมาแต่ อดีต และความแตกต่างทางวัฒนธรรม

การสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ

พม่าเป็นดินแดนแห่งชาติพันธุ์ ระบุว่ามียุทธศาสตร์ทั้งหมด ๑๓๕ เผ่าพันธุ์ (เป็นข้อมูลจากการสำรวจคร่าว ๆ โดยจำแนกพื้นที่ตามรัฐและภาคต่าง ๆ ทั้ง ๑๔ แห่ง) จำนวนกลุ่มชาติพันธุ์มาก แสดงให้เห็นภาพของการกระจายตัวกันของกลุ่มวัฒนธรรมต่าง ๆ ในประเทศพม่า กลุ่มชนที่มีจำนวนประชากรค่อนข้างมากและมีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์เด่นชัด มีเพียง ๘ กลุ่มคือ พม่า ยะไข่ มอญ ฉาน คะฉิ่น กะเหรี่ยง ฉิ่น และคะยา ซึ่งแต่ละกลุ่มมีภาษาและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่ม และแม้ประเทศพม่าจะมีภาษาท้องถิ่นมากมาย แต่ภาษาพม่าของคนพื้นราบถือเป็นภาษาราชการและเป็นภาษากลางของคนทุกเผ่าพันธุ์ พม่ามองว่าความแตกต่างหลากหลายของประชากรในประเทศเป็นเพียงความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งทุกเผ่าพันธุ์ต่างมีสายเลือดเดียวกันและต่างเป็นพันธมิตรร่วมแผ่นดิน ในตำราเรียนของพม่าชื่อ “จิตใจแห่งสหภาพ” ซึ่งเป็นตำราสอนหน้าที่พลเมืองเล่มหนึ่ง มีเนื้อหาสาระตอนท้ายเล่มเกี่ยวกับการปลุกฝังจิตสำนึกของเยาวชนให้มีความปลอดภัยในชาติ ถึงแม้พม่าจะมีหลายชนเผ่า แต่จำเป็นต้องมีความมั่นคง ตำราหลายเล่มจะสอดแทรกการปลุกฝังจิตสำนึก ซึ่งความรู้เกี่ยวกับพม่าในเรื่องของการปลุกฝังความรักชาติด้วยอุดมการณ์ “จิตใจแห่งสหภาพ” นั้น บ่งบอกถึงทิศทางทางการเมืองของสหภาพพม่าได้เป็นอย่างดีว่า กองทัพจะยังเป็นหัวใจของประเทศในการสร้างความปลอดภัยในชาติ เพื่อให้เกิดสันติภาพอย่างถาวร และชาตินิยมจะยังเป็นแนวทางทางการเมืองสำหรับต้านทานภาวะคุกคามและการแทรกแซงจากภายนอก ดังนั้น เอกภาพ (สหภาพ) ภราดรภาพ(ความปลอดภัย) และอธิปไตย (การไม่ถูกแทรกแซงทางการเมือง) จึงเป็นเจตจำนงแห่งชาติที่รัฐบาลพม่าให้ความสำคัญและนำมาปลุกฝังเยาวชนพม่าให้เป็นพลังเดียวกับกองทัพ และให้ตระหนักว่ากองทัพเข้ามาทำหน้าที่ก็เพราะเป็นภารกิจที่ประวัติศาสตร์มอบหมาย

ความพยายามในการปลุกฝัง “จิตสำนึกแห่งสหภาพ” ของรัฐบาลพม่าสู่เยาวชนโดยการสอดแทรกประเด็นเหล่านี้ไว้ในตำราเรียน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงมัธยมศึกษา ได้แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงของปัญหาความขัดแย้งระหว่างชนกลุ่มน้อยในพม่ามากขึ้น ซึ่งในมุมมองของรัฐบาลทหารพม่า เห็นว่าปัญหาที่พม่ากำลังเผชิญอยู่ทุกวันนี้ เป็นผลมาจากลัทธิล่าอาณานิคมของประเทศตะวันตก และถูกกระตุ้นให้รุนแรงขึ้นโดยชาวไทย

ประวัติศาสตร์พม่ากล่าวได้ว่า ประเทศพม่านั้นเคยปกครองโดยระบอบกษัตริย์มาตั้งแต่ยุคโบราณเป็นพัน ๆ ปี แต่ยุคประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นยุคของการสร้างอาณาจักรนั้น พม่าถือว่าพระเจ้าอโนรธาเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชอาณาจักรเมียนมาร์ โดยชนชาติพม่าได้สร้างความเป็นปึกแผ่นให้ปรากฏเป็นครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.๑๐๔๔ จากนั้นราชอาณาจักรเมียนมาร์ได้ผ่านกาลเวลาที่ต้องประสบกับความรุ่งเรืองและความเสื่อมถอยเป็นระยะ สิ่งบ่งชี้ถึงความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรเมียนมาร์ในยุคนั้นคือ ความมีสันติภาพ ความมีเอกภาพ และความมีแสนยานุภาพ ส่วนสิ่งบ่งชี้ถึงความเสื่อมถอยก็คือการไร้ในข้อ

ดังกล่าว พม่ามองว่าการที่อาณาจักรพม่าดำรงอยู่ได้เป็นเวลายาวนานนั้น ก็เนื่องจากวีรบุรุษของชาวพม่าสามารถสยบภัยในแผ่นดิน และสามารถป้องกัน ปราบปรามภัยจากภายนอกไว้ได้ แต่กระนั้นก็ตาม ในที่สุดราชอาณาจักรเมียนมาร์ก็ถึงกาลต้องสิ้นสถาบันกษัตริย์ และอธิปไตยในปี ค.ศ.๑๘๕๕ เจ้าอาณานิคมอังกฤษได้เข้ามาล้มเลิกระบอบการปกครองเดิมของพม่า และครอบครองแผ่นดินเมียนมาร์อย่างเบ็ดเสร็จ พม่าถือว่าแม้จะสิ้นอาณาจักรของตนที่เคยสร้างไว้ในยุคราชวงศ์ไปแล้วก็ตาม แต่ก็ถือว่ายุคราชวงศ์ซึ่งกินเวลานานกว่า ๘๐๐ ปี เป็นยุคแห่งการสร้างชาติ และการสั่งสมอารยธรรมของชาวเมียนมาร์ โดยแทบไม่มีกลิ่นไอของความแตกแยกในลัทธิและเผ่าพันธุ์ เจกเซนที่เป็นอยู่ทุกวันนี้

ในมุมมองของพม่า เจ้าอาณานิคมอังกฤษมิได้ตั้งใจนำความผาสุกมาสู่ดินแดนเมียนมาร์ หากแต่เจ้าอาณานิคมได้นำระบบทุนนิยมผูกขาดเข้ามาใช้สกัดกั้นผลประโยชน์ไปจากแผ่นดินของตน อังกฤษได้ทำให้ชาวพม่าซึ่งเป็นเจ้าของแผ่นดินกลายเป็นคนที่ด้อยโอกาสในเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจหรือสังคม โดยเฉพาะวัฒนธรรมพม่าถูกละเลย ชาวพม่าถูกจำกัดโอกาสทางการศึกษาและอาชีพ อีกทั้งอังกฤษยังได้สร้างความแตกแยกทางชนชาติจนเกิดเป็นสงครามกลางเมืองระหว่างชนต่างเผ่า ซึ่งเป็นปัญหาตกร้างมาจนปัจจุบัน เคยมีคำกล่าวที่ว่า “ก่อนที่พวกเขาขายดินแดนจะกลับคืนแผ่นดินตน ยังได้สาตทรายลงบนชิ้นเนื้อที่ตนไม่กินแล้ว” ชิ้นเนื้อเปื้อนทรายนั่นก็คือเอกราชที่พม่าได้รับ ชาวพม่าทั้งประเทศไม่เคยได้ลิ้มรสแห่งเอกราชที่ได้มาด้วยความยากลำบากนั้นอย่างมีความสุข นอกจากนั้ระบบการเมืองแบบทุนนิยมที่เป็นมรดกสืบทอดจากเจ้าอาณานิคมได้เข้าแทรกปนอยู่ในระบบสังคมนิยมที่เป็นแนวทางหลักของกลุ่มการเมืองในการต่อต้านเจ้าอาณานิคมมาแต่แรก จนเกิดเป็นความแตกแยกทางลัทธิ เป็นฝ่ายซ้ายและฝ่ายขวา และที่สุดได้เอนเอียงไปสู่วิถีการแก่งแย่งผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มนักการเมือง ทั้งที่เคยร่วมในลัทธิและต่างลัทธิกัน ด้วยเหตุนี้แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิถีทางทางการเมืองจึงมีอาจเยียวยาปัญหาความไร้เอกภาพของชาติในขณะนั้นได้

รากเหง้าของปัญหาในแผ่นดินเมียนมาร์

รากเหง้าของปัญหาในแผ่นดินเมียนมาร์ในช่วงแรกที่ได้เอกราชใหม่ ๆ นั้น (ค.ศ.๑๙๔๘ – ๑๙๖๒) จึงถูกมองว่ามี ๒ เรื่องสำคัญคือการยึดติดในเผ่าพันธุ์ และการยึดติดในลัทธิ

กรณียึดติดในเผ่าพันธุ์นั้น ในอดีตประชาชนที่อาศัยอยู่ในดินแดนบริเวณที่เป็นประเทศพม่าขณะนั้นนั้น ประกอบด้วยผู้คนหลายเชื้อชาติ ที่มีภาษา วัฒนธรรม และประเพณีต่างกันไป ประกอบกับสภาพภูมิประเทศของดินแดนในแถบนี้ มีลักษณะเป็นที่อกเขา ที่ราบสูง และป่าไม้เป็นส่วนใหญ่ การติดต่อสื่อสารกันระหว่างคนต่างกลุ่มต่างเชื้อชาติ จึงเป็นไปด้วยความยากลำบาก ดังนั้นผู้คนต่างกลุ่ม จึงต่างแยกกันอยู่อย่างเป็นเอกเทศ ไม่ขึ้นต่อกันมาเป็นเวลานาน นอกจากนั้น เหตุผลในการยึดติดในเผ่าพันธุ์ พม่าอ้างว่าเกิดจากวิธีการปกครองของเจ้าอาณานิคมอังกฤษที่เรียกว่า “Divide and Rule”

ระบบนี้ถูกมองว่าแบ่งแยกเอาใจชนกลุ่มน้อย และกดขี่ชนชาติพม่า โดยเฉพาะกลุ่มกะเหรี่ยงถูกประณามว่าเป็น “สมุณรับใช้พวักขยายดินแดน” อังกฤษให้การสนับสนุนกะเหรี่ยงด้านการศึกษา อาชีพ และยังสนับสนุนให้ย้ายถิ่นฐานไปอยู่ยังพื้นที่ราบอันอุดมสมบูรณ์ทางตอนล่าง อีกทั้งยังมีการชักชวนชาวกะเหรี่ยงตลอดจนชนบนพื้นที่สูงให้หันไปนับถือศาสนาคริสต์ ทั้งนี้เพราะอังกฤษไม่สามารถเผยแพร่ศาสนาของตนในพื้นที่ราบได้ เนื่องจากคนส่วนใหญ่บนพื้นที่ราบเป็นชาวพม่าที่ส่วนมากดำเนินชีวิตตามวิถีทางพุทธศาสนาอย่างเคร่งครัด ดังนั้น อังกฤษจึงขึ้นไปเผยแพร่ศาสนาของตนกับคนในพื้นที่สูง เช่น ในเขตของคะฉิ่น ฉิ่น และกะเหรี่ยง เป็นต้น นอกจากนี้ อังกฤษยังได้ปลูกฝังความรู้สึกเกลียดชังพม่าขึ้นมา ดังนั้นความชิงชังกันระหว่างเผ่าพันธุ์ที่อังกฤษก่อขึ้น จึงกลายเป็นชนวนก่อให้เกิดการต่อสู้เพื่อแบ่งแยกดินแดนนับตั้งแต่สหภาพพม่าได้รับเอกราช

ส่วนการยึดติดในลัทธินั้น ในยุคนั้น ลัทธิการเมืองที่เข้ามามีบทบาท ได้แก่ ลัทธิสังคมนิยม ลัทธิคอมมิวนิสต์ และลัทธิทุนนิยมแบบอาณานิคม ฝ่ายพม่ากล่าวไว้ในช่วงของการต่อสู้ขับไล่ฟาสซิสต์ญี่ปุ่น^๒ และการเรียกร้องเอกราชจากอังกฤษนั้น ทุกฝ่ายลัทธิต่างพยายามประนีประนอมกันเพื่อต่อสู้กับกองกำลังฟาสซิสต์ และเรียกร้องเอกราชจากเจ้าอาณานิคม แต่พอได้รับเอกราชแล้วต่างฝ่ายกลับแย่งชิงอำนาจทางการเมือง ฝ่ายต่าง ๆ อันได้แก่ บรรดาชนกลุ่มน้อยชาวพม่า และกลุ่มคอมมิวนิสต์ ซึ่งแยกตัวไปต่อสู้ในป่า กลุ่มสังคมนิยม ซึ่งมีความอ่อนด้อยในสภา และกลุ่มทุนนิยมซึ่งเป็นพรรคแกนนำในการเตรียมการจัดตั้งรัฐบาล ภายใต้ชื่อ พรรค “สันนิบาตอิสรภาพของประชาชนต่อต้านฟาสซิสต์” (Anti – Fascist of People’s Freedom League – AFPFL) ซึ่งมีกลุ่มอนุ เป็นผู้^๓

เนื่องจากกลุ่มเหล่านี้มีความเห็นไม่ลงรอยกันเกี่ยวกับวิธีการปกครองประเทศ และไม่สามารถประสานประโยชน์ของแต่ละกลุ่มได้ ผลของความขัดแย้งกัน ถึงกับเป็นเหตุให้ออง ซาน^๔ หัวหน้ารัฐบาลชั่วคราวในขณะนั้น ถูกลอบสังหารเสียชีวิต อังกฤษจึงเชิญให้ อนุ ประธานสภาารัฐธรรมนูญ

^๒ ตำราเรียนทางประวัติศาสตร์ของพม่าได้กล่าวประณามคนต่างชาติว่าเป็นเหตุแห่งความทุกข์ยากของประชาชนและความไม่มั่นคงของประเทศ อังกฤษซึ่งเป็นเจ้าอาณานิคมและญี่ปุ่นซึ่งเคยยึดครองแผ่นดินพม่าชั่วคราว มักถูกเอ่ยถึงในประวัติศาสตร์แห่งชาติ โดยพม่าจะประณามอังกฤษว่าเป็น “พวักขยายดินแดน” เรียกญี่ปุ่นว่า “พวกฟาสซิสต์”

^๓ อันที่จริงพรรคการเมืองนี้ก่อตั้งโดยนายพล ออง ซาน และเป็นพรรคที่มีแนวคิดสังคมนิยมมาก่อน แต่ด้วยความแตกแยกภายในพรรค จึงได้เกิดการเอนเอียงออกจากวิถีสังคมนิยม ผู้นำหันมาสนใจในอำนาจและเอื้อประโยชน์เฉพาะกับพวกพ้อง การต่อสู้ทางการเมืองในระบบพรรคจึงถูกวิจารณ์ว่าเป็นระบบที่ไม่มีเป้าหมายเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และพอเกิดความอ่อนแอในพรรค ก็หันไปใช้อุบายทางการเมืองในการเรียกร้องคะแนนเสียง เช่น การให้สัญญาว่าจะให้อิสระทางการเมืองต่อกลุ่มแบ่งแยกดินแดน และการให้สัญญาว่าจะกำหนดให้พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ดังนั้น ความขัดแย้งทางการเมืองจึงยิ่งซ้ำเติมปัญหาความไร้เอกภาพ นักการเมืองในยุคนั้นจึงถูกกล่าวหาว่าเล่นการเมืองเพียงเพื่อสนองอัตถ์หาของตน โดยมีได้คำนึงถึงความอยู่รอดของชาติ

^๔ คำว่า “อู” ใช้นำหน้าชื่อชาวพม่า แปลว่า “นาย” หรือ “ท่าน” ชาวพม่ายังเรียกขานคำนำหน้าด้วยความเคารพว่า “โบโจ๊ะ” ออง ซาน ซึ่งหมายถึงจอมพล ออง ซาน ที่ชาวพม่าให้ความเคารพไม่เสื่อมคลายในฐานะที่เป็นวีรบุรุษในการต่อสู้เพื่อเรียกร้องเอกราช

ขณะนั้นขึ้นมาดำรงตำแหน่งตนเอง ชาน เพื่อเตรียมการให้พม่าเป็นเอกราช และในเดือนกันยายน ๑๙๔๗ ร่างรัฐธรรมนูญก็ได้ถูกประกาศใช้อย่างเป็นทางการ ในเดือนตุลาคมต่อมา อังกฤษและพม่าจึงได้เซ็นสัญญากัน ให้พม่าเป็นเอกราชอย่างเป็นทางการในวันที่ ๔ มกราคม ๑๙๔๘ โดยมีอู๋ เป็นนายกรัฐมนตรีคนแรก

ภายหลังได้รับเอกราช เกิดความขัดแย้งขึ้นมากมายภายในประเทศพม่า ที่สำคัญได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์สีแดง และพรรคคอมมิวนิสต์สีขาว^๕ การเรียกร้องอิสรภาพขององค์กรกะเหรี่ยงเพื่อป้องกันตนเองแห่งชาติ (KNDO) มีการใช้ความรุนแรงมากขึ้น และติดตามด้วยการใช้ความรุนแรงของชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ เนื่องจากไม่ได้รับความยุติธรรมในการดำรงชีวิต และไม่ได้รับความคุ้มครองทางวัฒนธรรม เหตุการณ์วุ่นวายต่าง ๆ ทำให้ประเทศตกอยู่ในอันตราย ดังนั้น ทหารจึงต้องเข้ามาทำหน้าที่ของตนร่วมกับรัฐบาลในการโต้ตอบฝ่ายตรงข้าม ในช่วงครึ่งปีหลังของปี ค.ศ.๑๙๔๘ ซึ่งเป็นช่วงที่เนวินได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี เพื่อช่วยปราบปรามการก่อความไม่สงบ จนกระทั่งเหตุการณ์เริ่มคลี่คลาย และสถานการณ์ต่าง ๆ เริ่มดีขึ้น นายพลเนวินจึงลาออกจากตำแหน่งในคณะรัฐมนตรี แต่ยังคงดำรงตำแหน่งทางทหารต่อไป

อย่างไรก็ตาม ในปี ค.ศ.๑๙๕๑ - ๑๙๖๒ ซึ่งเป็นช่วงที่พม่าใช้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยแบบหลายพรรค ก็ยังคงมีปัญหาทั้งเรื่องเอกภาพระหว่างชนเผ่า และระหว่างกลุ่มลัทธิการเมือง มีการต่อสู้ของผู้ก่อการร้ายที่เรียกร้องอิสระทางการเมืองการปกครอง และยังมี การแตกแยกระหว่างนักการเมืองภายในพรรค พรรครัฐบาลอู๋ไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นในการแก้ปัญหาได้ วันที่ ๒ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๖๒ นายพลเนวินจึงเข้ายึดอำนาจการปกครองมาอยู่ในมือทหารตั้งแต่นั้นมา และทำการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารประเทศ สร้างสถาบันการบริหารขึ้นมาใหม่ มีลักษณะรวบอำนาจการตัดสินใจทั้งหมดไว้ที่ส่วนกลาง โดยมีทหารเป็นแกนนำ^๖

ความล้มเหลวของระบบเศรษฐกิจของพม่าเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญ ระบบเศรษฐกิจของพม่าอยู่บนหลักการ “วิถีทางของพม่าสู่สังคมนิยม” (Burmese Way to Socialism) เป็นการรวมแนวความคิดชาตินิยม สังคมนิยม และศาสนาพุทธเข้าไว้ด้วยกัน โดยทหารเป็นผู้กุมอำนาจทางเศรษฐกิจ การกำหนดนโยบายและการสั่งการมาจากส่วนกลางเท่านั้น ซึ่งโดยปกติ การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจมักต้องการการตัดสินใจที่รวดเร็ว หากระบบเศรษฐกิจแบบรวมศูนย์นั้นได้ทำให้เกิดความล่าช้า และไม่มีประสิทธิภาพ เกิดตลาดมืดขึ้นทั่วไปในพม่า จนกระทั่งปี ค.ศ.๑๙๘๗ รัฐบาลจึงได้เริ่มปรับตัว และยอมให้

^๕ พรรคคอมมิวนิสต์สีขาว ได้รับการสนับสนุนจากสาธารณรัฐประชาชนจีน

^๖ พลเอก เนวินและคณะทหารพม่า ได้นำพม่าเข้าไปสู่ยุคสังคมนิยมภายใต้พรรคการเมืองชื่อ “พรรคโครงการสังคมนิยมพม่า” (Burma Socialist Program Party - BSPP) ทำให้พม่าประสบปัญหาทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างหนัก

เอกชนดำเนินการผลิตได้เอง และปัจจุบันก็ได้พยายามชักชวนชาวต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในพม่ามากขึ้น ความล้มเหลวของระบบการปกครองของพม่า เห็นได้จากการเกิดเหตุการณ์จลาจลหลายครั้ง ซึ่งความกดดันต่าง ๆ เกิดขึ้นจากการจำกัดเสรีภาพของประชาชน ไม่ยอมให้มีการแสดงความคิดเห็นมาเป็นเวลานาน ทำให้นายพลเนวินต้องลาออกไป ในปี ค.ศ.๑๙๘๘ พลเอกชอหม่อง ผู้บัญชาการทหารสูงสุดและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมทำการรัฐประหาร โดยอ้างความจำเป็นในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศ แต่ผู้นำรัฐบาลทหารพม่ายังคงเป็นผู้ใกล้ชิด พลเอก เนวิน^๗ โดยคณะทหารพม่าได้จัดตั้ง “สภาปฏิรูปกฎหมายและระเบียบของรัฐ” (SLORC) และ ๑๐ ปีต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “สภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ” (SPDC) และได้ดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรีมากขึ้น แต่การใช้ความรุนแรงในการเรียกร้องอิสรภาพของชนกลุ่มน้อยก็มีมากขึ้น ซึ่งรัฐบาลทหารไม่สามารถปราบปรามได้สำเร็จ จึงกลายเป็นสงครามกลางเมืองที่ยืดเยื้อมากกว่า ๕๐ ปีจนถึงปัจจุบัน ความล้มเหลวของระบบการปกครองของพม่าได้เป็นที่ประจักษ์ชัดอยู่ทุกวันนี้ ตลอดเวลาของการปกครองประเทศระบอบเผด็จการทหาร ได้ทำให้ศักยภาพในการพัฒนาประเทศลดลงอย่างมาก มีแต่ปัญหาการใช้ความรุนแรงทางการเมือง การละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ความเสื่อมโทรมและความล้มเหลวทางเศรษฐกิจ ประชาชนมีมาตรฐานการครองชีพต่ำ

ชนกลุ่มน้อยในพม่า

ในประเทศพม่ามีชนกลุ่มน้อยมากมายหลายกลุ่ม ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ประกอบด้วยชนเชื้อชาติ มอญ กะเหรี่ยง คะยา จีน คะฉิ่น ยะไข่ นอกจากนี้ก็ยังมีอีกเป็นร้อย ๆ เผ่าที่อาศัยกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป ชาวพม่าแท้ส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคกลาง และบริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำอิระวดี ในขณะที่บรรดาชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่ในพื้นที่ป่าเขาตามชายแดน ชาวมอญ กะเหรี่ยง คะยา ไทใหญ่อาศัยอยู่ทางชายแดนด้านตะวันออกซึ่งติดต่อกับประเทศไทย ชาวคะฉิ่นอาศัยอยู่ในพื้นที่ทางด้านเหนือ ซึ่งมีเขตแดนติดต่อกับประเทศจีนและอินเดีย ชาวฉิ่นและยะไข่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ติดต่อกับอินเดียและบังกลาเทศ

ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ มีส่วนในการเรียกร้องเอกราชจากอังกฤษ และเมื่อพม่าได้รับเอกราช ชนกลุ่มน้อยก็ต้องการแยกตัวออกจากพม่า จัดตั้งเป็นรัฐอิสระขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัญหาความขัดแย้งระหว่างชนกลุ่มน้อยกับรัฐบาลพม่าได้เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว มิใช่เพิ่งจะเกิดในสมัยที่พม่าได้รับเอกราชจากอังกฤษแล้ว จากประวัติศาสตร์ของพม่ามีหลักฐานแสดงถึงการรบราฆ่าฟันเพื่อช่วงชิงความเป็นใหญ่เหนือดินแดนพม่าระหว่างชนชาติต่าง ๆ โดยเฉพาะพม่า มอญ ยะไข่ ไทใหญ่ และกะเหรี่ยง ปัญหาชนกลุ่มน้อยเป็นปัญหาสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งซึ่งเผชิญหน้ารัฐบาลทหารของพม่าตลอดมา นับตั้งแต่

^๗ พลเอก เนวิน ยอมให้พลเอก ชอหม่อง ทำการรัฐประหาร แต่พลเอก เนวินยังคงมีอำนาจ มีอิทธิพลอย่างมากต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลทหารพม่า

สหภาพพม่าได้รับเอกราช พ้นจากการเป็นอาณานิคมของอังกฤษในปี ค.ศ.๑๙๔๘ เนื่องจากชนกลุ่มน้อยเผ่าต่าง ๆ ได้ปฏิบัติการต่อต้านรัฐบาลพม่าเพื่ออิสรภาพ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐบาลพม่ายอมรับไม่ได้ เพราะสหภาพพม่าประกอบด้วยชนกลุ่มน้อยประมาณ ๑๓๕ กลุ่ม มีจำนวนประชากร ๔๗ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๓๐ ของประชากรในสหภาพพม่า และครอบครองพื้นที่ ๑ ใน ๓ ของประเทศ

การเมืองการปกครองของสหภาพพม่า

ในการปกครองท้องถิ่นของประเทศสหภาพพม่า นั้น พม่าแบ่งการปกครองออกเป็นมณฑลและรัฐ พม่าเรียกมณฑลว่า “ตายเป็น” และเรียกรัฐว่า “ปะหะยีแห่ง” สหภาพพม่ามีตาย ๗ ตาย และอาจเรียกตายทั้ง ๗ รวมกันว่า “ปะหะยีมะ” ซึ่งแปลว่า “แผ่นดินใหญ่” ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่อยู่ตอนกลางของประเทศ และประชากรที่อยู่ในปะหะยีมะ จะเป็นชนเชื้อสายพม่าเป็นส่วนมาก ส่วนปะหะยีแห่งนั้น อาจแปลว่า “แผ่นดินย่อย” เป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่รอบนอกปะหะยีมะ และประชากรส่วนใหญ่ในปะหะยีแห่งจะมีเชื้อชนเชื้อสายพม่า แต่จะเป็นชนเผ่าอื่น ๆ เช่น คะฉิ่น กะเหรี่ยง ฉิ่น ฉาน คะยา มอญ ยะไข่ เป็นต้น พม่ามีปะหะยีแห่งทั้งหมด ๗ ปะหะยีแห่ง ในภาษาอังกฤษเรียก “ตาย” ว่า “Division” และเรียก “ปะหะยีแห่ง” ว่า “State” ส่วนภาษาไทย เทียบ “ตาย” กับ “มณฑล” และเทียบ “ปะหะยีแห่ง” กับ “จังหวัด”

การเมืองการปกครองของพม่าแบ่งออกเป็น ๗ รัฐ ๗ มณฑล ดังนี้

๑. รัฐคะฉิ่น (Kachin State) ตั้งอยู่บนสุดของประเทศ มีพื้นที่ทางด้านเหนือและด้านตะวันออกติดกับประเทศจีน ด้านใต้ติดกับรัฐฉาน และด้านตะวันตกติดกับมณฑลสะกาย รัฐคะฉิ่นมีพื้นที่ ๓๔,๓๗๙ ตารางไมล์ ในรัฐคะฉิ่น แบ่งพื้นที่ปกครองออกเป็น ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอมีตจินา (Myitkyina) อำเภอบะมอ (Bhamo) และอำเภอปุตไตโอ (Putao) รัฐคะฉิ่นมีประชากร ๑.๒ ล้านกว่าคน ความหนาแน่นของประชากร ๓๔ คนต่อตารางไมล์ ประกอบด้วยชนเผ่าคะฉิ่น พม่า ไทใหญ่ (ฉาน) ฉิ่น และนาคา นับถือศาสนาพุทธร้อยละ ๕๗.๘ และ นับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ ๓๖.๔ นอกนั้นนับถือศาสนาฮินดู อิสลาม และนับถือผี ประชากรส่วนใหญ่พูดภาษาพม่า

๒. รัฐคะยาห์ (Kayah State) ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกของสหภาพพม่า ติดกับไทยทางจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตอนเหนือติดกับรัฐฉาน และด้านใต้ติดกับรัฐกะเหรี่ยง รัฐคะยาห์มีพื้นที่ ๔,๕๓๐ ตารางไมล์ ในรัฐคะยาห์แบ่งการปกครองออกเป็น ๒ อำเภอ ได้แก่อำเภอ ลอยก่อ (Loikaw) และอำเภอ บอลาแค (Bawlake) ในรัฐคะยาห์มีประชากรประมาณ ๒๔๐,๐๐๐ คน ความหนาแน่นของประชากร ๕๓ คนต่อตารางไมล์ (เมืองลอยก่อและเมืองติมอโซ (Dimawhso) มีความหนาแน่นของประชากรถึง ๑๐๐ คนต่อตารางไมล์) ประกอบด้วยชนเผ่าคะยา ปะด่อง (Paduang หรือ Kayan) ปะเย (Paye) ยินบอ (Yinbaw) ยินกะเล (Yinkale) กะเหรี่ยงปะกิ (Paki Kayin) และชนกลุ่มเล็ก ๆ เช่น มะนุมะเนา (Manumanao) เกโค (Gaykho) และเกบา (Gaybar) ส่วนพวกไทใหญ่ อิงตา (Intha) และพม่ามีจำนวนไม่มากนัก

๓. รัฐกะเหรี่ยง (Kayin State) ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกของสหภาพพม่า ติดกับไทยทางตอนล่างของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตาก และกาญจนบุรี ตอนเหนือติดกับรัฐฉาน รัฐคะยาห์ และมณฑลมัณฑะเลย์ ด้านตะวันตกและด้านใต้ติดกับมณฑลพะโค และรัฐมอญ รัฐกะเหรี่ยงมีพื้นที่ ๑๑,๗๓๑ ตารางไมล์ ในรัฐกะเหรี่ยงแบ่งพื้นที่ปกครองออกเป็น ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอพะอิ่ง (Pha-an) อำเภอเกาะกริก(Kawkareit) และอำเภอเมียวดี (Myawady) รัฐกะเหรี่ยงมีประชากร ๑,๔๓๑,๓๗๗ คน ความหนาแน่นของประชากร ๑๒๒ คนต่อตารางไมล์ ประกอบด้วยชนเผ่ากะเหรี่ยง พม่า (Bamar) ปะโอ (Pa – o) ไทใหญ่ (Shan) มอญ (Mon) และยะไข่ (Rakhine) กะเหรี่ยงเป็นชื่อรวม ๆ ของชนเผ่านี้ ซึ่งจำแนกได้เป็น สะกอ (Sakaw/Sawhaw) โป (Poe/Sho) บเว (Bwe) ปะตอง กะเหรี่ยงแดง (Kayinni) และชะแยง (Zayein) และยังมีอาจจำแนกกลุ่มกะเหรี่ยงเป็นกะเหรี่ยงเหนือ และกะเหรี่ยงใต้ บเวเป็นกลุ่มกะเหรี่ยงเหนือ ส่วนสะกอและโปเป็นกลุ่มกะเหรี่ยงใต้ ศาสนาหลักในรัฐนี้ได้แก่ พุทธ คริสต์ และเลเก (Leke)

๔. รัฐฉิน (Chin State) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของสหภาพพม่า ทางเหนือและทางตะวันตกติดกับอินเดีย ทางใต้ติดกับรัฐยะไข่ และทางตะวันออกติดกับมณฑลสะกายและมะเกว รัฐฉินมีพื้นที่ ๑๓,๙๐๗ ตารางไมล์ ในรัฐฉินแบ่งพื้นที่ปกครองออกเป็น ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอมิงดัต (Mindat) และอำเภอพะลัม (Falam) มีประชากร ๔๖๕,๓๖๑ คน ความหนาแน่นของประชากร ๓๒ คนต่อตารางไมล์ ประกอบด้วย ชนเผ่าฉินเป็นส่วนมาก นอกนั้นมีเผ่ามโร (Mro/Mago) คะมี (Khami) และพม่า อาศัยทางใต้และพื้นที่ตะวันตกของรัฐ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ และบางส่วนนับถือศาสนาพุทธ มีความแตกต่างทางภาษาท้องถิ่นอยู่ทั่วไป เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขา

๕. รัฐมอญ (Mon Satate) ตั้งอยู่ทางด้านใต้ของสหภาพพม่า ทิศเหนือติดกับมณฑลพะโค และรัฐกะเหรี่ยง ทิศตะวันตกติดกับอ่าวมะละเกาะ ทิศใต้ติดกับมณฑลตะนาวศรี และมีพื้นที่บางส่วนติดกับประเทศไทยทางจังหวัดกาญจนบุรี รัฐมอญมีพื้นที่ ๔,๗๔๗ ตารางไมล์ รัฐมอญแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมะล่าย (Mawlamyine) และอำเภอท่าดอนหรือตะโง (Thaton) รัฐมอญมีประชากรเกือบ ๒.๔ ล้านคน ความหนาแน่นของประชากร ๕๐๕ คนต่อตารางไมล์ ประกอบด้วยชาวมอญและพม่าเป็นส่วนมาก นอกนั้นเป็นพวกกะเหรี่ยง ยะไข่ ฉิน คะฉิน ไทใหญ่ และปะโอ ศาสนาหลักคือศาสนาพุทธ และมีบางส่วนนับถือศาสนาคริสต์

๖. รัฐยะไข่ (Rakhine State) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของสหภาพพม่า ทิศเหนือติดกับรัฐฉิน ทิศตะวันออกติดกับมณฑลมะเกว ทิศใต้ติดกับมณฑลเอยาวดี และทิศตะวันตกติดกับอ่าวเบงกอล รัฐยะไข่มีพื้นที่ ๑๔,๒๐๐ ตารางไมล์ ในรัฐยะไข่แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอซิจต่วย (Sittway) มองตอ (Maungtaw) บูตีตอง (Buthiduang) เจ้าก์ผยู (Kyaukpyu) ตั้งตเว (Tandwe) รัฐยะไข่มีประชากร ๒.๖ ล้านกว่าคน ความหนาแน่นของประชากร ๑๘๓ คนต่อตารางไมล์ อยู่หนาแน่นที่สุดในเมืองซิจต่วย ยะไข่และพม่าอาศัยอยู่บนพื้นที่ราบ เกะยาม-บเย (Yambye) และเกะมะนอง

(Manuang) พวกจีนอาศัยอยู่ทางด้านเหนือของรัฐ ส่วนในพื้นที่ภูเขาด้านตะวันตกและเหนือของซิจต่วย มีเผ่าอื่นอาศัยอยู่ ได้แก่ มโร เต๊ะ (Thet) คามี่ (Khami) ไตเนะ (Dainet) มะรามะจี (Maramagi) และ คะมาน (Kaman) ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

๗. รัฐฉาน (Shan State) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของสหภาพพม่า ทิศเหนือติดกับมณฑลสะกาย รัฐคะฉิ่น และประเทศจีน ทิศตะวันออกติดกับประเทศจีนและลาว ทิศใต้ติดกับประเทศไทย และรัฐคะยาห์ ส่วนทิศตะวันตกติดกับมณฑลมัณฑะเลย์ รัฐฉานมาพื้นที่ ๖๐,๑๕๕ ตารางไมล์ รัฐฉานแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๑ อำเภอ ได้แก่ ตองจี (Taunggyi) ลอยลิ่ง (Loilem) ลาโซ (Lashio) มูแซ (Muse) แจ๊กแม (Kyaukme) กุนหลง (Kunlong) เล้าก์ก่าย (Laukkai) ใจโตงหรือเชียงตุง (Kengtung) มายซัต (Monghsat) มาย - พยัต (Mongkpyak) และตาชีละหรือท่าชีเหล็ก (Tachilek) รัฐฉานมีประชากร ๔.๗ ล้านกว่าคน ความหนาแน่นของประชากร ๗๕ คนต่อตารางไมล์ ประชากรส่วนใหญ่เป็นไทใหญ่ อาศัยในที่ราบลุ่มแม่น้ำและตามหุบเขา นอกจากนี้ ยังมีชนเผ่าคานู ตองโย อิงตา และชาวเผ่าพม่าอาศัยอยู่ทางด้านตะวันตก ปะหล่อง ลีซอ และคะฉิ่น อาศัยทางด้านเหนือ ปะโออาศัยทางด้านใต้ ว่าอาศัยที่เมืองโฮบั้ง ด้านตะวันออกของแม่น้ำสาละวิน โกกั้งอาศัยในเขตปกครองโกกั้ง และอีกอกับมูเซอ อาศัยแถบเมืองเชียงตุง ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ และมีจำนวนมากที่เป็นมุสลิม คริสต์ และฮินดู ส่วนใหญ่พูดภาษาพม่าเป็นภาษากลาง

๗ มณฑล ได้แก่

๑. มณฑลสะกาย (Sagaing Division) ตั้งอยู่ทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือของสหภาพพม่า มีชายแดนติดกับอินเดียและรัฐคะฉิ่น ด้านตะวันออกและด้านใต้ติดกับรัฐฉาน และมณฑลมัณฑะเลย์ ด้านใต้ติดกับมณฑลมัณฑะเลย์ และมณฑลมะเกว มณฑลสะกายมีพื้นที่ ๓๖,๕๓๕ ตารางไมล์

มณฑลสะกายแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ ได้แก่ อำเภอสะกาย อำเภอชเวโบ (Shwebo) อำเภอโฆง-ยวา (Monywa) อำเภอกะตา (Katha) อำเภอกะเล (Kale) อำเภอตะมุ (Tamu) อำเภอหม่อไล่ก (Mawlaik) และอำเภอคำตี้ (Hkamti) มณฑลสะกายมีประชากรกว่า ๕ ล้านคน ความหนาแน่นของประชากร ๑๓๙ คนต่อตารางไมล์ และหนาแน่นเป็นพิเศษทางตอนล่าง บริเวณแม่น้ำชิตวิน (Chindwin) กับแม่น้ำมู (Mu) ชาวพม่าเป็นชนส่วนใหญ่ที่อาศัยในพื้นที่แห่งแล้งและตลอดเส้นทางรถไฟจากมัณฑะเลย์ไปถึงมิตจินา พวกไทใหญ่อาศัยแถบแม่น้ำชิตวินตอนบน พวกนาคอาศัยตามเทือกเขาทางด้านเหนือ พวกจีนอาศัยทางตอนล่างของมณฑล ส่วนพวกกะดู (Kadu) และกะนาง (Ganang) พบว่าอาศัยอยู่ตามลุ่มแม่น้ำมูและเมซา (Meza)

๒. มณฑลตะนาวศรี (Thaninthayi Division) ตั้งอยู่ทางใต้สุดของสหภาพพม่า ด้านเหนือติดรัฐมอญ ชายแดนด้านตะวันตกติดกับไทย นับจากกาญจนบุรีไปจนถึงระนอง ด้านตะวันตกติดกับทะเลอันดามัน ซึ่งประกอบด้วยเกาะต่าง ๆ เกือบ ๘๐๐ เกาะ มณฑลตะนาวศรีมีพื้นที่ ๑๖,๗๕๓ ตารางไมล์ มณฑลตะนาวศรีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอทะวายหรือตะแวน (Dawei) อำเภอ

มะริดหรือมเยะ (Myeik) และอำเภอเกาะสองหรือเกาะตอง (Kawthoung) มณฑลตะนาวศรีมีประชากรกว่า ๑ ล้าน ๒ แสนคน ความหนาแน่นของประชากร ๖๔ คนต่อตารางไมล์ ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ตามที่ราบริมฝั่งทะเลและตามลุ่มแม่น้ำ ในมณฑลตะนาวศรีมีประชากรเชื้อชาติต่าง ๆ อาศัยอยู่หลายเผ่า ได้แก่ พม่า กะเหรี่ยง มอญ ไทใหญ่ ยะไข่ ปะซุ (มาเลย์) ชะโลน ซึ่งอยู่ตามเกาะมะริด ประชากรส่วนใหญ่พูดภาษาพม่าและนับถือศาสนาพุทธ

๓. มณฑลพะโคหรือปะโกหรือหงสาวดี (Bago Division) ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง ด้านเหนือติดกับมณฑลมัณฑะเลย์ ด้านตะวันออกติดกับรัฐกะเหรี่ยง รัฐมอญ และอ่าวเมาะตะมะ ด้านใต้ติดกับมณฑลย่างกุ้ง และด้านตะวันตกติดกับมณฑลเอยาวดี และรัฐยะไข่ มณฑลพะโคมีพื้นที่ ๑๕,๒๑๔ ตารางไมล์ ในมณฑลพะโคแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๔ อำเภอ ได้แก่ พะโค อำเภอแปรหรือปยี (Pyay) อำเภอตายาวดี (Thayawady) อำเภอตองอูหรือตองอู (Taungoo) มณฑลพะโคมีประชากรกว่า ๔.๙ ล้านคน ความหนาแน่นของประชากร ๓๐๐ คนต่อตารางไมล์ ประชากรที่อาศัยอยู่ในมณฑลนี้ได้แก่ กะเหรี่ยง พม่า มอญ จีน ยะไข่ ไทใหญ่ และปะโอ ประชากรส่วนใหญ่ นับถือพุทธศาสนา บางส่วนนับถือคริสต์ ฮินดู และอิสลาม ภาษาพม่าเป็นภาษากลาง

๔. มณฑลมะเกว (Magway Division) ตั้งอยู่ในพื้นที่แห่งแล้งทางภาคกลางของสหภาพพม่า ด้านเหนือติดกับมณฑลสะกาย ด้านตะวันออกติดกับมณฑลมัณฑะเลย์ ด้านใต้ติดกับมณฑลพะโค ด้านตะวันตกติดกับรัฐยะไข่และรัฐฉิ่น มณฑลมะเกวมีพื้นที่ ๑๗,๓๐๕ ตารางไมล์ ในมณฑลมะเกวแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอมะเกว อำเภอมีนบู (Minbu) อำเภอตะเยะ (Thayet) อำเภอปะโกะกุ (Pakokku) อำเภอแก้งกอ (Gangaw) มณฑลมะเกวมีประชากร ๔ ล้าน ๒ แสนกว่าคน ความหนาแน่นของประชากร ๒๔๔ คนต่อตารางไมล์ ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวพม่า นอกนั้นเป็นพวกจีน ยะไข่ กะเหรี่ยง และไทใหญ่ เป็นต้น ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ มีเพียงส่วนน้อยที่นับถือคริสต์ ฮินดู อิสลาม และนับถือผี

๕. มณฑลมัณฑะเลย์ (Mandalay Division) ตั้งอยู่ทางตอนกลางของสหภาพพม่า ด้านเหนือติดกับมณฑลสะกาย ด้านตะวันออกติดกับรัฐฉาน ด้านใต้ติดกับรัฐกะเหรี่ยงและมณฑลพะโค ด้านตะวันตกติดกับมณฑลมะเกว และมณฑลสะกาย มณฑลมัณฑะเลย์มีพื้นที่ ๒๔,๒๓๕ ตารางไมล์ แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอมัณฑะเลย์ อำเภอแจ้กแซ (Kyaukse) อำเภอญองอู (Nyaung-U) อำเภอปยีงอูละวีน (Pyin-Oo-Lwin) อำเภอเมตติลา (Meiktila) อำเภอเมยั้งจิ่ง (Myingin) อำเภอยะมีตัง (Yamethin) มีประชากรประมาณ ๖ ล้าน ๓ แสนกว่าคน ความหนาแน่นของประชากร ๔๒๔ คนต่อตารางไมล์ ประชากรส่วนใหญ่เป็นพม่า นอกนั้นเป็นไทใหญ่ ตะนุ (Danu) ลีซอ (Lisu) และปะหล่อง (Palaung) และอื่น ๆ ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ส่วนน้อยนับถือฮินดู มุสลิม และคริสต์ ภาษาพม่าเป็นภาษาที่ใช้พูดเป็นส่วนใหญ่ในรัฐนี้

๖. มณฑลย่างกุ้ง (Yangoon Division) ตั้งอยู่ทางภาคกลางตอนล่างของสหภาพพม่า ด้าน

เหนือและตะวันออกเฉียงใต้กับมณฑลพะโค ด้านใต้ติดกับอ่าวเมาะตะมะ ด้านตะวันตกติดกับมณฑลเอยาวดี มณฑลย่างกุ้งมีพื้นที่ ๓,๙๒๗.๕ ตารางไมล์ แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอย่างกุ้งตะวันออก อำเภอย่างกุ้งตะวันตก อำเภอย่างกุ้งเหนือ และอำเภอย่างกุ้งใต้ เมืองย่างกุ้งเป็นเมืองหลวงของประเทศ และเป็นเมืองศูนย์กลางทางการคมนาคม เป็นที่ตั้งของที่ทำการรัฐบาล สถานศึกษา และเป็นแหล่งอุตสาหกรรมสำคัญ

มณฑลย่างกุ้งมีประชากรมากกว่า ๕ ล้านคน ความหนาแน่นของประชากรประมาณ ๑,๓๐๐ คนต่อตารางไมล์ ประกอบด้วยชนหลากหลายชาติพันธุ์ แต่ชาวพม่าเป็นประชากรส่วนใหญ่ของมณฑลนี้ และมีประชากรเชื้อสายแขกและจีนเป็นจำนวนมาก ชาวย่างกุ้งส่วนใหญ่เป็นชาวพุทธ รองลงมาเป็นมุสลิม และชาวคริสต์ตามลำดับ

๗. มณฑลเอยาวดี (Ayeyawady Division) ตั้งอยู่ทางภาคกลางตอนล่างของสหภาพพม่า ด้านเหนือติดกับมณฑลพะโคและมณฑลย่างกุ้ง ด้านใต้และด้านตะวันตกติดกับทะเลอันดามันและอ่าวเบงกอล ส่วนด้านตะวันตกเฉียงเหนือติดกับรัฐยะไข่ มณฑลเอยาวดีมีพื้นที่ ๑๓,๕๖๗ ตารางไมล์ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอพะสิมหรือปะเตง (Patheingyi) อำเภอฮิงต้าตะ (Hinthada) อำเภอมยอง – มยะ (Myaung mya) อำเภอมะอูบิง (Maubin) และพยาโปง (Pyawbwe) มณฑลเอยาวดีมีประชากรมากกว่า ๖.๕ ล้านคน ความหนาแน่นของประชากร ๔๖๖ คนต่อตารางไมล์ ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวพม่าและกะเหรี่ยง บางส่วนเป็นชาวยะไข่ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาเป็นคริสต์ศาสนา และบางส่วนเป็นมุสลิม ส่วนใหญ่ใช้ภาษาพม่าเป็นภาษากลาง

สงครามกลางเมืองในพม่า

ปัจจุบันสงครามกลางเมืองยังคงยืดเยื้อ ถึงแม้จะมีกองกำลังชนกลุ่มน้อยบางกลุ่มยอมวางอาวุธ และไม่มีผลสรุปว่าฝ่ายใดได้รับชัยชนะอย่างเด็ดขาด เพราะรากเหง้าของปัญหาอยู่ที่รัฐบาลพม่าเองที่ไม่ยอมให้ชนกลุ่มน้อยได้รับสิทธิในการปกครองตนเอง รัฐบาลพม่าจึงต้องเผชิญกับการใช้กำลังรุนแรงในการเรียกร้อง อิสรภาพ นอกจากนี้ แรงกดดันจากตะวันตกในประเด็นเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน (Human Right) ก็มีมากขึ้น พลเอก ซอหม่อง ไม่สามารถบริหารประเทศต่อไปได้ จึงขอลาออกจากตำแหน่งต่าง ๆ โดยอ้างปัญหาเรื่องสุขภาพ พลเอก ตานฉ่วย รองประธานสภาปฏิรูปกฎหมายและระเบียบของรัฐ รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด และผู้บัญชาการทหารบก ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทน และยังคงเน้นการใช้กำลังทหารปราบปรามชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนไทย-พม่าต่อไปโดยไม่เปลี่ยนแปลง

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สงครามกลางเมืองอันเกิดจากความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลพม่ากับชนกลุ่มน้อยเกิดขึ้นต่อเนื่อง ยืดเยื้อยาวนาน พอจำแนกได้ ๓ ประการ คือ

๑. ปัจจัยทางด้านสภาพภูมิศาสตร์ของพม่าที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างเอกภาพ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสูง ปกคลุมด้วยป่าทึบ และมีที่ราบสูงล้อมรอบบริเวณใจกลางของประเทศ เป็นเสมือนพรมแดนแบ่งแยกชนเชื้อชาติต่าง ๆ ออกจากกัน และจนกระทั่งปัจจุบันนี้ เส้นทางคมนาคมก็ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น ยังคงอาศัยเส้นทางเล็ก ๆ ในการสัญจรไปมาด้วยเท้าอยู่หลายแห่ง สภาพภูมิศาสตร์จึงเป็นปัจจัยที่แบ่งแยกชนกลุ่มน้อยออกจากชาวพม่าไปโดยปริยาย โดยชนกลุ่มน้อยจะอยู่แถวชายแดนภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก ความรู้สึกคุ้นเคยในฐานะประชากรที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยใกล้เคียงกัน การผสมผสานระหว่างวัฒนธรรม และการสร้างความเข้าอกเข้าใจกัน จึงไม่ค่อยเกิดขึ้นในดินแดนแห่งนี้

๒. ปัจจัยทางด้านประวัติศาสตร์ ในสมัยก่อนที่พม่าจะตกเป็นอาณานิคมของอังกฤษราชอาณาจักรของพม่าก็ไม่สามารถแผ่ขยายอาณาเขตเข้าไปยึดครองรัฐอิสระของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วได้ทั้งหมด บริเวณที่อยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์พม่าส่วนมากคือบริเวณตอนกลางประเทศ ในขณะที่กลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ โดยเฉพาะไทใหญ่ จะมีการปกครองตนเองในลักษณะเจ้าผู้ปกครองนครต่าง ๆ กลุ่มผู้ปกครองชาวคะฉิ่น ชาวจีน หรือชาวคะยา เป็นต้น ต่อมาเมื่ออังกฤษได้พม่าเป็นเมืองขึ้นแล้ว ได้ปกครองพม่าโดยใช้หลักการแบ่งแยกแล้วปกครอง (Divide and Rule) กล่าวคือ แบ่งการปกครองออกเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งคือพม่าแท้ (Proper Burma) ให้รวมเข้ากับอินเดีย อยู่ภายใต้การปกครองของข้าหลวงใหญ่ที่เดลี ใช้ระบอบการปกครองแบบเดียวกับอินเดีย ในระบบรัฐสภา อีกส่วนหนึ่งเป็นพวกชาวเขาและพวกชนกลุ่มน้อยที่อยู่บริเวณชายแดน ซึ่งอังกฤษปกครองโดยแบ่งแยกเป็นรัฐตามเชื้อชาติ ขึ้นตรงกระทรวงอาณานิคมที่ลอนดอน

การผนวกพม่าเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอินเดีย ทำให้แรงงานชาวอินเดียหลั่งไหลเข้ามาแย่งงานพม่าจนหมด ชาวพม่าจึงโกรธแค้นอังกฤษและเกลียดชังชาวอินเดียอย่างมาก ในที่สุดอังกฤษก็ยอมให้พม่าแยกตัวออกจากอินเดีย ซึ่งการใช้หลักการแบ่งแยกแล้วปกครองนั้น อังกฤษจงใจให้เกิดความขัดแย้งและความไม่ไว้วางใจกันระหว่างชาวพม่าและชนกลุ่มน้อย

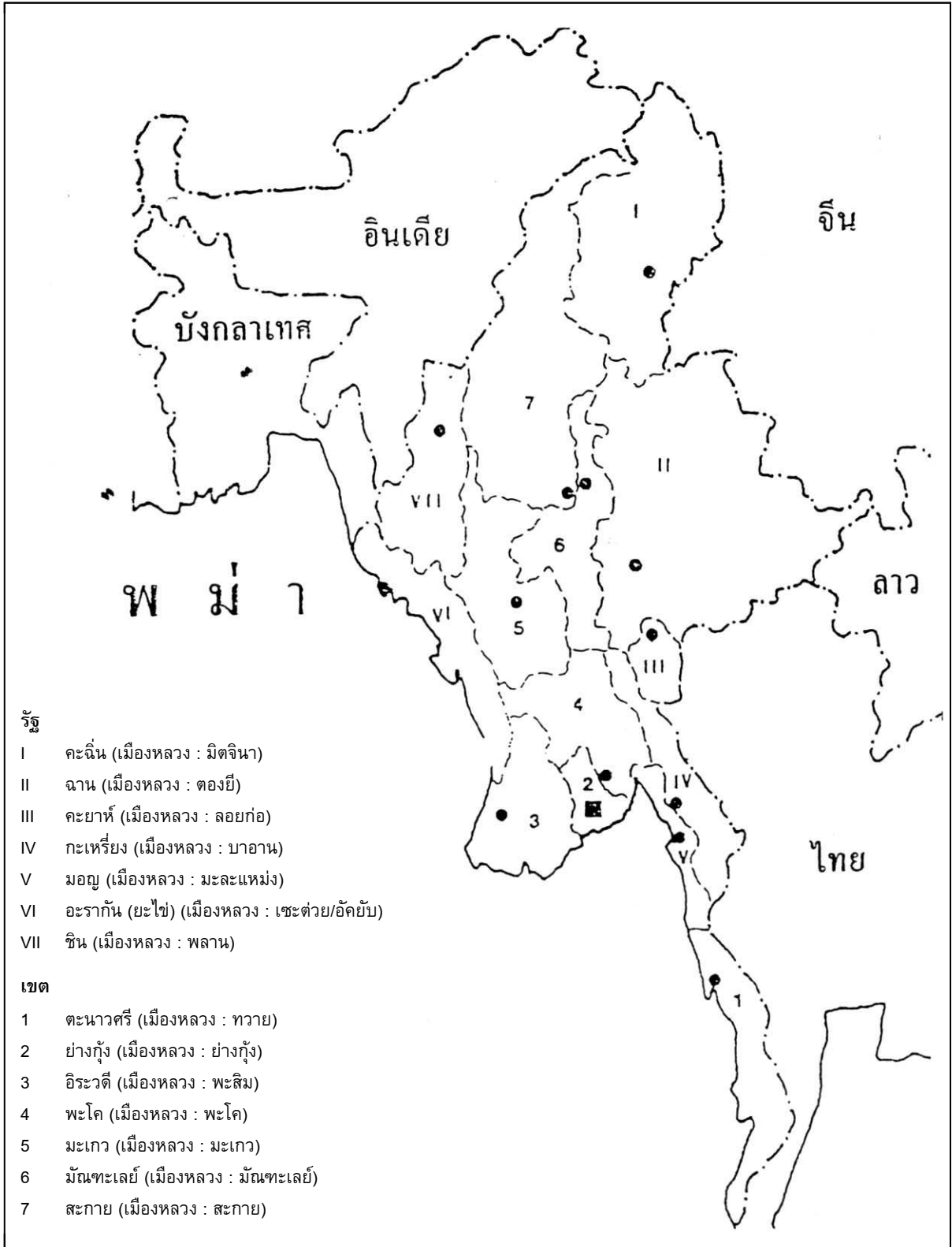
อังกฤษสนับสนุนให้ชนกลุ่มน้อยมีการศึกษา มีความรู้ความสามารถ และได้เข้าทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ อีกทั้งยังได้เกณฑ์เข้าเป็นทหารและตำรวจเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะอังกฤษไม่ไว้วางใจชาวพม่า และเมื่อเกิดจลาจล อังกฤษก็ใช้ทหารตำรวจที่เป็นชนกลุ่มน้อยเข้าปราบปราม ซึ่งทำให้พม่ายิ่งทวีความโกรธแค้นและเกลียดชังชนกลุ่มน้อยจนปัจจุบัน นอกจากนี้ ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ชาวพม่าภายใต้การนำของนายพล อู อองซาน และพรรคพวกอีก ๓๐ คน ได้ร่วมมือกับชาวญี่ปุ่นต่อต้านอังกฤษระหว่างที่ญี่ปุ่นยึดครองพม่าเป็นเวลา ๓ ปี เพื่อหวังปลดปล่อยประเทศของตนออกจากความเป็นอาณานิคมของอังกฤษ ในขณะที่ชนกลุ่มน้อยในเขตชายแดนก็ได้ร่วมมือกับอังกฤษและพันธมิตรให้ต่อสู้กับทหารญี่ปุ่น ชาวพม่ากับชนกลุ่มน้อยจึงถูกสถานการณ์ทำให้เป็นศัตรูกันอีกครั้งหนึ่ง

๓. ปัญหาด้านการเมือง โดยนับตั้งแต่สงครามกลางเมืองที่ได้เริ่มก่อตัวขึ้นเมื่อครั้งที่พม่าได้เอกราชในปี ค.ศ.๑๙๔๘ จนถึงวิกฤติในปี ค.ศ.๑๙๖๐ ทำให้คณะทหารนำโดยนายพลเนวินทำการปฏิวัติรัฐบาลพลเรือนของอูนู เพื่อแก้ปัญหาความวุ่นวายทางการเมืองของประเทศ และตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมาพม่าก็ได้กลายเป็นดินแดนแห่งการสู้รบระหว่างรัฐบาลกลางกับกองกำลังชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ มาจนถึงปัจจุบันนี้ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตของประชากรจำนวนมหาศาล ทรัพย์สิน และทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ ประเทศชาติขาดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทำให้ประเทศพม่าติดอันดับ ๑ ใน ๑๐ ประเทศยากจนที่สุดในโลก สงครามกลางเมืองยืดเยื้อมาเป็นเวลานาน ในที่สุดต่างฝ่ายก็ต่างอ่อนล้า กอปรกับการปรับแนวทางการแก้ปัญหาของรัฐบาลกับชนกลุ่มน้อย ซึ่งได้รับการตอบสนองในทางบวกจากชนกลุ่มน้อยดีมากขึ้น จึงทำให้สถานการณ์การสู้รบเบาบางไปบ้างในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตามปมปัญหาปัจจุบันกลับกลายเป็นการพยายามเข้าจัดการทรัพยากรธรรมชาติอันมหาศาลที่มีอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์ในพื้นที่ครอบครองของชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งหากรัฐบาลทหารพม่ายังคงใช้ความเหนือกว่าของกองกำลังเข้าดำเนินการ น่าจะไม่สามารถแก้ไขความขัดแย้งและความไม่สมดุลในการแบ่งสรรผลประโยชน์ระหว่างรัฐบาลทหารพม่ากับองค์กรของชนกลุ่มน้อยที่เปรียบเสมือนองค์กรส่วนท้องถิ่นของพม่าได้

บรรณานุกรม

- งามศุภร์ รัตนเสถียร. **ชาติพันธุ์และความขัดแย้งในประเทศพม่า : ความเข้าใจของสังคมไทย, จากย่างกุ้งสู่ราชบุรี : บทเรียนเพื่อสันติภาพ. คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตยในพม่า(กรพ.), ๒๕๕๓.**
- พรพิมล ตรีโชติ. **เส้นทางสู่ประชาธิปไตยในพม่า : ยังไม่พ้นพหุพหาม. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : กระบวนการเป็นประชาธิปไตยและการเมืองสมัยใหม่ สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒.**
- วิรัช นิยมธรรม (บก.). **“การยึดติดในลัทธิและเผ่าพันธุ์ : ต้นเหตุความรุนแรงในสหภาพพม่า, รู้จักพม่า.” สารมหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ ๔, ฉบับที่ ๑๙, ๒๕๕๖, หน้า ๑.**
- วิรัช นิยมธรรม (บก.). **“ภูมิสังคมวัฒนธรรมของมณฑลและรัฐต่าง ๆ ในประเทศสหภาพพม่า, รู้จักพม่า.” สารมหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ ๔, ฉบับที่ ๑๙, ๒๕๕๖, หน้า ๕.**

การบันทึกบัญชีในชีวิตประจำวัน.....

เพื่อการออมในอนาคต

น.ท.หญิง จิตต์จิรา ตั้งฐิตวงศ์
อาจารย์ฝ่ายศึกษา โรงเรียนนายเรือ

โลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจอย่างมาก โดยเฉพาะปัจจัยสำคัญ คือ ราคาน้ำมันกำลังสูงขึ้นจนยากที่จะดูตรึงไว้ได้ซึ่งทำให้รายได้ของประชาชนก้าวตามไม่ทัน รัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี จึงมีนโยบายให้ ธ.ก.ส. มาร่วมกันรณรงค์ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยประชาสัมพันธ์ทางสถานีโทรทัศน์ทุกวันเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนทำบัญชีครัวเรือน โดยชี้ให้เห็นว่าการทำบัญชีครัวเรือนจะทำให้ประชาชนมีรายได้สูงกว่ามาตรฐานรายได้ขั้นต่ำของประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งมีข้อความบางตอนจาก WWW.baac.or.th. ธ.ก.ส. เปิดธนาคารหมู่บ้าน พร้อมแจกบัญชีครัวเรือน ผู้เขียนได้คัดย่อมาดังนี้

นายวราเทพ รัตนากร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะประธานกรรมการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) ได้เปิดเผยหลังเสร็จสิ้นพิธีเปิดธนาคารประชาชน ที่ จ.อุบลราชธานี ว่า ธ.ก.ส. ได้ตั้งเป้าหมายจะเข้าไปพัฒนากองทุนหมู่บ้าน เพื่อยกระดับขึ้นเป็นสถาบันการเงินชุมชน จำนวน ๑๑๗ แห่ง ในปีนี้ และในโอกาสเดียวกัน นายวราเทพฯ ได้นำสมุดบัญชีครัวเรือนที่ ธ.ก.ส. ได้ทำขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลส่งมอบให้กับสมาชิกกองทุน และประชาชนที่มาร่วมงานเพื่อให้พากลับไปบันทึกรายรับ-รายจ่ายของครอบครัวอย่างต่อเนื่อง โดยย้ำว่า การทำบัญชีครัวเรือนจะเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ประชาชนหลุดพ้นจากความยากจนได้ในที่สุด

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่า ภาครัฐบาลเล็งเห็นว่า การทำบัญชีจะเป็นหนทางหนึ่งในหลาย ๆ หนทางที่จะแก้ไขระบบเศรษฐกิจของชาติ ผู้เขียนจึงขอแนะนำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงหลักการทำบัญชีอย่างง่าย ๆ ในเบื้องต้นว่ามีความสำคัญอย่างไร เหตุใดภาครัฐบาลจึงได้นำมาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในปัจจุบัน

ความหมายของการบัญชี การบัญชีเป็นเสมือนสื่อความหมายทางธุรกิจเพื่อให้เข้าใจว่าการทำงานในรูปแบบของกิจการเล็ก ๆ หรือกิจการใหญ่ ๆ จะมีรายได้เท่าใด ค่าใช้จ่ายเท่าใด คู่มคักกับการลงทุนหรือไม่ ผลงานที่ออกมาแล้วมีกำไรสูงสุดหรือไม่ เป็นการใช้จ่ายการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีขั้นตอนของการทำบัญชีดังนี้

๑. การจดบันทึก (Recording) เป็นการกำหนดวิธีการลงบัญชีรายการที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ในสมุดรายวัน เพราะว่า เมื่อเวลาผ่านไปมนุษย์เราไม่สามารถจดจำได้หมดว่าเรามีค่าใช้จ่ายต่อวัน, ต่อสัปดาห์, ต่อเดือน เป็นจำนวนเงินเท่าไร เพราะฉะนั้นการจดบันทึกต้องทำอย่างสม่ำเสมอและครบถ้วนทุกรายการ

๒. การจัดหมวดหมู่ (Classifying) เป็นการนำข้อมูลที่บันทึกไว้มาจัดรวบรวมและแบ่งแยก เป็นหมวดหมู่ เช่น หมวดรายได้, หมวดค่าใช้จ่าย, หมวดทรัพย์สิน ฯลฯ เพื่อความสะดวกในการค้นหาและนำมาใช้ประโยชน์ได้ในโอกาสต่อไป

๓. การสรุปผล (Summarizing) เป็นการนำข้อมูลที่บันทึกไว้มาสรุปยอดรวมของผลลัพธ์อีกทีว่า สัปดาห์นี้หรือเดือนนี้มีรายได้ทั้งสิ้นเท่าไร รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดเท่าไร มีเงินเหลือ เงินติดลบเท่าไร ณ วันที่สรุปผล หรือว่าค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ เกิดเป็นหนี้สินที่ไปยืมมาเป็นจำนวนเท่าไร

๔. การวิเคราะห์ตีความ (Interpreting) เป็นการนำผลสรุปข้อ ๓ มาวิเคราะห์ว่ารายได้ที่ได้รับนั้น จะสามารถหาได้มากกว่านี้หรือไม่ เต็มประสิทธิภาพหรือยัง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นฟุ่มเฟือยหรือไม่ ประหยัดได้อีกหรือไม่ เงินที่ใช้เกินไปนั้น เป็นสิ่งจำเป็นหรือไม่ เพื่อจะได้นำปัญหามาแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

ตัวอย่างการจดบันทึก, การจัดหมวดหมู่, การสรุปผลและการวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการทำบัญชีอย่างง่าย ๆ ในแง่ของประเภทรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นประจำวันรวมไปถึงทรัพย์สิน หนี้สิน ทุน ซึ่งเป็นหลักการทำบัญชีของธุรกิจซึ่งยุ่งยาก และมีกฎเกณฑ์มากกว่านี้ ยังไม่เหมาะสมสำหรับการทำบัญชีอย่างง่าย ๆ ซึ่งเรา นำมาปรับปรุงใช้กับชีวิตประจำวัน

ตัวอย่าง เช่น เรามีรายได้เพียงตัวเดียว คือเงินเดือน ๑๐,๐๐๐.-บาท

ค่าใช้จ่ายในแต่ละวันที่เราจดบันทึกได้ดังนี้

วันที่ ๑	จ่ายค่าน้ำ	๒๐๐.-	บาท
	จ่ายค่าไฟฟ้า	๑,๕๐๐.-	บาท
๑ - ๕	จ่ายค่ารถไปทำงานวันละ ๔๐ X ๕ วัน =	๒๐๐.-	บาท
๗	จ่ายค่าผงซักฟอก สบู่ ทิชชู แชมพู ฯลฯ	๕๐๐.-	บาท
๑ - ๗	จ่ายค่าอาหารวันละ ๑๒๐ X ๗ =	๘๔๐.-	บาท
๘	จ่ายค่าครีมทาผิว เครื่องสำอาง ลิปสติค	๒,๐๐๐.-	บาท
	ฯลฯ		

เมื่อเราจดบันทึกได้ในแต่ละวันจนถึงสิ้นเดือน เราก็นำมาจัดหมวดหมู่ก็คือรายการใดเป็นรายได้ก็จะอยู่รวมกันไว้อย่างหนึ่ง รายการใดเป็นค่าใช้จ่าย ก็จะรวมอยู่ด้วยกัน แล้วนำมาสรุปผลดังนี้

รายได้ประจำเดือนนี้เท่ากับ		๑๐,๐๐๐.-บาท
รายจ่ายประจำเดือนนี้		
ค่าน้ำ	๒๐๐.-บาท	
ค่าไฟฟ้า	๑,๔๐๐.-บาท	
ค่ารถไปทำงาน	๘๐๐.-บาท	
ค่าอาหาร	๓,๖๐๐.-บาท	
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	๕๐๐.-บาท	
ค่าใช้จ่ายอื่น	<u>๒,๐๐๐.-บาท</u>	
รวม	<u>๘,๕๐๐.-บาท</u>	<u>๘,๕๐๐.-บาท</u>
เงินเหลือ ณ วันสิ้น เดือน		<u>๑,๕๐๐.-บาท</u>

จะเห็นว่าเงินเหลือ ๑,๕๐๐.-บาท เก็บไว้ใช้ยามจำเป็น เป็นเงินสำรอง เพื่อมีเหตุฉุกเฉินและถ้าเราประหยัดให้มากกว่านี้อีก เราก็จะกลับไปที่ยอดที่จุดไว้ในแต่ละวันว่าวันไหนมีรายการใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็น เราก็สามารถปรับแต่ง การดำรงชีวิตในแต่ละวันใหม่เพื่อทำให้มีเงินเหลือมากขึ้น

จากความหมายของการบัญชีขั้นต้นดังกล่าวนี้ รัฐบาลได้นำหลักเกณฑ์ของการบัญชีมาใช้กับประชาชน โดยประชาสัมพันธ์ว่า มีครอบครัวหนึ่งเมื่อยังไม่ได้ทำบัญชีครัวเรือน ฐานะการเงินติดลบและยากจน บ้านที่อยู่อาศัยเล็กและแคบ เงินในแต่ละเดือนไม่พอใช้ แต่พอมีการทำบัญชีครัวเรือน ความเป็นอยู่ดีขึ้นเรื่อย ๆ การบัญชีฝึกให้คนจดบันทึกรายละเอียดของค่าใช้จ่าย บันทึกรายได้ทั้งหมดที่ได้ เพราะคนเราไม่สามารถจดจำได้ทั้งหมดว่าวันนี้จ่ายอะไรไปบ้าง พอสิ้นเดือนก็รวบรวมยอดดูว่าทั้งหมดต่อเดือนจ่ายไปเท่าไร แต่ละรายการนำมาตรวจดูอีกครั้ง ว่ามีรายการใดบ้างที่สามารถประหยัดได้อีก การที่เราสามารถนำรายการที่จ่ายไปแล้วมาทบทวนดูอีกครั้ง เพื่อสร้างจิตใต้สำนึกให้รู้ถึงการประหยัด ในเดือนต่อไปเราก็จะไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยในรายการนั้น เมื่อฝึกนิสัยในการบันทึกรายละเอียดของการใช้จ่ายได้ก็จะประหยัดได้มากขึ้น และทำให้ในแต่ละเดือนมีเงินเหลือเก็บหรือเงินออมเพิ่มมากขึ้น หนี้สินที่เคยพอกพูนก็จะลดน้อยลงเพราะเราจะหาสาเหตุของการใช้จ่ายเงินที่ทำให้ติดลบได้ว่าตรงจุดไหน เราก็จะแก้ไขในจุดนั้น เป็นการแก้ปัญหที่ตรงประเด็น อาจจะเป็นหนทางหนึ่งทำให้ประชาชนประหยัดและมีเงินออมเพิ่มขึ้น

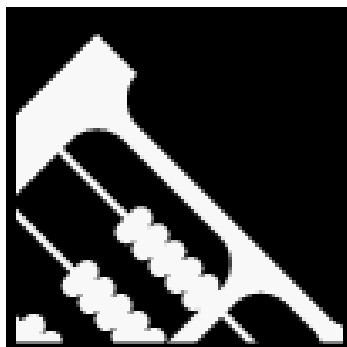
จากที่กล่าวมานี้เป็นเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยของหลักการบัญชีเบื้องต้นเท่านั้น ถ้าท่านต้องการทราบถึงรายละเอียดของบัญชีมากกว่านี้จะหาอ่านได้จากหนังสือหลักการบัญชีเบื้องต้น หรือหลักการบัญชี ๑ ของหลายสำนักพิมพ์ ซึ่งจะหาอ่านได้จากศูนย์หนังสือ ฯ และห้องสมุด รร.นร.

เอกสารอ้างอิง

www.baac.or.th.

จิตต์จิรา ตั้งจิตวงศ์. น.ท.หญิง. หลักการบัญชี.

พรพรรณ เอกเผ่าพันธ์. หลักบัญชีเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

ที่มาของความเชื่อของชาวพุทธเกี่ยวกับเทวดาและพรหม : กรณีศึกษาจากประวัติของพระพาคัยทวารุจิรายเถระ

น.อ.รศ.ทองใบ ชีรานันท์ทางกูร
ประจำโรงเรียนนายเรือ

ในวงวิชาการทางด้านศาสนานั้นเป็นที่รู้กันดีว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประเภท *อเทวนิยม* (Atheism) ซึ่งในพจนานุกรมศัพท์ศาสนาสาทุก อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้นิยามศัพท์ *อเทวนิยม* นี้ว่า เป็นศาสนาประเภทที่มีหลักการและหลักคำสอนซึ่งไม่มีพระเป็นเจ้าหรือเทพเจ้าเป็นจุดศูนย์กลาง แต่ทั้งนี้ก็ได้หมายความว่า พระพุทธศาสนาปฏิเสธแนวความคิดเรื่องเทพเจ้าหรือเทวดาโดยสิ้นเชิง เพราะในคัมภีร์พระไตรปิฎกของพุทธศาสนา ปรากฏว่ามีมากมายหลายแห่งที่กล่าวถึงเรื่องเทวดาและพรหมเอาไว้และก็ได้มีการแยกแยะภพภูมิของเทวดาและพรหมชั้นต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเทวโลกและพรหมโลกเอาไว้เสียอีกด้วย

แต่ในส่วนที่พระพุทธศาสนาไม่ยอมรับนั้น ก็ตรงที่ว่ามีเทพเจ้าหรือเทวดาองค์ใดองค์หนึ่งมีบทบาทสำคัญจนถึงกับว่าทำหน้าที่ก่อกำเนิดชีวิตของโลกและของมนุษย์โดยเป็นผู้สร้างโลก (Creation) เป็นผู้ปลดปล่อยบาป (Salvation) ให้แก่มนุษย์ และเป็นผู้ทำหน้าที่พิพากษาความดีความชั่ว (Judgment) ของมนุษย์ในวันอวสานของโลก เหมือนอย่างศาสนาประเภท *เทวนิยม* (Theism) ต่าง ๆ กล่าวคือ ศาสนาฮินดู ศาสนาซิกข์ ศาสนายิว ศาสนาโซโรอัสเตอร์ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม

นอกจากจะรับรองว่ามีเทพเจ้าหรือพรหมประจำอยู่ในภพภูมิต่าง ๆ แล้ว พระพุทธศาสนาก็ยังมีคติความเชื่อด้วยว่า คนเราบางคนมีญาติ พี่น้องและเพื่อนฝูงที่เคยเกิดร่วมกันมาในอดีตชาติในขณะที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสารที่ไม่มีเบื้องต้นและที่สิ้นสุด ในปัจจุบันอยู่ในเทวโลกและพรหมโลกอีกมากหลาย ซึ่งบรรดาญาติ พี่น้องและเพื่อนฝูงที่อยู่ในเทวโลกและพรหมโลกเหล่านี้บางทีก็จะมาช่วยดลบันดาลนำเราผู้มาเกิดใหม่มนุษย์โลกไปสู่แนวทางที่ถูกต้อง เช่น หากเรามีความเห็นผิด (มิจฉาทิฏฐิ) ก็จะนำทางเราไปสู่ความเห็นถูก (สัมมาทิฏฐิ) เป็นต้น

กอบประด้วยเหตุที่มนุษย์ที่มาจากมนุษย์โลกไม่มีความรู้และไม่มีความสามารถที่จะมองเห็นอนาคตของตนเองได้ แต่พวกเทวดาและพวกพรหมเป็นพวกโอบปาติกะสามารถมีฤทธานุภาพในเรื่องนี้ ชาวพุทธหลายท่านจึงหวังให้เทวดาและพรหมมาให้ความช่วยเหลือในบางครั้งบางคราว

ดังเรื่องที่ว่า มีพระพรหมองค์หนึ่งลงจากพรหมโลกมาแนะนำให้ท่าน “พาคัยทวารุจิรายเถระ” ไปเฝ้าพระพุทธเจ้าและเมื่อไปเฝ้าแล้วก็ได้รับบรรลัทธิขั้นสูงสุดในพระพุทธศาสนา คือเป็นพระอรหันต์ในขณะที่ยังเป็นคฤหัสถ์ และพระพุทธเจ้าก็ยังได้สถาปนาท่านไว้ในตำแหน่งเอตทัคคะ เป็นผู้เลิศกว่าพวกภิกษุผู้บรรลัทธิโดยฉับพลันอีกด้วย

เรื่องของท่านพหิยทวารุจิริยะนี้ เป็นเรื่องที่ท่านพระพุทโธษาจารย์ นักปราชญ์นามอุโฆษชาวอินเดียตอนใต้ ได้นำมาประกอบในอรรถกถา(คำอธิบาย) พระธรรมบท (ธัมมปทัฏฐกถา) พระคาถาที่ ๑๐๑ ซึ่งแสดงให้เห็นตัวอย่างของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเทวดาและมนุษย์ ได้เป็นอย่างดี และจากเรื่องนี้ก็ยังสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชาวพุทธมากมาย ที่แม้ว่าจะนับถือพระรัตนตรัย คือ พระพุทธ พระธรรมและพระสงฆ์เป็นสรณะสูงสุดแล้ว แต่ก็ไม่วายที่จะให้ความนับถือและขอพรจากเทวดาและพระพรหมไปพร้อม ๆ กันด้วย

แต่ที่นำเรื่องนี้มาเสนอก็มิได้หมายความว่า จะให้มนุษย์เราหวังแต่จะพึ่งพาเทวดาและพรหมมาช่วยให้เราบรรลุพระนิพพานหรือบรรลุเป้าหมายใด ๆ ที่เราตั้งไว้แล้ว แต่ต้องการจะบอกว่าเมื่อเรารู้ว่าเรามีญาติและเพื่อนพ้องอยู่ในพรหมโลกและเทวโลกแล้ว เราจะได้มีกำลังใจมุ่งมั่นปฏิบัติคุณงามความดีให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไปเท่านั้นเอง

ความในอรรถกถาพระธรรมบทมีว่า เมื่อพระศาสดาประทับอยู่ในพระเชตวันมหาวิหาร ทรงปรารภพหิยทวารุจิริยะ แล้วตรัสพระคาถาธรรมบทที่ ๑๐๑ มีความโดยพิสดารว่า

นายพหิยะ เกิดในวรรณะแพศย์ ตระกูลกุกุมพี แคว้นพหิยะ ที่มีชื่อเช่นนี้ คงจะเรียกตามชื่อแคว้น เมื่อเจริญวัยขึ้นได้ประกอบอาชีพค้าขายตามบรรพบุรุษ เนื่องจากมีถิ่นฐานอยู่แถบชายฝั่งทะเล จึงอาศัยเรือเดินทะเลบรรทุกสินค้าไปตามเมืองต่าง ๆ สถานที่ที่ติดต่อค้าขายเป็นประจำ ก็คือ แถบสุวรรณภูมิ อันตั้งอยู่ในแคว้นกัมโพชะ ท่านจอดเรือรับส่งขนถ่ายสินค้าที่ทำเรือสุปารกะ ในอปรันตชนบท

การเดินทางเรือค้าขายเป็นไปตามปกติตลอดมา แต่วันหนึ่งขณะที่เรือกำลังแล่นอยู่ในทะเล ได้มีลมพายุเกิดคลื่นใหญ่ซัดเรืออับปางลง ลูกเรือตายทั้งหมด นายพหิยะคนเดียวเท่านั้นที่อาศัยเกาะแผ่นกระดานสามารถพยุงกายมิให้จมน้ำตายเป็นเหยื่อปลาในทะเล พยายามกระเสือกกระสนประคองกายเข้าไปถึงฝั่งที่ทำสุปารกะ แต่นายพหิยะก็มาถึงท่าเพียงตัวเท่านั้น เสื้อผ้าที่สวมใส่หลุดหายไป ในทะเล เหลือแต่ร่างกายที่เปลือยเปล่า

ณ บริเวณท่าเรือสุปารกะนั้น มีพ่อค้าประชาชนหนาแน่น เพราะเป็นศูนย์กลางการขนถ่ายสินค้าและการค้าขาย นายพหิยะนอนหมดแรงอยู่ที่ชายฝั่ง ทั้งหิวทั้งเพลีย นอนคิดหาหนทางเพื่อเอาชีวิตรอดต่อไป แต่รู้สึกเขินอายที่ร่างกายเปลือยเปล่า ไม่มีสิ่งใดปิดบังร่างกายเลย จึงใช้เปลือกไม้บ้างใบไม้บ้าง เท่าที่จะหาได้มาทำเป็นเครื่องปิดบังแทนเสื้อผ้า และได้อาศัยร่มเงาที่ศาลเทพารักษ์แห่งหนึ่งใกล้ๆ บริเวณท่าเรือสุปารกะนั้น พอคความเหนื่อยเพลียบรรเทาแล้ว จึงถือแผ่นกระเบื้องเที่ยวขออาหารจากชาวบ้าน

ในสมัยนั้น คำว่า “พระอรหันต์” เป็นคำที่ประชาชนกล่าวขานกันทั่วไปว่า มีอยู่ที่โน่นบ้าง มีอยู่ที่นี้บ้าง แต่ยังไม่เคยมีผู้ใดได้เคยพบพระอรหันต์จริง ๆ เลย พอได้เห็นนายพาหิยะผู้นั่งเปลือกไม่มีร่างกายผายผอม ถือแผ่นกระเบื้องเดินมาในลักษณะอย่างนั้น ต่างก็พากันเข้าใจว่า “นี่แหละคือพระอรหันต์”

พวกคนทั้งหลายจึงพากันให้อาหารบริโภคอย่างอุดมสมบูรณ์ พร้อมทั้งเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ทำให้นายพาหิยะร่างกายแข็งแรงขึ้น และเกิดความคิดว่า ที่ได้อาหารมาบริโภคอุดมสมบูรณ์เช่นนี้เพราะการเปลือกกาย ถ้าสวมใส่เสื้อผ้าแล้วจะทำให้เสื่อมจากลาภสักการะ ดังนั้นจึงปฏิเสธที่จะยอมรับเสื้อผ้ามาสวมใส่ เพราะเกิดความคิดว่า “ถ้าสวมใส่เสื้อผ้าแล้ว จะทำให้เสื่อมจากลาภสักการะ”

อีกทั้งนายพาหิยะก็เริ่มเข้าใจผิดคิดว่าตนเป็นพระอรหันต์จริงๆ จึงดำรงชีวิตและปฏิบัติตนไปตามนั้น เมื่อไปไม้และเปลือกไม้เก่าแห้งแล้วก็เปลี่ยนใหม่อยู่เรื่อยๆ ด้วยเหตุนี้จึงได้นามต่อท้ายชื่อว่า “ทารุจิริยะ” และเรียกชื่อเต็ม ๆ ว่า “พาหิยกทารุจิริยะ” ซึ่งแปลว่า พาหิยะผู้มีเปลือกไม้เป็นเครื่องนุ่งห่ม และได้ดำเนินชีวิตโดยทำนองนี้เรื่อยมาเป็นเวลานาน

วันหนึ่ง ได้มีพระพรหมองค์หนึ่ง ผู้เคยเป็นเพื่อนเก่าที่เคยปฏิบัติธรรมร่วมกันมาในอดีตชาติกับนายพาหิยะ และได้บรรลุธรรมถึงขั้นอนาคามีผล เมื่อตายแล้วได้ไปเกิดในพรหมโลกชั้นสุทธาวาส ได้ติดตามดูพฤติกรรมของนายพาหิยะมาตลอด เห็นว่าเพื่อนกำลังปฏิบัติผิดทาง ดำเนินชีวิตด้วยการลวงโลก ซึ่งจะทำให้ไปเกิดในทุคติอบายภูมิ จึงลงมาเตือนให้สติว่า

“พาหิยะ ท่านไม่ใช่พระอรหันต์ บัดนี้ พระอรหันต์ที่แท้จริงเกิดขึ้นแล้วในโลก ขณะนี้ พระองค์ประทับอยู่ ณ พระเชตวันมหาวิหาร เมืองสาวัตถี แคว้นโกศล”

นายพาหิยะได้ฟังคำเตือนของพระพรหมผู้เป็นเพื่อนเก่าแล้วเกิดความสลดใจในการกระทำของตน รู้สึกสำนึกผิดเลิกละการกระทำนั้น และเกิดความปีติยินดีที่ทราบว่า พระพุทธเจ้าเกิดขึ้นแล้วในโลก

เขาจึงรีบเดินทางจากท่าเรือสุปปารกะ มุ่งมาเมืองสาวัตถี ซึ่งมีระยะทางถึง ๑๒๐ โยชน์ (ราว ๑๕๒ กิโลเมตร) เดินทางทั้งวันทั้งคืนอย่างรีบร้อน เพื่อเข้าเฝ้าพระบรมศาสดาให้เร็วที่สุด เพราะมีลางสังหรณ์ว่าความตายจะมาถึงตน เมื่อเดินทางมาถึงเมืองสาวัตถี ในเวลารุ่งเช้าแล้ว รีบตรงไปยังพระเชตวันมหาวิหาร

เมื่อได้ทราบข่าว ขณะนี้ พระบรมศาสดาเสด็จเข้าไปบิณฑบาตในเมือง จึงรีบติดตามไปในเมือง และได้พบพระผู้มีพระภาคกำลังเสด็จบิณฑบาตอยู่ ด้วยความปีติยินดีเป็นอย่างมาก เข้าไปกราบแทบพระบาทแล้ว กราบทูลขอให้แสดงธรรมให้ฟัง พระพุทธองค์ตรัสห้ามว่า “พาหิยะ เวลานี้มิใช่เวลาแสดงธรรม”

พาทิยะได้พยายามกราบทูลวิงวอนถึง ๓ ครั้ง พระบรมศาสดาจึงทรงแสดงธรรมให้ฟัง โดยตรัสสอนให้สำรวมอินทรีย์ คือ เมื่อเห็นรูปก็สักแต่ได้เห็น ได้ยินเสียงก็สักแต่ได้ยิน ได้กลิ่นก็สักแต่ได้กลิ่น ลิ้มรสก็สักแต่ลิ้มรส และสัมผัสก็สักแต่สัมผัส ใจรับรู้อารมณ์ก็สักแต่รับรู้ อย่าได้ยินดียินร้ายในสิ่งเหล่านั้น และหมั่นสำเหนียกศึกษาในไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา อยู่เป็นนิตย์

นายพาทิยะส่งจิตไปตามกระแสพระธรรมเทศนา ก็ได้บรรลุพระอรหัตตผลในทันที ท่านได้กราบทูลขออุปสมบท แต่พระพุทธองค์ทรงทราบด้วยพระญาณพิเศษว่า ในอดีตชาติ ท่านพาทิยะไม่เคยทำการสงเคราะห์พระภิกษุสามเณรด้วยบาตรและจีวรมาเลย เมื่อบวชแล้วบาตรและจีวรที่จะเกิดด้วยบุญฤทธิ์ก็จะมี

พระองค์จึงรับสั่งให้ท่านไปหาบาตรและจีวรมาให้ครบก่อน และในขณะที่ท่านกำลังแสวงหาบาตรและจีวรอยู่นั้น ได้ถูกอมนุษย์ผู้เคยเป็นศัตรูกันมาแต่อดีตชาติ เข้าสิงร่างแม่โคลูกอ่อนเข้าขวิดท่านตาย ท่านนิพพานตั้งแต่นั้นไม่ได้บวช

พระพุทธองค์เสด็จกลับจากบิณฑบาต ทอดพระเนตรเห็นศพของท่านนอนตายอยู่ริมทาง จึงรับสั่งให้ภิกษุที่ติดตามเสด็จมาจัดการจาปนกิจให้ท่านและให้สร้างสถูปใส่อังคารธาตุของท่านเอาไว้ให้ผู้คนบูชา

เมื่อเสด็จกลับถึงพระเชตวันมหาวิหารแล้ว พระศาสดาได้ตรัสกับภิกษุทั้งหลายว่า พาทิยะได้นิพพานแล้ว และได้ตรัสบอกภิกษุทั้งหลายด้วยว่า พาทิยะเป็นผู้เลิศกว่าภิกษุทั้งหลาย(เอตทัคคะ)ทางด้านตรัสรู้เร็ว(ชิปปาภิญญา)

พระดำริสของพระศาสดาได้สร้างความงุนงงแก่พระภิกษุทั้งหลายเป็นอย่างยิ่ง พระภิกษุเหล่านั้นทูลถามพระศาสดาว่าพาทิยะเป็นพระอรหันต์ได้อย่างไรและเป็นตั้งแต่เมื่อใด พระศาสดาตรัสว่า “พาทิยะบรรลุพระอรหัตตผลเมื่อตอนที่ได้รับคำแนะนำของเราขณะยืนอยู่บนถนนเมื่อตอนที่เราบิณฑบาตอยู่นั้น”

พวกพระภิกษุเกิดความสงสัยอยู่ต่อไปว่า เขาจะบรรลุพระอรหัตตผลได้อย่างไรในเมื่อเขาฟังธรรมะจากพระศาสดาเพียงไม่กี่ประโยค ดังนั้นพระศาสดาจึงตรัสว่า ถ้อยคำจะเอื้อประโยชน์หรือไม่ได้อยู่ที่ปริมาณหรือความยาวของถ้อยคำ แต่อยู่ที่คุณภาพ

จากนั้นพระศาสดาได้ตรัสพระคาถาธรรมบทนี้ว่า

สหสส์ อปี เจ วาจา

อนตถปทสมฺหิตา

เอกํ อตถปทํ เสยฺโย

ยํ สุตวา อุปสมฺมติ.

คำพูดที่เหลวไหลไร้ประโยชน์ตั้งพันคำ

ก็สู้คำพูดที่มีประโยชน์คำเดียวไม่ได้

เพราะฟังแล้วทำให้จิตใจสงบ.

เอกสารอ้างอิง

พจนานุกรมศัพท์ศาสนาสากล อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ :
ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๒.

พระครูกลุณฺณสิทฺธิวัฒน์. เอตทัคคะในพระพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ บริษัท สหธรรมิก
จำกัด, ๒๕๔๖.

เสฐียรพงษ์ วรรณปก. พุทธวจนะในธรรมบท. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์, ๒๕๒๒.

รายงานการวิจัย

ความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

น.อ.หญิง ดร. ประอร สุหนทรวีภาต

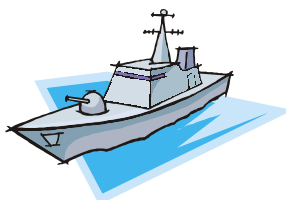
ร.อ.หญิง จุฬาวลัย สุหนทรวีภาต ร.ท.หญิง ธรรมรส ช่างไม้งาม
กองสถิติและวิจัย โรงเรียนนายเรือ

สารสังเขป

การวิจัยความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพเรือ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพการดำเนินงาน / ความพึงพอใจ กระบวนการสอบคัดเลือก และศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา การสอบคัดเลือก ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่มา สอบคัดเลือกภาควิชาการ จำนวน ๑,๙๐๙ คน และนักเรียนที่ผ่านการสอบคัดเลือกในรอบแรก ที่มาสอบ ภาคความเหมาะสม จำนวน ๑๒๐ คน โดยใช้แบบสำรวจเชิงประเมินความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือก และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ(Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

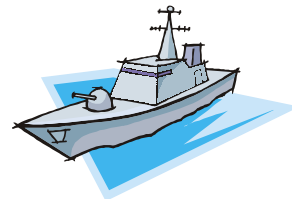
ผลการวิจัยโดยสรุป

๑. สถานภาพผู้ตอบแบบสำรวจ : ผู้เข้าสอบภาควิชาการ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้น ม.๓ (ร้อยละ ๕๙.๘๒) สมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือทางไปรษณีย์ (ร้อยละ ๕๕.๒๖) สอบภาควิชาการที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ร้อยละ ๕๑.๐๗) และที่มหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต (ร้อยละ ๔๘.๙๓) ส่วนใหญ่สอบคัดเลือกในครั้งนี้เป็นครั้งแรก (ร้อยละ ๖๘.๑๕) และส่วนใหญ่ สมัครสอบทั้ง ๔ เหล่า (ร้อยละ ๗๓.๑๘) สำหรับ ผู้ผ่านการสอบคัดเลือกภาควิชาการ ส่วนมาก จบการศึกษาระดับชั้น ม.๔ (ร้อยละ ๔๒.๕๐) ส่วนใหญ่สอบคัดเลือก ในครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๒ (ร้อยละ ๖๖.๖๗) ส่วนใหญ่สอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารทั้ง ๔ เหล่า (ร้อยละ ๘๕.๘๓) และส่วนใหญ่ สอบผ่านการคัดเลือกภาควิชาการมากกว่า ๑ เหล่า (ร้อยละ ๖๓.๓๓)

๒. ความพึงพอใจในคุณภาพการดำเนินงานสอบคัดเลือก : การสอบภาควิชาการ กลุ่มตัวอย่างผู้สอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ในเรื่องการจำหน่ายระเบียบการรับสมัคร การรับสมัคร และการสอบคัดเลือกภาควิชาการ โดยมีความพึงพอใจในระดับค่อนข้างมาก ในเรื่องการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการรับสมัคร การสอบภาคความเหมาะสม ผู้สอบผ่านการคัดเลือกในรอบแรก มีระดับความพึงพอใจในคุณภาพการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ ภาคความเหมาะสม ในระดับมาก ในทุกขั้นตอน ทั้งการตรวจสอบสภาพจิต การสัมภาษณ์ท่วงทีวาจา การสอบพลศึกษา และการตรวจร่างกาย

๓. ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้สอบในการปรับปรุงและพัฒนาการสอบคัดเลือก : **ข้อคิดเห็นผู้สอบที่มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต :** ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ดูแล ควบคุม จัดระบบการเข้าอาคาร และเข้าห้องสอบให้เป็นระบบ ระเบียบมากขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้า (ตอบ ๑๐ คน) ควรรับนักเรียนนายเรือ ให้มากขึ้น (ตอบ ๑๐ คน) ควรสอบครั้งวันโดยใช้ข้อสอบชุดเดียวรวมทุกวิชา (ตอบ ๑๐ คน) **ข้อคิดเห็นผู้สอบที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง :** ห้องสอบอากาศร้อนมาก ทำให้ขาดสมาธิในการทำข้อสอบ (ตอบ ๑๔๔ คน) ควรปรับปรุงสถานที่สอบให้ดีขึ้น (ตอบ ๒๐ คน) ควรเปลี่ยนสถานที่สอบใหม่ (ตอบ ๑๙ คน) ข้อสอบยากมาก (ตอบ ๑๕ คน) ควรลดเวลาในการสอบให้เหลือครึ่งวัน (ตอบ ๑๕ คน) การจัดระเบียบ จัดแถวก่อนเข้าห้องสอบไม่ดี (ตอบ ๑๔ คน)

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กระบวนการสอบคัดเลือกบุคคลพลเรือนเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ คือกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการคัดสรรปัจจัยนำเข้าสู่กระบวนการผลิตนายทหารของโรงเรียนนายเรือ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์และการจำหน่ายระเบียบการรับสมัคร การรับสมัคร การสอบภาควิชาการ และการสอบภาคความเหมาะสม โดยในปีที่ผ่านมา กองทัพเรือได้สั่งการให้โรงเรียนนายเรือดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการกองทัพเรือ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ด้านคุณภาพการให้บริการ เฉพาะเรื่องของระดับความพึงพอใจในการสร้างความโปร่งใสของกระบวนการคัดเลือกบุคคลพลเรือนเข้าเป็นนักเรียนทหาร โดยการออกแบบสอบถาม ผู้ได้รับบริการให้ครอบคลุมด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งกองสถิติและวิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์คุณภาพ / ความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพเรือ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ สรุปได้ว่า

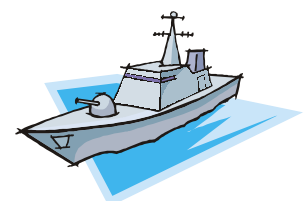
นักเรียนผู้สอบคัดเลือก / ผู้ใช้บริการ มีความพึงพอใจในคุณภาพของกระบวนการสอบคัดเลือก อยู่ในระดับดีถึงดีมากในทุกกระบวนการ ทั้งในด้านรูปแบบวิธีการ ขั้นตอนการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของความโปร่งใสยุติธรรม รัดกุม เป็นระบบนั้นอยู่ในระดับดีมาก และโรงเรียนนายเรือได้เสนอผลการประเมินให้กองทัพเรือทราบแล้ว ด้วยความสำคัญดังกล่าว กองสถิติและวิจัย ได้บรรจุ การวิจัยความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือก นักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ ไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๕๘ เพื่อประเมินคุณภาพ การดำเนินงาน / ความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือก ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาการสอบคัดเลือกให้ดียิ่งขึ้นในปีต่อไปอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อประเมินคุณภาพการดำเนินงาน / ความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ
๒. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาการสอบคัดเลือกให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่สอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพเรือ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๑๘,๗๘๒ คน
๒. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒,๐๒๙ คน ประกอบด้วย
 - ๒.๑ นักเรียนที่มาสอบคัดเลือกเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือภาควิชาการ ที่มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต และมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๘ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ๑,๙๐๙ คน
 - ๒.๒ นักเรียนที่ผ่านการสอบคัดเลือกในรอบแรก และเข้ารับการสอบคัดเลือกรอบที่สอง (ภาคความเหมาะสม) ที่โรงเรียนนายเรือ ในวันที่ ๑๘-๒๑ เมษายน ๒๕๕๘ รวม ๑๒๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจเชิงประเมินความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ ประกอบด้วย สถานภาพผู้ตอบ การประเมินคุณภาพการดำเนินงาน / ความพึงพอใจในการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการสอบคัดเลือก ฯ มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) แบบมาตรฐานค่า (Rating Scale) ๔ ระดับ คือ ดีมาก = ๔ , ดี = ๓ , พอใช้ = ๒ , ควรปรับปรุง = ๑ และข้อคำถามปลายเปิด (Opened-end Form)

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (SPSS) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในส่วนของแบบสำรวจที่มีลักษณะเป็นมาตรฐานค่า ๔ ระดับ มีเกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๓.๕๐-๔.๐๐	หมายความว่า	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๐๐-๓.๔๙	หมายความว่า	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๐-๒.๙๙	หมายความว่า	มีความพึงพอใจปานกลางค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๐๐-๒.๔๙	หมายความว่า	มีความพึงพอใจปานกลางค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๐-๑.๙๙	หมายความว่า	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐-๑.๔๙	หมายความว่า	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

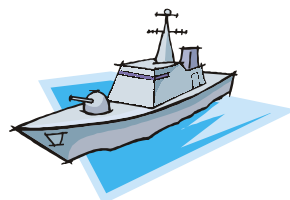

สรุปผลการวิจัย

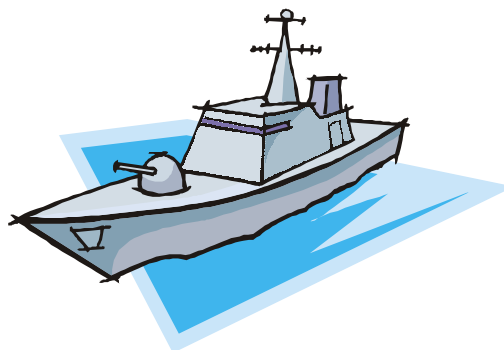
การวิจัยเชิงสำรวจความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารใน ส่วนของกองทัพเรือ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เพื่อทราบระดับความพึงพอใจในคุณภาพของการดำเนินงาน การสอบคัดเลือก ฯ ศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาการสอบคัดเลือกให้มี คุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป สรุปผลได้ดังนี้

ตาราง : สรุปผลการสำรวจความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

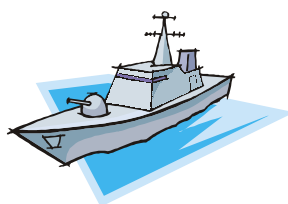
รายการสรุป		
<p>๑. ความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ ภาควิชาการ</p> <p>๑.๑ สถานภาพผู้ตอบแบบสำรวจ</p> <p>๑.๑.๑ ระดับการศึกษา</p> <p>๑.๑.๒ วิธีการสมัครสอบคัดเลือก ฯ</p> <p>๑.๑.๓ สถานที่ในการสอบคัดเลือก ฯ</p> <p>๑.๑.๔ จำนวนครั้งที่สอบคัดเลือก ฯ</p> <p>๑.๑.๕ จำนวนโรงเรียนเหล่าที่สมัครสอบ</p>	<p>สถานภาพ</p> <p>ส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้น ม.๓</p> <p>ส่วนใหญ่สมัครสอบทางไปรษณีย์</p> <p>สอบคัดเลือกที่ ม.รามคำแหง</p> <p>สอบคัดเลือกที่ ม.เกษมบัณฑิต</p> <p>ส่วนใหญ่สอบคัดเลือก ฯ</p> <p>ในครั้งนี้เป็นครั้งแรก</p> <p>ส่วนใหญ่สมัครสอบทั้ง ๔ เหล่า</p>	<p>ร้อยละ</p> <p>๕๙.๘๒</p> <p>๕๕.๒๖</p> <p>๕๑.๐๗</p> <p>๔๘.๙๓</p> <p>๖๘.๑๕</p> <p>๗๓.๑๘</p>
<p>๑.๒ ความพึงพอใจในคุณภาพการดำเนินการ สอบคัดเลือก ฯ</p> <p>๑.๒.๑ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการรับสมัคร</p> <p>๑.๒.๒ การจำหน่ายระเบียบการรับสมัคร</p> <p>๑.๒.๓ การรับสมัครที่ โรงเรียนนายเรือ</p> <p>๑.๒.๔ การรับสมัครที่ โรงเรียนนายเรืออากาศ</p> <p>๑.๒.๕ การรับสมัครทางไปรษณีย์</p> <p>๑.๒.๖ การสอบคัดเลือกภาควิชาการ (ม.เกษมบัณฑิต, ม.รามคำแหง)</p>	<p>ระดับความพึงพอใจ</p> <p>ค่อนข้างมาก</p> <p>มาก</p> <p>มาก</p> <p>มาก</p> <p>มาก</p> <p>มาก</p>	<p>ค่าเฉลี่ย(\bar{X})</p> <p>$\bar{X} = ๒.๙๙$</p> <p>$\bar{X} = ๓.๑๐$</p> <p>$\bar{X} = ๓.๑๗$</p> <p>$\bar{X} = ๓.๒๖$</p> <p>$\bar{X} = ๓.๑๑$</p> <p>$\bar{X} = ๓.๒๘,$</p> <p>$\bar{X} = ๓.๐๕$</p>

รายการสรุป		
๑.๓ ความคิดเห็น/ความเหมาะสมของ การรับสมัครร่วมกัน ทุกโรงเรียน โดยใช้สถานที่ของโรงเรียนนายเรืออากาศ	ความคิดเห็น ส่วนใหญ่เห็นว่ามีเหมาะสม	ร้อยละ ๘๓.๒๙
๑.๓.๑ ความสะดวก / ประหยัดเวลา	ส่วนใหญ่เห็นด้วย	๘๗.๘๕
๑.๓.๒ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	ส่วนใหญ่เห็นด้วย	๗๙.๗๘
<p>๑.๔ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาการสอบคัดเลือก</p> <p>๑.๔.๑ ข้อคิดเห็นของผู้สอบที่มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต : ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ดูแล ควบคุม จัดระบบการเข้าอาคาร และเข้าห้องสอบให้เป็นระบบ ระเบียบมากขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้า (ตอบ ๑๐ คน) ควรรับนักเรียนนายเรือให้มากขึ้น (ตอบ ๑๐ คน) ควรสอบครึ่งวัน โดยใช้ข้อสอบชุดเดียวรวมทุกวิชา (ตอบ ๑๐ คน) ค่าสมัครแพงเกินไป (ตอบ ๘ คน) ควรเพิ่มสถานที่ในการสมัครรวมทุกเหล่าให้มีหลายที่ นอกเหนือจาก โรงเรียนนายเรืออากาศ เพื่อความสะดวกและไม่เสียเวลา (ตอบ ๕ คน) ควรลดระดับความยากของข้อสอบลง (ตอบ ๕ คน) การจัดโต๊ะสอบติดกันเกินไป (ตอบ ๔ คน) ควรประชาสัมพันธ์การรับสมัคร ให้มากขึ้นทั้งทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต (ตอบ ๔ คน) ควรเพิ่มห้องสุขาให้มากขึ้น เพราะมีน้อย ไม่เพียงพอ (ตอบ ๔ คน) ร้านอาหาร เครื่องดื่ม ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้มาสอบ (ตอบ ๔ คน)</p> <p>๑.๔.๒ ข้อคิดเห็นของผู้สอบที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒ : ห้องสอบอากาศร้อนมาก ควรมีเครื่องปรับอากาศเพราะทำให้ขาดสมาธิในการทำข้อสอบ (ตอบ ๑๔๔ คน) ควรปรับปรุงสถานที่สอบให้ดีขึ้น (ตอบ ๒๐ คน) ควรเปลี่ยนสถานที่สอบใหม่ เช่น อิมแพค อารีนา เมืองทองธานี (ตอบ ๑๙ คน) ข้อสอบยากมาก (ตอบ ๑๕ คน) ควรลดเวลาในการสอบให้เหลือครึ่งวัน โดยใช้ข้อสอบชุดเดียวรวมทุกวิชาเช่นเดียวกับ รร.จปร. และ รร.นรต. (ตอบ ๑๕ คน) การจัดระเบียบ จัดแถวก่อนเข้าห้องสอบไม่ดีไม่เป็นระบบ (ตอบ ๑๔ คน) พัดลมมีน้อยเกินไป (ตอบ ๗ คน) ควรมีกรรมการคุมสอบมากขึ้น (ตอบ ๖ คน) เหมาะสมดีแล้ว (ตอบ ๔ คน) จำนวนห้องน้ำไม่เพียงพอกับการใช้ของนักเรียน (ตอบ ๔ คน) ควรเพิ่มระยะเวลาในการสมัครทางไปรษณีย์ให้นานขึ้น (ตอบ ๔ คน)</p>		

รายการสรุป		
<p>๒. ความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือกเข้า เป็นนักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพเรือ ภาคความเหมาะสม</p> <p>๒.๑ สถานภาพของผู้สอบภาคความเหมาะสม</p> <p>๒.๑.๑ ระดับการศึกษา</p> <p>๒.๑.๒ จำนวนครั้งที่สอบคัดเลือกเข้าเป็น นตท.(ทร.)</p> <p>๒.๑.๓ จำนวนเหล่าทัพที่สมัครสอบ ฯ</p> <p>๒.๑.๔ จำนวนเหล่าทัพที่สอบผ่านภาควิชาการ</p> <p>๒.๑.๕ ลำดับความยากของข้อสอบคัดเลือก ตามความคิดเห็นของผู้สอบผ่านภาควิชาการ</p> <p>ความยากลำดับที่ ๑</p> <p>ความยากลำดับที่ ๒</p> <p>ความยากลำดับที่ ๓</p> <p>ความยากลำดับที่ ๔</p>	<p>สถานภาพ</p> <p>ส่วนมากจบการศึกษาระดับชั้น ม.๔</p> <p>ส่วนใหญ่สอบคัดเลือกในครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๒</p> <p>ส่วนใหญ่สอบคัดเลือกเข้าเป็น นตท.ทั้ง ๔ เหล่า</p> <p>ส่วนใหญ่สอบผ่านภาควิชาการ</p> <p>ทหารอากาศ</p> <p>ทหารเรือ</p> <p>ทหารบก</p> <p>ตำรวจ</p>	<p>ร้อยละ</p> <p>๔๒.๕๐</p> <p>๖๖.๖๗</p> <p>๘๕.๘๓</p> <p>๖๓.๓๓</p> <p>๖๑.๖๗</p> <p>๔๑.๖๗</p> <p>๔๕.๐๐</p> <p>๘๓.๓๔</p>
<p>๒.๒ ความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือก เข้าเป็น นักเรียนเตรียมทหารในส่วนของกองทัพเรือ ภาคความ เหมาะสม</p> <p>๒.๒.๑ การสัมภาษณ์ที่วางที่วาจา</p> <p>๒.๒.๒ การสอบพลศึกษา</p> <p>๒.๒.๓ การตรวจร่างกาย</p> <p>๒.๒.๔ การตรวจสุขภาพจิต</p>	<p>ระดับความพึงพอใจ</p> <p>มาก</p> <p>มาก</p> <p>มาก</p> <p>มาก</p>	<p>ค่าเฉลี่ย (\bar{X})</p> <p>๓.๒๕</p> <p>๓.๓๑</p> <p>๓.๓๐</p> <p>๓.๒๓</p> <p>๓.๑๖</p>

อภิปรายผลการวิจัย

๑. การสอบคัดเลือกบุคคลพลเรือนเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ นั้น โรงเรียนนายเรือได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลานานในรูปแบบของคณะกรรมการจนเป็นกระบวนการ ที่เป็นระบบ รัดกุม โปร่งใส และยุติธรรม จึงทำให้ผลการวิจัยความพึงพอใจในกระบวนการสอบคัดเลือก ปีการศึกษา ๒๕๕๗ และ ๒๕๕๘ นี้ ผู้ใช้บริการ คือ นักเรียนผู้ผ่านกระบวนการสอบคัดเลือกทั้งภาควิชาการและความเหมาะสมของโรงเรียนนายเรือ ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (การสอบภาควิชาการมีขั้นตอนโปร่งใส รัดกุม เป็นระบบมาก $\bar{X} = ๓.๕๓$ กรรมการคุมสอบด้วยความยุติธรรมมากที่สุด $\bar{X} = ๓.๕๒$ และการสอบภาคความเหมาะสมมีขั้นตอนยุติธรรมโปร่งใส รัดกุม เป็นระบบมาก $\bar{X} = ๓.๓๖$)

๒. สถานที่สอบภาควิชาการทั้ง ๒ แห่ง มีความแตกต่างกันมากในด้านสภาพแวดล้อมของห้องสอบซึ่งสนามสอบมหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒ (บางนา) มีอาคารร้อนมากเนื่องจากไม่มีเครื่องปรับอากาศแต่ที่มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตห้องสอบติดเครื่องปรับอากาศทุกห้องสอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยความพึงพอใจด้านสถานที่สอบภาควิชาการ ปรากฏว่ามีความพึงพอใจในสนามสอบที่มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๒๘$) ส่วนที่สนามสอบมหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒ (บางนา) นั้นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ($\bar{X} = ๒.๓๓$) และนักเรียนผู้สอบที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงให้ข้อคิดเห็นว่าการปรับปรุง / เปลี่ยนสถานที่สอบใหม่ให้เหมาะสมขึ้น

๓. ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เป็นปีแรกที่มีการรับสมัครสอบคัดเลือกเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหารของทุกเหล่าทัพพร้อมกัน โดยใช้สถานที่โรงเรียนนายเรืออากาศ ซึ่งผู้สอบภาควิชาการที่ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๘๓.๒๙) เห็นว่ามีความเหมาะสม โดยให้ความคิดเห็นว่ามีความสะดวก / ประหยัดเวลา (ร้อยละ ๘๗.๘๕) และประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (ร้อยละ ๗๙.๗๘)

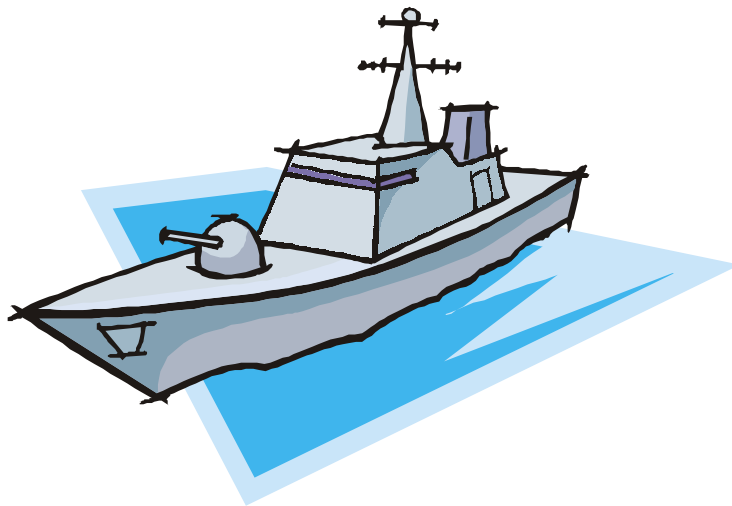
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

๑. การสอบคัดเลือกภาควิชาการทั้งที่สนามสอบมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต และมหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒ (บางนา) ได้รับความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องกรรมการคุมสอบด้วยความยุติธรรม และพึงพอใจมากในขั้นตอนในการสอบที่โปร่งใส รัดกุม เป็นระบบ ตลอดจนปริมาณ และ คุณภาพของกรรมการและเจ้าหน้าที่ จึงสมควรที่จะดำรงสภาพที่ดีมากขึ้นให้คงอยู่ต่อไป

๒. ควรพิจารณาเปลี่ยนแปลงสถานที่สอบที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒ (บางนา) ซึ่งได้รับความพึงพอใจต่ำสุดอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย เนื่องจากความไม่สะดวกในการเดินทาง และสภาพห้องสอบที่ไม่เหมาะสม อากาศร้อนมาก เกิดความเสียเปรียบผู้ที่สอบในห้องปรับอากาศที่สนามสอบมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

๓. ควรดำเนินการรับสมัครร่วมกับโรงเรียนเหล่าทัพอื่น เช่นที่โรงเรียนนายเรืออากาศต่อไป โดยไม่ต้องมาสมัครเพิ่มเติมที่โรงเรียนนายเรือเพราะนอกจากจะประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายของผู้สมัครแล้วยังเป็นการประหยัดทั้งกำลังพล เวลา และค่าใช้จ่ายของโรงเรียนนายเรือด้วย

๔. คณะกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลพลเรือนเข้าเป็นนักเรียนเตรียมทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ ควรพิจารณาส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และค่อนข้างมากนั้น ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้สอบคัดเลือก

ข่าวนายเรือ

กองบรรณาธิการวารสารโรงเรียนนายเรือ

การจัดทำโครงการทางวิศวกรรม โครงการวิจัยหรือโครงการวิทยากรของนักเรียนนายเรือ

หลักสูตรโรงเรียนนายเรือ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้ นักเรียนนายเรือ ชั้นปีที่ ๕ และชั้นปีที่ ๔ ทุกคน ทุกสาขาวิชา จะต้องจัดทำโครงการทางวิศวกรรม โครงการวิจัยหรือโครงการวิทยากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำความรู้ทางทฤษฎีและหลักการทางวิชาการที่ได้ศึกษามาสร้างหรือพัฒนาให้เป็นผลผลิต โดยทำการศึกษาและวิเคราะห์ ในเรื่องที่มีความสำคัญ หรือมีความสนใจเป็นพิเศษ เพื่อต้องการผลผลิตที่เป็นชิ้นงาน สิ่งประดิษฐ์หรือโปรแกรมประดิษฐ์ซึ่งจะนำไปสู่การวิจัยและพัฒนาต่อไปในอนาคต สำหรับในปีการศึกษา ๒๕๔๘ กองวิชาต่าง ๆ ในฝ่ายศึกษา โรงเรียนนายเรือ ได้มีการจัดทำโครงการทางวิศวกรรม โครงการวิจัยหรือโครงการวิทยากรของนักเรียนนายเรือ ดังนี้ :-

การจัดทำโครงการทางวิศวกรรมไฟฟ้าของ นักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๕ จำนวน ๔ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการเครื่องช่วยค้นหาความถี่เสียงใต้น้ำ

อาจารย์ที่ปรึกษา : น.อ.สมมาตร กุบกระบี, น.ต.กฤษณพันธ์ จันทร์เต็ม

โครงการนี้เป็นการสร้างอุปกรณ์ต้นแบบของเครื่องช่วยค้นหาวัตถุใต้น้ำ โดยใช้หลักการของความถี่เสียง เพื่อใช้ศึกษาและพัฒนาไปสู่การใช้งานจริงในการค้นหาทุ่นระเบิดของนักประดาน้ำ ซึ่งจะช่วยประหยัดงบประมาณของกองทัพเรือในการจัดซื้อเครื่องช่วยค้นหาวัตถุใต้น้ำจากต่างประเทศที่มีราคาแพง

๒. โครงการอุปกรณ์ช่วยเดินทางด้วย GPS

อาจารย์ที่ปรึกษา : น.ต.วิทยา ปัญญาวรญาณ

โครงการนี้เป็นการสร้างอุปกรณ์ เพื่อเชื่อมต่อเครื่องรับสัญญาณ GPS กับเครื่องคอมพิวเตอร์แบบไร้สาย โดยผ่าน RS232 สามารถแสดงตำแหน่งและติดตามการเคลื่อนที่ของยานพาหนะได้ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการเดินเรือได้

๓. โครงการนาฬิกาดิจิตอล

อาจารย์ที่ปรึกษา : น.อ.ผศ.นพปฎล ชะนะ

โครงการนี้เป็นการสร้างนาฬิกาดิจิตอลขนาดใหญ่ที่สามารถตั้งเวลา และวัดอุณหภูมิได้ โดยใช้หลักการทำงานของ IC (Integrated Circuit) มาช่วยในการควบคุมฐานเวลาและวัดอุณหภูมิ ซึ่งสามารถใช้แสดงเวลาในห้องสอบที่มีขนาดใหญ่ ทำให้ผู้สอบและผู้คุมสอบสามารถบริหารเวลาในการสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. โครงการระบบควบคุมการยิงแบบใช้กระบวนกรประมวลผลภาพดิจิตอล

อาจารย์ที่ปรึกษา :	น.อ.ผศ.ภาณุวัชร	ศรีโปดก
	น.อ.ผศ.นพปฎล	ชะนะ
	น.ต.สุรศักดิ์	พรมมาหอม
	ร.อ.อุดมศักดิ์	บุญประเสริฐ

โครงการนี้เป็นการสร้างต้นแบบเครื่องควบคุมการยิงแบบใช้เทคนิคการประมวลผลภาพ โดยใช้กล้องบันทึกภาพดิจิตอลเป็นอุปกรณ์ในการตรวจจับและค้นหาเป้าเพื่อใช้ศึกษาและพัฒนาสร้างชิ้นใช้งานจริง ซึ่งจะช่วยให้ประหยัดงบประมาณของกองทัพเรือ ไม่ต้องสั่งซื้อระบบควบคุมการยิงจากต่างประเทศที่มีราคาแพง

การจัดทำโครงการทางวิศวกรรมไฟฟ้าของนักเรียนนายเรือชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๔ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการวิจัยและพัฒนาเครื่องกำเนิดไฟฟ้าจากกังหันลม

อาจารย์ที่ปรึกษา : น.ต.จิระวัฒน์ ทองเรือง

โครงการนี้เป็นการสร้างต้นแบบเครื่องผลิตกระแสไฟฟ้าจากกังหันลมขนาดเล็ก โดยใช้พลังงานจากลมมาช่วยในการผลิตกระแสไฟฟ้า เพื่อใช้ศึกษา และพัฒนาสร้างให้มีกำลังในการผลิตกระแสไฟฟ้ามากขึ้นในอนาคต ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จากพลังงานทดแทนจากธรรมชาติ

๒. โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำพลังงานคลื่นมาใช้งานในชีวิตประจำวัน

อาจารย์ที่ปรึกษา : น.ต.ผศ.दनัย ปฏิยุทธ์

โครงการนี้เป็นโครงการต่อเนื่อง โดยในปีการศึกษานี้จะเป็นการสร้างอุปกรณ์ต้นแบบสำหรับผลิตคลื่นเพื่อนำมาผลิตกระแสไฟฟ้าเท่านั้น

๓. โครงการพัฒนาซอฟต์แวร์ด้าน Image Processing ในการตรวจจับวัตถุ

อาจารย์ที่ปรึกษา : ร.อ.โชค แก้วบุญช่วย

โครงการนี้เป็นการสร้างซอฟต์แวร์สำหรับตรวจจับวัตถุโดยใช้กล้องวีดีโอบันทึกภาพ และนำภาพที่บันทึกแต่ละเฟรมมาวิเคราะห์ตามทฤษฎี Image Processing ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานการพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพเรือได้

๔. โครงการวิเคราะห์ชุดรับ – ส่ง ข้อมูลแบบไร้สาย

อาจารย์ที่ปรึกษา : น.ต.วิทยา ปัญญวรญาณ

โครงการนี้เป็นการสร้างอุปกรณ์สำหรับรับ – ส่งข้อมูลแบบไร้สาย โดยใช้คลื่นวิทยุเป็นแบบดิจิทัล ซึ่งจะมีความทนทานต่อสัญญาณรบกวน สามารถส่งผ่านข้อมูลได้เป็นจำนวนมาก และเข้ารหัสลับได้ เพื่อป้องกันการควบคุมโดยผู้อื่น

งานวันคล้ายวันสถาปนาโรงเรียนนายเรือ

พล.ร.อ.หั่น สกกุลพานิช และคณะนักเรียนนายเรือที่สำเร็จการศึกษา เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๘ ได้มาร่วมงานวันคล้ายวันสถาปนาโรงเรียนนายเรือ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และได้กรุณา มอบเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐.- บาท เพื่อเป็นทุนการศึกษาและพัฒนาความเป็นอยู่ของนักเรียนนายเรือ หลังจากนั้นได้ไปเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียนนายเรือ และร่วมรับประทานอาหารกลางวัน กับนักเรียนนายเรือด้วย

